

4. ULUSLARARASI ERCİYES BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

ÖZET KİTABI

**4. ULUSLARARASI ERCİYES
BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR
KONGRESİ**

16-17 EKİM 2020

KAYSERİ

EDİTÖR

PROF. DR. MUSTAFA TALAS

ISPEC Publications – 2020©

4. ULUSLARARASI ERCİYES
BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR
KONGRESİ
16-17 EKİM 2020
KAYSERİ

ÖZET KİTABI

EDİTÖR
PROF. DR. MUSTAFA TALAS

**Bu kitabın tüm hakları ISPEC Yayınevine aittir.
Kitapta bulunan çalışmaların yasal ve etik sorumluluğu
yazarlara aittir.*

YAYIN TARİHİ: 26.10.2020
ISBN: 978-625-7720-00-7

4. ULUSLARARASI ERCİYES BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

16-17 EKİM 2020
KAYSERİ

Sosyal Bilimler- Fen Bilimleri- Matematik- Mühendislik -Astronomi ve Astrofizik
Sağlık ve Spor Bilimleri- Güzel Sanatlar- Ziraat ve Veteriner Bilimleri

Toplam Başvuru: 93
Kabul edilen bildiri sayısı: 67
Red edilen bildiri sayısı: 26

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Mustafa TALAS
NİĞDE ÖMER HALİS DEMİR ÜNİVERSİTESİ

KOORDİNATÖR

Ali SÖYLEMEZ

DÜZENLEME KURULU

Dr. Alper TUTÇU

Dr. Serkan GÜN

SELAMİ DURAN

Bircan TAŞKESER

İbrahim KAYA

Hesen SURXAYLI

Mert GÜLÜM

KONGRE BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Dr. Bayram POLAT

Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Bilal ÇOBAN

Fırat Üniversitesi

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA

Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Dr. Elvan YALÇINKAYA

Erciyes Üniversitesi

Dr. Damezhan SADYKOVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Hacer HÜSEYNOVA

Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi

Dr. Hülya Bingöl

İnönü Üniversitesi

Dr. İlkay ŞAHİN

Erciyes Üniversitesi

Dr. Kasım KARAMAN

Erciyes Üniversitesi

Dr. Malik YILMAZ

Atatürk Üniversitesi

Dr. Metin KOPAR

Adıyaman Üniversitesi

Dr. Mihriban EMEK

Adıyaman Üniversitesi

Dr. Mustafa METE

Gaziantep Üniversitesi

Dr. Mustafa TALAS

Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Mustafa ÜNAL

Erciyes Üniversitesi

Dr. Han Nadejda

E.A. Buketov Karaganda Devlet Üniversitesi

Dr. Osman ERKMEN

Gaziantep Üniversitesi

Dr. Osman Kubilay GÜL

Cumhuriyet Üniversitesi

Dr. Sarash KONYRBAEVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Veysel BOZKURT

İstanbul Üniversitesi

Dr. Zharkyn BALTABAEVA

Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi

Dr. Zongxian FEN

Xi'an Jiatong Üniversitesi

Dr. Prachi V. Motiyani

Gujarat Üniversitesi

Dr. Ahmet GÜMÜŞ

TKGM Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

Dr. Esra KIZILAY

Erciyes Üniversitesi

Dr. Ahmet FEYZİ

Atatürk Üniversitesi

SUNUMLARDAN KARELER

* λ_{20C} için deneysel veriler genellikle basit deneysel denklemle tanımlanır:

* $\lambda_{20C} = \lambda_2 = K(t_f)^n$

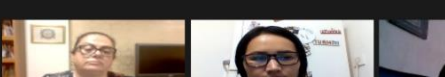
burada t_f katı ve sıvı arasındaki bölgeye bağlı olan zamanıdır, n , 0.33-0.5 arasındadır ve K , tüm malzeme sabitlerini içeren büyüme faktörüdür. K , alaşımın metal yoğunluğuna [9,10] ve bileşenlerine bağlıdır[11].

*In the experimental studies in the literature, the relationship between λ_{20C} and local solidification time (t_f) is defined by the simple experimental equation.

$\lambda_{20C} = \lambda_2 = K(t_f)^n$

Where t_f is the local solidification time between solid and liquid, n is between 0.33-0.5 and K is the magnification factor containing all material constants. K depends on the metal density of the alloy [9,10] and its components [11].

Şekil 1'den görülebileceği gibi, eksenel ısı akışı fırını üç ana kısımdan oluşmaktadır: "sıcak bölge", "soğuk bölge" ve "drive" dir.

As can be seen from Figure 1, the furnace consists of three main parts: "hot zone", "cold zone" and "drive system".

Şekil 1. (a) Eksenel ısı akışı fırını (b) Karşılaştırmalı kesit çubuk deney düzeni (Büyütülmüş görünüm)

The screenshot shows a Zoom meeting interface. On the left, a presentation slide is displayed with the following text:

OBSTRÜKTİF UYKU APNE SENDROMU TANISI KONULAN HASTALARDA ATRİYAL FİBRİLASYON GELİŞME RİSKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ASSESSMENT OF ATRIAL FIBRILLATION RISK IN PATIENTS WITH OBSTRUCTIVE SLEEP APNEA SYNDROME

Uzm. Dr. Yücel YILMAZ*
Uzm. Dr. Nur Ayleyna YETKİN**

*SBU Kayseri Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kardiyoloji Kliniği, KAYSERİ
**SBU Kayseri Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Göğüs Hastalıkları Kliniği, KAYSERİ

On the right, a list of bullet points is shown:

- Eğitimde asıl amaç olan öğrencinin başarısını artırabilmek için öğretmenlerinin bu durumlarının araştırılması çalışmanın önemini ortaya koyacaktır.
- Aynı zamanda doğrudan öğretmenlerin tolerans düzeyleri ile psikolojik iyi oluşları arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmanın olmayışı da yapılan bu çalışmanın önemini daha anlamlı kılacaktır.
- Bu çalışma ile elde edilecek olan veriler bu alanda yapılacak olan çalışmalara katkı sağlayacaktır.

The Zoom interface also shows a sidebar with participant avatars and a bottom status bar indicating the meeting is in progress.

4. ULUSLARARASI ERCİYES BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

16-17 Ekim 2020
Kayseri, Türkiye

KONGRE PROGRAMI

Online (Video Konferans ile) Sunum
Meeting ID: 86923481249 Passcode: 740325

ÖNEMLİ, DİKKATLE OKUYUNUZ LÜTFEN

- Kongremizde Yazım Kurallarına uygun gönderilmiş ve bilim kurulundan geçen bildiriler için online (video konferans sistemi üzerinden) sunum imkanı sağlanmıştır.
- Online sunum yapabilmek için <https://zoom.us/join> sitesi üzerinden giriş yaparak “Meeting ID or Personal Link Name” yerine ID numarasını girerek oturuma katılabilirsiniz.
- Zoom uygulaması ücretsizdir ve hesap oluşturmaya gerek yoktur.
- Zoom uygulaması kaydolmadan kullanılabilir.
- Uygulama tablet, telefon ve PC’lerde çalışıyor.
- Her oturumdaki sunucular, sunum saatinden 10 dk öncesinde oturuma bağlanmış olmaları gerekmektedir.
- Tüm kongre katılımcıları canlı bağlanarak tüm oturumları dinleyebilir.
- Moderatör – oturumdaki sunum ve bilimsel tartışma (soru-cevap) kısmından sorumludur.

Dikkat Edilmesi Gerekenler - TEKNİK BİLGİLER

- Bilgisayarınızda mikrofon olduğuna ve çalıştığına emin olun.
- Zoom'da ekran paylaşma özelliğine kullanabilmelisiniz.
- Katılım belgeleri kongre sonunda tarafınıza pdf olarak gönderilecektir
- Kongre programında yer ve saat değişikliği gibi talepler dikkate alınmayacaktır

Zoom'a giriş yaparken önce lütfen adınızı, soyadınızı ve SALON numaranızı yazınız
Örnek: Salon-1, Mustafa Alper AKAY

16/10/2020 CUMA

Saat: 09:30-12:00

Oturum-1 / Salon-1

Meeting ID: 869 2348 1249

Passcode: 740325

<https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHROQmJaaOVtdDdSVVM2c2xKQT09>

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Alper AKAY

Yazarlar	Kurum	Konu Başlığı
Op. Dr. Alper VARMAN Dr. Öğr. Üyesi Necati UZUN Uzm. Dr. Mehmet Akif AKINCI	Ali Kemal Belviranlı Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi Necmettin Erbakan Üniversitesi	HEMOROİDAL HASTALIKLARDA PSİKİYATRİK BELİRTİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Taner DEMİRCİ Hasret CENGİZ	Sakarya Üniversitesi	DİYABETLİ HASTALARDA GLUKOZ KONTROLÜNÜN HEMATOLOJİK VERİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
Öğr. Gör. Dr. Şaban KELEŞOĞLU	Erciyes Üniversitesi	COVID-19 İLE ENFEKTE HASTALARDA ELEKTROKARDİYOĞRAFİK OLARAK FRONTAL QRS-T AÇISININ DEĞERLENDİRİLMESİ
Uzm. Dr. Esra AKDEMİR Doç. Dr. Erdem ŞAHİN Doç. Dr. Yusuf MADENDAĞ	Erciyes Üniversitesi	KOMPLİKE OLMAYAN TERM GEBELERDE NUKKAL KORD VARLIĞININ OLUMSUZ PERİNATAL SONUÇLAR İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Tahsin Sami ÇOLAK Doç. Dr. Mustafa ÖZER Doç. Dr. Burak Kutluhan KAÇIRA Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Fevzi KEKEÇ Dr. Ahmet SARAY	Necmettin Erbakan University Beyshehir State Hospital	THE EFFECTS OF NEUTROPHIL-LYMPHOCYTE RATIO ON POSTOPERATIVE INTENSIVE CARE AND MORTALITY AT PATIENTS OVER 65 YEARS OF AGE ADMITTED TO EMERGENCY DEPARTMENT WITH HIP FRACTURE
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Alper AKAY	Kocaeli Üniversitesi	İNTESTİNAL ATREZİLİ VAKALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ: 15 YILLIK DENEYİM
Doç. Dr. Mustafa ÖZER Doç. Dr. Faik TÜRKMEN Dr. Öğr. Üyesi Tahsin Sami ÇOLAK Op. Dr. Numan DUMAN Dr. Ahmet SARAY	Selçuk Üniversitesi	TREATMENT STRATEGY IN TRAUMATIC SCAPULA FRACTURES
Dr. Egemen ÖZDEMİR	İnönü Üniversitesi	PEPTİK ÜLSER PERFORASYONU CERRAHİSİNDE KULLANILAN DREN TİPİNİN POSTOPERATİF SONUÇLARA ETKİSİ
Hatice İlayhan KARAHAN ÇÖVEN Tuba ÖZ Aslı ELDEM Dr. Öğr. Üyesi Melek PEHLİVAN Doç. Dr. Mustafa SOYÖZ Doç. Dr. Tülay KILIÇASLAN AYNA Prof. Dr. İbrahim PİRİM	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	U87 HÜCRELERİNDE DOXORUBİSİN'İN ANTİTÜMÖR ETKİSİNİN İKİ BOYUTLU VE ÜÇ BOYUTLU KÜLTÜRDE KARŞILAŞTIRILMASI

16/10/2020 CUMA
Saat: 09:30-12:00
Oturum-1 / Salon-2

Meeting ID: 869 2348 1249

Passcode: 740325

<https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHROqMJaaoVTdDdSVVM2c2xKQT09>

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Neslihan ALTUNCUOĞLU		
Yazarlar	Kurum	Konu Başlığı
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Sami SAMANCI Merve ÖZER	Selçuk Üniversitesi	AHLAKİ KİMLİĞİN İNŞASINDA KISA HİKÂYELERİN KULLANIMI VE NECİP MAHFUZ'UN "EL-CEBBÂR/ZORBA" ADLI KISA HİKÂYESİNDEKİ AHLAKİ ÖNERMELER
Öğr. Gör. Mehmet Akif AYVAZ	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	«SÜYÜK» KELİMESİ ÜZERİNE...
Muhammmad Suleman NASIR	Gomal University	SANCTITY OF HUMAN LIFE, ISLAM AND BUDDHISM AND THE SITUATION IN MYANMAR
Öğr. Gör. Mehmet Akif AYVAZ	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	OSMANLIDA KAYSERİ KAZA VE NAHİYE ADLARININ KÖKENİ ÜZERİNE
Ebru OĞUL Doç. Dr. Dilber POLAT Dr. Öğr. Üyesi Gülşah ULUAY	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖZÜNDEN STEM ETKİNLİKLERİ SÜRECİ
Prof. Dr. Mustafa YAZICI Ramazan ŞAHİN	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	PISA SONUÇLARININ 2004 VE 2013 FEN ÖĞRETİM PROGRAMLARINA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ
Tamer ÇAĞIRGA Doç. Dr. Yüksel GÜNDÜZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	ÖĞRETMENLERİN TOLERANS DÜZEYİ İLE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan ALTUNCUOĞLU	Erciyes Üniversitesi	YÜZELLİLİKLERİN SAPTANMASINA DAİR BİR İNCELEME
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan ALTUNCUOĞLU	Erciyes Üniversitesi	CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA KAYSERİ'NİN HAYIRSEVER KADINLARI VE KADINLAR ÇARŞISI

16/10/2020 CUMA

Saat: 09:30-12:00

Oturum-1/ Salon-3

Meeting ID: 869 2348 1249

Passcode: 740325

<https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHROQmJaaOVtdDdSVVM2c2xKQT09>

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ŞİMŞEK

Yazarlar	Kurum	Konu Başlığı
Öğr. Gör. Kenan KILIÇ Doç. Dr. İhsan KÜRELİ	Yozgat Bozok Üniversitesi Gazi Üniversitesi	YAPIDA VE İÇ MEKÂNDAYÖNLENDİRİLMİŞ YONGALI LEVHA (OSB)'NİN KULLANIMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
Rifat ŞAHİNER Kıvanç SONSUZ Öğr. Gör. Dr. Ahmet FEYZİOĞLU	EAE Teknoloji A.Ş.	AKILLI EV SİSTEMİ İÇİN MERKEZİ BULUT SUNUCUSU GELİŞTİRİLMESİ
Mustafa YALTIRAK Recep ÖZ Arş. Gör. Dr. İsmail KAPLANVURAL Doç. Dr. Ertan PEKŞEN	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kocaeli Üniversitesi	GÖMÜLÜ YAPILARIN YER RADARI VE DOĞRU AKIM ÖZDİRENÇ YÖNTEMİ İLE ARAŞTIRILMASI: İZMİT ÖRNEĞİ
Öğr. Gör. Dr. Hüseyin GÖKÇE	Çankırı Karatekin Üniversitesi	CUSTOM 450 ALAŞIMININ DELİNMESİNDE KESME PARAMETRELERİNİN DAİRESELLİKTEN (OVALİTE) VE SİLİNDİRİKLİKTEN SAPMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI
Öğr. Gör. Dr. Hüseyin GÖKÇE	Çankırı Karatekin Üniversitesi	Al 5083 H116 ALAŞIMININ DELİNMESİNDE KESME PARAMETRELERİNİN DAİRESELLİKTEN (OVALİTE) VE SİLİNDİRİKLİKTEN SAPMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI
İsmail KOLAY Dr. Öğr. Üyesi Seher GÜZELÇOBAN MAYUK	Gebze Teknik Üniversitesi	MEVCUT YAPILARIN TOPRAKLA TEMAS EDEN BÖLGELERİNDEKİ SU VE NEME HASARLARININ VE GÜNCEL ONARIM YÖNTEMLERİNİN ARAŞTIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ŞİMŞEK	İstanbul Aydın Üniversitesi	ATIK LASTİK YAĞI VE BOR YAKIT KATKISI KULLANILARAK ELDE EDİLEN YAKITIN TEK SİLİNDİRLİ DİZEL MOTOR PERFORMANS VE EMİSYONLARINA ETKİSİ
Arş. Gör. Dr. Can ERENŞON Öğr. Gör. Dr. Murat KALKAN Esra AKBABA Prof. Dr. Niyazi Uğur TERZİ	Aksaray Üniversitesi Erciyes Üniversitesi	AKSARAY BÖLGESİ ATIK ELEK ALTI POMZA MALZEMESİNİN YAPI MALZEMESİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ
Özgür BİRANT Uluç SUNGUR Emre AŞÇI Serhan ÇATALAY Dr. Öğr. Üyesi Ahmet FEYZİOĞLU	Şafak Makina Yedek Parça Sanayi ve Ticaret A.Ş.	NC KONTROLLÜ FREZE ENTEGRELİ ÇOK VURUŞLU BORU FORM VERME VE OVALAMA MAKİNESİ GELİŞTİRİLMESİ
Fatih ÖZTÜRK Seçkin ÜNER	İstanbul Medeniyet ü- niversitesi	SUPPLIER SELECTION WITH FUZZY AHP
Öğr. Gör. Erhan ÖZTÜRK Prof. Dr. Oktay ÖZCAN Doç. Dr. Erman ASLAN Dr. Öğr. Üyesi Kenan KAYA	İstanbul Aydın Üniversitesi	PÜRÜZLÜ SİLİNDİR ETRAFINDAKİ TÜRBÜLANSLI AKIŞIN SAYISAL OLARAK İNCELENMESİ

16/10/2020 CUMA
Saat: 12:30-15:00
Oturum-2 / Salon-1

Meeting ID: 869 2348 1249

Passcode: 740325

<https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHROQmJaaOVtdDdSVVM2c2xKQT09>

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Lütfü BEKAR

Yazarlar	Kurum	Konu Başlığı
OP. Dr. Volkan ERDOĞU	Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi	BİR GÖĞÜS CERRAHİ KLİNİĞİNİN VİDEO YARDIMLI TORAKOSKOPİK CERRAHİ (VATS) DENEYİMİ
Dr. Öğr. Üyesi Mücahit YETİM Dr. Öğr. Üyesi Lütfü BEKAR	Hitit Üniversitesi	NADİR SAPTANABİLECEK BİR PACEMAKER LEAD DİSLOKASYON VAKASI
R. A. CANAN ÖZDEMİR Asts. Prof. Seçil ÇALIŞKAN	Eskisehir Osmangazi Üniversitesi	INVESTIGATION OF BURNOUT LEVELS OF DENTISTS AND SPECIALIST DENTISTS
Gülen Melike DEMİRBOLAT Ömer YEDİKAYA	Biruni Üniversitesi Ankara Üniversitesi	NİOZOM OLUŞUMU ÜZERİNE ETKİLİ FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ
Uzm. Dr. E. Arzu TAŞDEMİR	Kayseri Şehir Hastanesi	SURİYELİ 2 YAŞINDA ÇOCUKTA KEMİK İLİĞİ BİYOPSİSİNDE TANI ALAN LEİSHMANİA OLGUSU
Uzm. Dr. E. Arzu TAŞDEMİR	Kayseri Şehir Hastanesi	YAŞLI BİR HASTADA NADİR BİR YERLEŞİM YERİ OLAN ÇİZGİLİ KAS BİRLİKTELİĞİ GÖSTEREN MULTİPL KİST HİDATİK OLGUSU
Dr. Öğr. Üyesi Ömer ACER Doç. Dr. Fatma MATPAN BEKLER	Sıirt Üniversitesi Dicle Üniversitesi	ÇEŞİTLİ İNHİBİTÖRLERİN TERMOFİLİK GEOBACILLUS SUBTERRANEUS SUBSP. AROMATİCİVORAN'DAN SAFLAŞTIRILAN TERMOSTABİL VE ALKALİ B-GALAKTOSİDAZ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ
Uzm. Dr. Yücel YILMAZ Uzm. Dr. Nur Aleyna YETKİN	SBÜ Kayseri Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi	OBSTRÜKTİF UYKU APNE SENDROMU TANISI KONULAN HASTALARDA ATRİYAL FİBRİLASYON GELİŞME RİSKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ŞENTÜRK Uzm. Dr. Yusuf YAVUZ Uzm. Dr. Selman ALKAN	Niğde Bor Devlet Hastanesi	FEMORAL HERNİLERDE ACİL VE ELEKTİF YAKLAŞIMLAR
Dr. Öğr. Üyesi Nilgün ÇEKİN	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	COMPUTATIONAL PREDICTION OF CELLULAR MICRORNAS TARGETING SARS-COV2 GENOME

16/10/2020 CUMA
Saat: 12:30-15:00
Oturum-2 / Salon-2

Meeting ID: 869 2348 1249

Passcode: 740325

<https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHROQmJaaOVtdDdSVVM2c2xKQT09>

Moderatör: Assist. Prof. Ceyda KASAVİ

Yazarlar	Kurum	Konu Başlığı
Res. Assist. Hasan K.H. YAMEEN Assoc. Prof. Dr. M. Kemal GÜLLÜ	Kocaeli Üniversitesi	EDGE SENSITIVE LOSSLESS COMPRESSION OF HYPERSPECTRAL IMAGE
Eser EREN Doç. Dr. Ertan PEKŞEN	Karabük Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü Kocaeli Üniversitesi	GEÇİCİ ELEKTROMANYETİK YÖNTEM İLE TERMAL İLÇESİ VE CİVARININ SİĞ KESİMLERİNİN ÖZDİRENÇ YAPISININ ARAŞTIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Begüm Yurdanur DAĞLI Dr. Öğr. Üyesi Abdulkерim ERGUT Selin TAŞKIN	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	KESON DALGAKIRANLARIN HİDRODİNAMİK PERFORMANSININ İNCELENMESİ
Assist. Prof. Ceyda KASAVİ	Marmara Üniversitesi	A SYSTEM-BASED NETWORK APPROACH TO IDENTIFY PROGNOSTIC BIOMARKER CANDIDATES FOR LUNG ADENOCARCINOMA
Arş. Gör. Dr. Kağan ŞARLAR	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	YÜKSEK ENTROPİLİ ALAŞIMLARDA FAZ TAHMİN ARALIĞININ MAKİNE ÖĞRENİMİ (TENSORFLOW) İLE İNCELENMESİ
Ferdi AYGÜN	Mobiliva Bilişim Teknolojileri AR-GE Merkezi	DEVELOPMENT OF DYNAMIC HYBRID (ONLINE / OFFLINE) MAP APPLICATION
Arş. Gör. Dr. Kağan ŞARLAR	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	Ω KATSAYISININ İKİ FARKLI MAKİNE ÖĞRENİM YÖNTEMİ İLE YÜKSEK ENTROPİLİ ALAŞIMLARDA BCC YA DA FCC YAPIDA OLDUĞUNUN TAHMİNİ
Çağlar PARILTI Samet OLGUN	Mobiliva Bilişim Teknolojileri AR-GE Merkezi	QR ÖDEME SİSTEMİ SÜREÇ İYİLEŞTİRME VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

16/10/2020 CUMA
Saat: 15:30-18:00
Oturum-3 / Salon-1

Meeting ID: 869 2348 1249

Passcode: 740325

<https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHROQmJaaOVtdDdSVVM2c2xKQT09>

Moderatör: Dr. Mustafa CİTTAN		
Yazarlar	Kurum	Konu Başlığı
Prof. Dr. Emin ÇADIRLI Prof. Dr. Uğur BÜYÜK Prof. Dr. Hasan KAYA Erkan ÜSTÜN	Niğde Ömer Halisdemir Universitesi Erciyes Üniversitesi	A707 ALAŞIMININ ISIL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ
Erkan ÜSTÜN Prof. Dr. Emin ÇADIRLI	Niğde Ömer Halisdemir Universitesi	KONTROLLÜ DOĞRUSAL KATILAŞTIRILAN AL-La-Ni ÜÇLÜ ALAŞIMININ MİKROYAPISININ KATILAŞTIRMA HIZINA BAĞLI OLARAK DEĞİŞİMİ
Arş. Gör. Dr. Mustafa CİTTAN	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	DOĞRUSAL TARAMALI VOLTAMMETRİ YÖNTEMİ İLE MODİFİYE EDİLMİŞ CAMSI KARBON ELEKTROT YÜZEYİNDE B1 VİTAMİNİNİN BELİRLENMESİ
Dr. Tarkan TUNÇ	Nippon Paint Betek	YEŞİL İŞLETME KAVRAMLARI ÜZERİNDEN PERFORMANS VE REKABET DEĞERLENDİRMESİ: TEORİK BİR İNCELEME
Mimar Sinan ÖZKAYA	Artvin Orman Bölge Müdürlüğü	ŞAŞAT ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ LADİN (PİCEA ORİENTALİS) ORMANLARINDA KABUK BÖCEĞİ ZARARINA İKLİM VE TOPRAK YAPISININ ETKİLERİ
Muhammet Ali GÜNDEŞLİ	Doğu Akdeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	KAHRAMANMARAŞ İLİNDE SEÇİLEN İNCİR GENOTİPLERİNİN BAZI MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ
Öğr. Gör. Süleyman HACISALİHOĞLU Öğr. Gör. Salih SEZER	Uşak Üniversitesi	UŞAK İLİ EŞME İLÇESİNDEKİ SIĞIR İŞLETMELERİNDEKİ YATALAK İNEK SENDROMU İLE ALAKALI BİR ÇALIŞMA
Dr. Öğr. Üyesi Nursel KOYUBENBE	Ege Üniversitesi	İZMİR İLİ SÜT SIĞIRCILIĞI İŞLETMELERİNİN VERİMLİLİK VE KARLILIĞI
Aliev Alimbek Aibekovich	Researcher at Andijan state University	Information security policy and the process of combating cybercrime in Uzbekistan
Assist. Prof. Canan ALPER BİLLUR Prof. Dr. Buket SAATÇI	Sivas Technical Sciences Vocational School	THERMOELECTRICAL PROPERTIES OF Al-Sn-Zn ALLOY
Assist. Prof. Canan ALPER BİLLUR Prof. Dr. Buket SAATÇI	Sivas Technical Sciences Vocational School	INVESTIGATION OF MICROSTRUCTURE AND MECHANICAL PROPERTIES OF Zn-Al-Cu TERNARY ALLOYS

16/10/2020 CUMA
Saat: 15:30-18:00
Oturum-3 / Salon-2

Meeting ID: 869 2348 1249

Passcode: 740325

<https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHROQmJaaOVtdDdSVVM2c2xKQT09>

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Gül Deniz YILMAZ YELVAR		
Yazarlar	Kurum	Konu Başlığı
Dr. Öğr. Üyesi Gül Deniz YILMAZ YELVAR Dr. Öğr. Üyesi Naime ULUĞ Dr. Öğr. Üyesi Hepşen OKAN	İstinye Üniversitesi	PİYANO ÖĞRENCİLERİNDE POSTURAL ENDURANSIN İNCELENMESİ: PİLOT ÇALIŞMA
Arş. Gör. Onur HAMURCU	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	ADİL YARGILANMA HAKKI VE EŞİTLİK İLKESİ KAPSAMINDA DAVA ŞARTI ARABULUCULUK
Prof. Dr. Hüseyin KÖSE Dr. Öğr. Üyesi Aydın KARABULUT	Atatürk Üniversitesi Malatya Turgut Özal Üniversitesi	MEDYATİK HAFIZA YER/MEK N BİLİNCİNE KARŞI: HIZ-UNUTMA/YAVAŞLIK-HATIRLAMA İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA KOLEKTİF BELLEK
Uzm. Ülkü BOZKURT Dr. Öğr. Üyesi Halis ÖZERK	İstanbul Arel Üniversitesi	ENGELLİ KARDEŞE SAHİP OLAN ÇOCUK VE ERGENLERİN KENDİLERİNE VE KARDEŞLERİNE YÖNELİK ALGILANAN ANNE BABA TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI
Uzm. Seda GÜVEN Dr. Öğr. Üyesi Halis ÖZERK	İstanbul Arel Üniversitesi	KLİNİK PSİKOLOJİ YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİNDE ALAN DIŞINDAN GELENLER İLE ALAN İÇİNDE OLANLARIN GELECEĞE YÖNELİK UMUTSUZLUK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Fahmı BABAYEV	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	AZERBAYCAN VE SURİYE GÖÇ MESELESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Arş. Gör. Zühre AYVAZ	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	MİLENYUM TÜRKİYE'Sİ YEREL DİZİLERİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET BAĞLAMINDA KADINA BAKIŞ: SIDIKA DİZİSİ ÖRNEĞİ
Arş. Gör. Zühre AYVAZ	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	NEVZAT KÖSOĞLU'NA GÖRE "KIBLESİ MİLLETİNE DÖNÜK" AYDIN OLABİLMEK
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ÇETİNTÜRK	Çankırı Karatekin Üniversitesi	HİZMET KALİTESİ ve KURUMSAL İMAJ İLİŞKİSİ: KAMU HASTANESİNDE BİR UYGULAMA
Zeynep Özdemir GÜLER İbrahim YILMAZ Belçim ÇAKMAK	Saha Bilgi Teknolojileri Eğitim Danışmanlık San. Tic. A.Ş.	AR-GE YATIRIMLARININ ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERDE FİNANSAL BÜYÜMEYE ETKİSİ; TESTINUM ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ÇETİNTÜRK	Çankırı Karatekin Üniversitesi	YAPAY SİNİR AĞLARI İLE SEYAHAT ve REKABET EDEBİLİRLİK ENDEKSİ TAHMİNİ

İÇİNDEKİLER

YAZAR	BAŞLIK	SAYFA
Esra AKDEMİR Erdem ŞAHİN Yusuf MADENDAĞ	KOMPLİKE OLMAYAN TERM GEBELERDE NUKKAL KORD VARLIĞININ OLUMSUZ PERİNATAL SONUÇLAR İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	1
Gülen Melike DEMİRBOLAT Ömer YEDİKAYA	NİOZOM OLUŞUMU ÜZERİNE ETKİLİ FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ	2
Emin ÇADIRLI Uğur BÜYÜK Hasan KAYA Erkan ÜSTÜN	A707 ALAŞIMININ ISIL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ	4
Ceyda KASAVİ	A SYSTEM-BASED NETWORK APPROACH TO IDENTIFY PROGNOSTIC BIOMARKER CANDIDATES FOR LUNG ADENOCARCINOMA	5
Muhammad Suleman Nasir	SANCTITY OF HUMAN LIFE, ISLAM AND BUDDHISM AND THE SITUATION IN MYANMAR	6
Onur HAMURCU	ADİL YARGILANMA HAKKI VE EŞİTLİK İLKESİ KAPSAMINDA DAVA ŞARTI ARABULUCULUK	7
Hüseyin GÖKÇE	Al 5083 H116 ALAŞIMININ DELİNMESİNDE KESME PARAMETRELERİNİN DAİRESELLİKTEN (OVALİTE) VE SİLİNDİRİKLİKTEN SAPMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI	8
Erkan ÜSTÜN Emin ÇADIRLI	KONTROLLÜ DOĞRUSAL KATILAŞTIRILAN AL-La-Ni ÜÇLÜ ALAŞIMININ MİKROYAPISININ KATILAŞTIRMA HIZINA BAĞLI OLARAK DEĞİŞİMİ	9
Ülkü BOZKURT Halis ÖZERK	ENGELLİ KARDEŞE SAHİP OLAN ÇOCUK VE ERGENLERİN KENDİLERİNE VE KARDEŞLERİNE YÖNELİK ALGILANAN ANNE BABA TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	10
Şaban KELEŞOĞLU	COVID-19 İLE ENFEKTE HASTALARDA ELEKTROKARDİYOĞRAFİK OLARAK FRONTAL QRS-T AÇISININ DEĞERLENDİRİLMESİ	12
Hüseyin GÖKÇE	CUSTOM 450 ALAŞIMININ DELİNMESİNDE KESME PARAMETRELERİNİN DAİRESELLİKTEN (OVALİTE) VE SİLİNDİRİKLİKTEN SAPMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI	13

Ebru OĞUL Dilber POLAT Gülşah ULUAY	ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖZÜNDEN STEM ETKİNLİKLERİ SÜRECİ	14
Alper VARMAN Necati UZUN Mehmet Akif AKINCI	HEMOROİDAL HASTALIKLARDA PSİKİYATRİK BELİRTİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	16
İsmail KOLAY Seher GÜZELÇOBAN MAYUK	MEVCUT YAPILARIN TOPRAKLA TEMAS EDEN BÖLGELERİNDEKİ SU VE NEME HASARLARININ VE GÜNCEL ONARIM YÖNTEMLERİNİN ARAŞTIRILMASI	17
Fahmi BABAYEV	AZERBAIJAN VE SURİYE GÖÇ MESELESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	18
Volkan ERDOĞU	BİR GÖĞÜS CERRAHİ KLİNİĞİNİN VİDEO YARDIMLI TORAKOSKOPİK CERRAHİ (VATS) DENEYİMİ	19
Esra AKDEMİR Erdem ŞAHİN Yusuf MADENDAĞ	KOMPLİKE OLMAYAN TERM GEBELERDE NUKKAL KORD VARLIĞININ OLUMSUZ PERİNATAL SONUÇLAR İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	20
Can ERENŞON Murat KALKAN Esra AKBABA Niyazi Uğur TERZİ	AKSARAY BÖLGESİ ATIK ELEK ALTI POMZA MALZEMESİNİN YAPI MALZEMESİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ	21
Erhan ÖZTÜRK Oktay ÖZCAN Erman ASLAN Kenan KAYA	PÜRÜZLÜ SİLİNDİR ETRAFINDAKİ TÜRBÜLANSLI AKIŞIN SAYISAL OLARAK İNCELENMESİ	22
Mustafa ŞENTÜRK Yusuf YAVUZ Selman ALKAN	FEMORAL HERNİLERDE ACİL VE ELEKTİF YAKLAŞIMLAR	23
Seda GÜVEN Halis ÖZERK	KLİNİK PSİKOLOJİ YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİNDE ALAN DIŞINDAN GELENLER İLE ALAN İÇİNDE OLANLARIN GELECEĞE YÖNELİK UMUTSUZLUK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	25
Hasan K.H. YAMEEN M. Kemal GÜLLÜ	EDGE SENSITIVE LOSSLESS COMPRESSION OF HYPERSPECTRAL IMAGE	27
Tahsin Sami ÇOLAK Mustafa ÖZER Burkay Kutluhan KAÇIRA Ahmet Fevzi KEKEÇ Ahmet SARAY	THE EFFECTS OF NEUTROPHIL-LYMPHOCYTE RATIO ON POSTOPERATIVE INTENSIVE CARE AND MORTALITY AT PATIENTS OVER 65 YEARS OF AGE ADMITTED TO EMERGENCY DEPARTMENT WITH HIP FRACTURE	28
İbrahim ÇETİNTÜRK	YAPAY SİNİR AĞLARI İLE SEYAHAT ve REKABET EDEBİLİRLİK ENDEKSİ TAHMİNİ	30
İbrahim ÇETİNTÜRK	HİZMET KALİTESİ ve KURUMSAL İMAJ İLİŞKİSİ: KAMU HASTANESİNDE BİR UYGULAMA	31

Muhammet Ali GÜNDESLİ	KAHRAMANMARA İLİNDE SEÇİLEN İNCİR GENOTİPLERİNİN BAZI MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ	32
Canan ÖZDEMİR Seçil ÇALIŞKAN	INVESTIGATION OF BURNOUT LEVELS OF DENTISTS AND SPECIALIST DENTISTS	33
Canan ALPER BİLLUR Buket SAATÇİ	INVESTIGATION OF MICROSTRUCTURE AND MECHANICAL PROPERTIES OF Zn-Al-Cu TERNARY ALLOYS	34
Süleyman ŞİMŞEK	ATIK LASTİK YAĞI VE BOR YAKIT KATKISI KULLANILARAK ELDE EDİLEN YAKITIN TEK SİLİNDİRLİ DİZEL MOTOR PERFORMANS VE EMİSYONLARINA ETKİSİ	35
Mustafa YALTIRAK Recep ÖZ İsmail KAPLANVURAL Ertan PEKŞEN	GÖMÜLÜ YAPILARIN YER RADARI VE DOĞRU AKIM ÖZDİRENÇ YÖNTEMİ İLE ARAŞTIRILMASI: İZMİT ÖRNEĞİ	36
Neslihan ALTUNCUOĞLU	CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA KAYSERİ'NİN HAYIRSEVER KADINLARI VE KADINLAR ÇARŞISI	37
Begüm Yurdanur DAGLI Abdulkerim ERGUT Selin TAŞKIN	KESON DALGAKIRANLARIN HİDRODİNAMİK PERFORMANSININ İNCELENMESİ	38
Kenan KILIÇ İhsan KÜRELİ	YAPIDA VE İÇ MEKÂNDAN YÖNLENDİRİLMİŞ YONGALI LEVHA (OSB)'NİN KULLANIMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	40
Mimar Sinan ÖZKAYA	ŞAŞAT ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ LADIN (PICEA ORIENTALIS) ORMANLARINDA KABUK BÖCEĞİ ZARARINA İKLİM VE TOPRAK YAPISININ ETKİLERİ	42
Hüseyin KÖSE Ayдын KARABULUT	MEDYATİK HAFIZA YER/MEKÂN BİLİNCİNE KARŞI: HIZ-UNUTMA/YAVAŞLIK- HATIRLAMA İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA KOLEKTİF BELLEK	43
Mehmet Akif AYVAZ	OSMANLIDA KAYSERİ KAZA VE NAHİYE ADLARININ KÖKENİ ÜZERİNE	44
Mehmet Akif AYVAZ	«SÜYÜK» KELİMESİ ÜZERİNE...	45
Mustafa CİTTAN	DOĞRUSAL TARAMALI VOLTAMMETRİ YÖNTEMİ İLE MODİFİYE EDİLMİŞ CAMSI KARBON ELEKTROT YÜZEYİNDE B1 VİTAMİNİNİN BELİRLENMESİ	46
Neslihan ALTUNCUOĞLU	YÜZELLİLİKLERİN SAPTANMASINA DAİR BİR İNCELEME	48

Nursel KOYUBENBE	İZMİR İLİ SÜT SIĞIRCILIĞI İŞLETMELERİNİN VERİMLİLİK VE KARLILIĞI	50
Nilgün ÇEKİN	COMPUTATIONAL PREDICTION OF CELLULAR MICRORNAS TARGETING SARS- COV2 GENOME	52
Yücel YILMAZ Nur Aleyna YETKİN	OBSTRÜKTİF UYKU APNE SENDROMU TANISI KONULAN HASTALARDA ATRİYAL FİBRİLASYON GELİŞME RİSKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	54
Rıfat ŞAHİNER Kıvanç SONSUZ Ahmet FEYZİOĞLU	AKILLI EV SİSTEMİ İÇİN MERKEZİ BULUT SUNUCUSU GELİŞTİRİLMESİ	55
Fatih ÖZTÜRK Seçkin ÜNVER	SUPPLIER SELECTION WITH FUZZY AHP	57
Tamer ÇAĞIRGA Yüksel GÜNDÜZ	ÖĞRETMENLERİN TOLERANS DÜZEYİ İLE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ	58
Egemen ÖZDEMİR	PEPTİK ÜLSER PERFORASYONU CERRAHİSİNDE KULLANILAN DREN TİPİNİN POSTOPERATİF SONUÇLARA ETKİSİ	61
Ömer ACER Fatma MATPAN BEKLER	ÇEŞİTLİ İNHİBİTÖRLERİN TERMOFİLİK GEOBACILLUS SUBTERRANEUS SUBSP. AROMATICIVORAN'DAN SAFLAŞTIRILAN TERMOSTABİL VE ALKALİ B- GALAKTOSİDAZ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	62
Hatice İlayhan KARAHAN ÇÖVEN Tuba ÖZ Aslı ELDEM Melek PEHLİVAN Mustafa SOYÖZ Tülay KILIÇASLAN AYNA İbrahim PİRİM	U87 HÜCRELERİNDE DOKSORUBİSİN'İN ANTİTÜMÖR ETKİSİNİN İKİ BOYUTLU VE ÜÇ BOYUTLU KÜLTÜRDE KARŞILAŞTIRILMASI	64
Ferdi AYGÜN	DEVELOPMENT OF DYNAMIC HYBRID (ONLINE / OFFLINE) MAP APPLICATION	66
Özgür BİRANT Uluç SUNGUR Emre AŞÇI Serhan ÇATALAY Ahmet FEYZİOĞLU	NC KONTROLLÜ FREZE ENTEGRELİ ÇOK VURUŞLU BORU FORM VERME VE OVALAMA MAKİNESİ GELİŞTİRİLMESİ	67
Çağlar PARILTI Samet OLGUN	QR ÖDEME SİSTEMİ SÜREÇ İYİLEŞTİRME VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	69
Zeynep Özdemir GÜLER İbrahim YILMAZ Belçim ÇAKMAK	AR-GE YATIRIMLARININ ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERDE FİNANSAL BÜYÜMEYE ETKİSİ; TESTINUM ÖRNEĞİ	71

Mustafa YAZICI Ramazan ŞAHİN	PISA SONUÇLARININ 2004 VE 2013 FEN ÖĞRETİM PROGRAMLARINA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ	73
Gül Deniz YILMAZ YELVAR Naime ULUĞ Hepşen OKAN	PİYANO ÖĞRENCİLERİNDE POSTURAL ENDURANSIN İNCELENMESİ: PİLOT ÇALIŞMA	75
E. Arzu TAŞDEMİR	SURİYELİ 2 YAŞINDA ÇOCUKTA KEMİK İLİĞİ BİOPSİSİNDE TANI ALAN LEISHMANİA OLGUSU	76
Mustafa ÖZER Faik TÜRKMEN Tahsin Sami ÇOLAK Numan DUMAN Ahmet SARAY	TREATMENT STRATEGY IN TRAUMATIC SCAPULA FRACTURES	77
Taner DEMİRCİ Hasret CENGİZ	DİYABETLİ HASTALARDA GLUKOZ KONTROLÜNÜN HEMATOLOJİK VERİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	79
Canan ALPER BİLLUR Buket SAATÇİ	THERMOELECTRICAL PROPERTIES OF Al-Sn- Zn ALLOY	81
Mücahit YETİM Lütfü BEKAR	NADİR SAPTANABİLECEK BİR PACEMAKER LEAD DİSLOKASYON VAKASI	82
Yusuf Sami SAMANCI Merve ÖZER	AHLAKİ KİMLİĞİN İNŞASINDA KISA HİKÂYELERİN KULLANIMI VE NECİP MAHFUZ'UN "EL-CEBBÂR/ZORBA" ADLI KISA HİKÂYESİNDEKİ AHLAKİ ÖNERMELER	83
E. Arzu TAŞDEMİR	YAŞLI BİR HASTADA NADİR BİR YERLEŞİM YERİ OLAN ÇİZGİLİ KAS BİRLİKTELİĞİ GÖSTEREN MULTİPL KİST HİDATİK OLGUSU	84
Süleyman HACISALİHOĞLU Salih SEZER	UŞAK İLİ EŞME İLÇESİNDEKİ SIĞIR İŞLETMELERİNDEKİ YATALAK İNEK SENDROMU İLE ALAKALI BİR ÇALIŞMA	86
Tarkan TUNÇ	YEŞİL İŞLETME KAVRAMLARI ÜZERİNDEN PERFORMANS VE REKABET DEĞERLENDİRMESİ: TEORİK BİR İNCELEME	87
Kağan ŞARLAR	YÜKSEK ENTROPİLİ ALAŞIMLARDA FAZ TAHMİN ARALIĞININ MAKİNE ÖĞRENİMİ (TENSORFLOW) İLE İNCELENMESİ	88
Zühre AYVAZ	MİLENYUM TÜRKİYE'Sİ YEREL DİZİLERİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET BAĞLAMINDA KADINA BAKIŞ: SIDIKA DİZİSİ ÖRNEĞİ	89
Zühre AYVAZ	NEVZAT KÖSOĞLU'NA GÖRE "KIBLESİ MİLLETİNE DÖNÜK" AYDIN OLABİLMEK	90

Kağan ŞARLAR	Ω KATSAYISININ İKİ FARKLI MAKİNE ÖĞRENİM YÖNTEMİ İLE YÜKSEK ENTROPİLİ ALAŞIMLARDA BCC YA DA FCC YAPIDA OLDUĞUNUN TAHMİNİ	91
Aliev Alimbek Aibekovich	INFORMATION SECURITY POLICY AND THE PROCESS OF COMBATING CYBERCRIME IN UZBEKISTAN	92
Mustafa Alper AKAY	İNTESTİNAL ATREZİLİ VAKALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ: 15 YILLIK DENEYİM	93

KOMPLİKE OLMAYAN TERM GEBELERDE NUKKAL KORD VARLIĞININ OLUMSUZ PERİNATAL SONUÇLAR İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Esra AKDEMİR

Uzm. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID ID: 0000-0002-3776-0674

Erdem ŞAHİN

Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID ID: 0000-0001-9492-6223

Yusuf MADENDAĞ

Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID ID: 0000-0002-7622-2991

Amaç: Nukkal kord (NK) veya umbilikal kord dolanması, göbek kordonunun fetal boyun etrafında 360 derece dönmesi olarak tanımlanmaktadır. Tüm gebeliklerin yaklaşık %15–35'i NK ile komplike olabilmektedir. Monozigotik ikiz gebelik varlığı, erkek fetus, uzun umbilikal kord varlığı, önceki gebelikte NK varlığı ve posterior yerleşimli plasenta bulunması gibi NK için çeşitli risk faktörleri tanımlanmıştır ancak kesin etiyoloji ve patogenezi bilinmemektedir. Mevcut araştırmanın amacı umbilikal kordun fetal boyun etrafına dolanması ile olumsuz perinatal sonuçlar arasındaki ilişkiyi değerlendirmek.

Yöntem: Bu retrospektif çalışmada nukkal kord (çalışma grubu) ile komplike olmuş 110 gebeliğin perinatal sonuçları, 110 komplikasyonsuz gebelik (kontrol grubu) karşılaştırıldı. Çalışmaya doğumda vertex prezentasyon olan spontan eylemi başlamış, term, tekil gebeliği bulunan nullipar gebeler dahil edildi. Perinatal sonucu olumsuz etkileyecek; çoğul gebelikler, fetal kromozomal veya konjenital anomali, gebelikte hipertansif bozukluklar, gestasyonel ve pregestasyonel diabetes mellitus, erken doğum ve umbilikal kord anormallikleri varlığında gebeler çalışmaya dahil edilmedi. Hastanın obstetrik ve demografik özellikleri, fizik muayene bulguları, ultrasonografi bulguları, kan testi sonuçları ve doğum özellikleri hastane veri sistemi üzerinden analiz edildi. NK varlığı ve kaç kez dolandığı da kaydedildi. Fetal distress, elektronik fetal kalp monitörizasyonunda anormal kalp hızı olarak tanımlandı. Çalışmanın primer sonucu fetal distress varlığı olarak belirlendi. Ek olarak umbilikal kordonun pH değerleri ve Apgar skorları kaydedildi. Tüm istatistiksel analizler SPSS versiyon 20 kullanılarak yapılmıştır. Gruplar arasındaki farklılıkların analizi için; parametrik verilerde Student-t testi kullanılarak; parametrik olmayan veriler için Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Yüzdeli veriler için de ki-kare testi uygulandı. P değerinin 0.05'den düşük olması istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Maternal demografik veriler her iki grupta benzerdi. Maternal yaş ($p=0.780$), VKİ ($p=0.640$), etnik köken ($p=0.920$), sigara ve alkol kullanımı ($p=0.780$) gruplar arasında benzer olarak saptandı. Doğumun gerçekleştiği gebelik haftası ($p=0.820$), fetal doğum ağırlığı ($p=0.790$), yenidoğan erkek cinsiyet oranı ($p=0.930$), umbilikal kord kan gazı değerleri ($p=0.540$) ve birinci ve beşinci dakika Apgar skorları ($p=0.580$) arasında anlamlı farklılık saptanmadı. Spontan vajinal doğum oranı kontrol grubunda 79/110 (%71,8) iken NK bulunan grupta 68/110 (%61,2) olarak saptandı ($p<0.001$). Fetal distress nedeni ile sezaryen gereksinimi kontrol grubunda 13/110 (%11,8) iken NK bulunan grupta 19/110 (%17,2) olarak artmış olarak saptandı ($p<0.001$).

Sonuç: Çalışmamızın sonuçları umbilikal kordun fetal boyun etrafına dolanmasının asidoz ve düşük Apgar skorları gibi olumsuz perinatal sonuçlarla ilişkili olmadığını fakat fetal distress nedeni ile acil sezaryen gereksinimi ile ilişkili olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Nukkal kord, olumsuz perinatal sonuçlar, fetal distress

NİOZOM OLUŞUMU ÜZERİNE ETKİLİ FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Gülen Melike DEMİRBOLAT

PhD, Farmasötik Teknoloji Anabilim Dalı, Eczacılık Fakültesi, Biruni Üniversitesi, 34010,
Zeytinburnu, İstanbul, Türkiye, ORCID: 0000-0001-5621-5818

Ömer YEDİKAYA

Farmasötik Teknoloji Anabilim Dalı, Eczacılık Fakültesi, Ankara Üniversitesi, 06560
Yenimahalle, Ankara, Türkiye, ORCID: 0000-0001-5504-384X

Özet

Son yıllarda araştırmacılar ilaç taşıyıcı sistemler üzerine yoğun ilgi göstermektedirler. Bu sistemler geleneksel dozaj şekilleri ile tedavide karşılaşılan sıkıntıların aşılması, ilaç etkinliklerinin artırılarak yan etkilerinin azaltılması ve hasta uyuncunun yükseltilmesi gibi pekçok amaca hizmet etmektedir. İlaç taşıyıcı sistemlerden biri olan niozomlar; çok daha yaygın olarak bilinen lipozomlara alternative olarak geliştirilmiş sistemlerdir. Niozomlar, lipozomların bileşenleri olan fosfolipidler yerine non-iyonik yüzey etkin maddeler kullanılarak oluşturulmuş çok katmanlı veziküler yapılardır. Lipozomlara göre daha stabil ve düşük maliyetlidirler. Niozomlar üzerine yapılan çalışmalar çoğunlukla Tween ve Span yüzey etkin maddeleri üzerine yoğunlaşmaktadır. Yüzey etkin maddelerin yanı sıra niozomları stabilize etmek için kullanılan en önemli bileşen kolesteroldür. Bu çalışmada; niozom oluşumunda kolesterol varlığı ve miktarının niozomların karakteristiği üzerine etkileri incelenmiştir. Niozomlar ince-film hidrasyon yöntemi kullanılarak hazırlanmıştır. Bu yöntemde yüzey etkin maddeler kloroformda çözülmüş ve rotary evaporatörde organik solvan uçurulmuştur. Ardından rotavaporde 450 mbar basınç altında 60°C'de organik solvan uzaklaştırılmıştır. Organik solvan kalıntılarının tamamen uzaklaştırılması amacıyla bir gece boyunca vakumlu etüvde bekletilmiştir. Elde edilen ince film pH 7,4 PBS ile hidratlanarak dispersiyon haline getirilmiştir. Ardından 10 dakika vorteks yardımıyla karıştırılmış ve daha sonra da ultrasonik banyoda 53 kHz frekansta 10 dakika sonikasyona bırakılmıştır. Yüzey etkin madde olarak Tween 80, Span 80 ve bu maddelerin eşit oranda karışımları kullanılmıştır. Kolesterol içermeyen bu niozomların yanı sıra, eşit oranda kullanılan yüzey etkin maddeler içerisine farklı miktarlarda kolesterol eklenerek de niozomlar oluşturulmuştur. Sonrasında ise tüm formülasyonlar partikül büyüklüğü, polidispersite indekleri ve yüzey özellikleri bakımından karakterize edilmiştir. Yapılan çalışma sonucunda tek başına Tween 80 kullanıldığında niozom yapısının oluşmadığı gözlenmiştir. Ancak tek başına Span 80 kullanıldığında niozom oluşabildiği görülmüştür. Bu durum; yüzey etkin maddelerin HLB değerleri ile ilişkilendirilebilmektedir. HLB değeri yüksek olan Tween 80 gibi yüzey etkin maddeler suda yüksek çözünürlük oluşturdukları için niozom haline gelememektedirler. Span 80 gibi HLB değeri küçük olan maddeler ise daha kolay niozom oluşturmaktadır. Yüzey etkin maddelerin eşit oranda kullanılması ile elde edilen niozomların daha küçük partikül boyutuna sahip oldukları görülmüştür. Kolesterol miktarının artışı da partikül boyutunu azaltmış ve polidispersiteyi iyileştirmiştir. Ayrıca kolesterol miktarı yüzey yükünü de etkilemiş ve yüzey yükünü artırarak niozomları daha stabil hale getirmiştir. Niozomlara ilaç yükleme ve yükleme kapasitesinin değerlendirilmesi amacı ile metotreksat kullanılmıştır. İlaç yükleme; hidrasyon basamağında çözücü içerisine metotreksatın eklemesi

ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada; artan kolesterol miktarı ve artan ilaç miktarına bağlı olarak metotreksat yükleme kapasitesinin arttığı görülmüştür. Kullanılan sürfaktan tipi, kolesterol miktarı ve kullanılan ilaç miktarının niozom karakteristiği üzerine etkisi olduğu açığa çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: kolesterol, niozom, yüzey etkin madde, ilaç taşıyıcı sistem

A707 ALAŞIMININ ISIL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Emin ÇADIRLI

Prof. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-8085-9733

Uğur BÜYÜK

Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-6830-8349

Hasan KAYA

Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, ORCID: 0000-0003-3529-9762

Erkan ÜSTÜN

Doktora Öğr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-7745-396X

Özet

Bu çalışma kapsamında Al 7xxx serisinden olan A707 alaşımının (Al-4.5 Zn-1.2 Mg-0.15 Cr-0.15 Zr ağırlık %) ısı iletkenliği (K), ısı iletkenliği (m^2/s), erime entalpisi (ΔH) ve özısı (Cp) özellikleri incelenmiştir. Isı iletkenliğinin deneysel olarak tayininde çok sayıda yöntem vardır. Isı iletkenlik ölçüm yöntemleri karakteristik olarak iki gruba ayrılmaktadır. Bunlar genel olarak “kararlı hal” ve “geçici” olarak adlandırılan çeşitli yöntemlerdir. İncelenecek malzemenin niteliğine ve fiziksel özelliğine göre bu yöntemlerden uygun olanı kullanılır. “Kararlı hal” ölçümünde numuneye sabit bir sıcaklık gradyenti uygulanırken “geçici” yöntemlerde atma veya sürekli ısıtma gibi işlemler uygulanmaktadır. Bu çalışma kapsamında öncelikle çalışılan bu alaşımların döküm halinin ısı iletkenlikleri 323-773 K sıcaklık aralığında kararlı hal yöntemlerinden biri olan ve yaygın olarak kullanılan “karşılaştırmalı kesik çubuk” yöntemi uygulanmış ve ısı değerler ölçülmüştür. Artan sıcaklık değerleriyle ısı iletkenlik değerleri azalma eğilimi göstermiştir. Isı iletkenlik değerleri 154 W/m K değerinden 124 W/m K değerine düşmüştür. Isı sıcaklık katsayısı (α_{TTC}) K-T grafiğinden $-4.17 \times 10^{-4} K^{-1}$ olarak hesaplanmıştır. “Diferansiyel taramalı kalorimetre” yöntemi kullanılarak çalışılan alaşım için ısı akış-sıcaklık eğrisi elde edilmiş ve bu elde edilen eğriden katı-sıvı dönüşümü esnasında erime sıcaklığı 929 K, erime entalpisi 577.37 J/g ve özısı değeri 0.856 J/gK olarak tayin edilmiştir. Çalışılan alaşımın öz ısı kapasitesi artan sıcaklıkla artarken ısı iletkenlik değerleri azalmıştır. 323-773 K sıcaklık aralığında ısı iletkenlik $61.6 \times 10^{-6} m^2/s$ değerinden $50.2 \times 10^{-6} m^2/s$ değerine azaldığı hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: 7XXX alaşımları, ısı iletkenlik, ısı iletkenlik, erime entalpisi, özısı

A SYSTEM-BASED NETWORK APPROACH TO IDENTIFY PROGNOSTIC BIOMARKER CANDIDATES FOR LUNG ADENOCARCINOMA

Ceyda KASAVİ

Assistant Professor, Marmara University

ORCID ID: 0000-0003-2970-387X

Abstract

Lung cancer is one of the most occurring and death causing cancers worldwide. In spite of the progresses in traditional lung cancer treatments, the survival rate is still low due to the late diagnosis of the disease. Therefore, there is an ever-growing interest in the identification of novel diagnostic and prognostic biomarkers and therapeutic targets for lung cancer. Within the framework of the present study, an integrative system-based approach was used to investigate the transcriptional changes between tumoral and non-tumoral lung tissues. The gene expression profiles were obtained from three independent studies and the comparative transcriptome profiling revealed several biological processes specific to lung adenocarcinoma together with a number of common cancer-related biological processes. In order to identify potential metabolic biomarkers, the reporter metabolites around which the most important changes occur were determined by using human metabolic reaction model. Furthermore, a system-based network approach was used to identify potential genomic biomarkers for the diagnosis and/or prognosis of lung adenocarcinoma. A protein-protein interaction (PPI) network associated with lung adenocarcinoma was reconstructed by integrating PPI data with gene expression data and the topological analysis of the constructed network revealed six potential genomic biomarkers (*AURKA*, *CAV1*, *CDK1*, *FHL2*, *MYH10* and *SRPK1*) for lung adenocarcinoma. The survival analysis performed via Kaplan-Meier plotter verified that the expressions of *AURKA*, *CAV1*, *CDK1*, *FHL2*, and *MYH10* significantly affected the survival time of patients having lung cancer. As network biomarkers, these candidates need to be noticed for further clinical studies and experiments should be carried out by integrating with clinical data to verify these biomarkers' diagnostic capabilities and pinpoint their roles in the progression of lung adenocarcinoma.

Keywords: lung adenocarcinoma, transcriptome profiling, protein-protein interaction network, potential biomarkers

SANCTITY OF HUMAN LIFE, ISLAM AND BUDDHISM AND THE SITUATION IN MYANMAR

*Muhammmad Suleman Nasir

PhD Scholar,

Department of Islamic Studies and Arabic,
Gomal University, Dera Ismail Khan, KPK, Pakistan
ORCID: 0000-0003-3384-6814

Abstract

Terrorism is a global and social issue which has affected mostly all of the nations of the world. Dignity of human life is at risk. Killing of innocent people, degrading the women and children and torturing them are some of inhuman activities, which must be stopped. These activities have many reasons. One of the reasons is religion. This article involves the sanctity of human life in respect of the teachings of Buddha and that of the Holy Quran and Sunnah. Buddhism and Islam both have given stress on the sanctity of human life but if we see the situation in Myanmar and in the worldwide then we can say that the situation is shocking. In present times, there is a clear contradiction in their teachings and practices especially the Buddhism. The situation in Myanmar is one of the examples. Thus an interfaith dialogue is necessary to develop harmony and cooperation between the two religions and as result this will lead to worldwide peace and will ease the miseries of the affected people from both sides. It is extremely important to identify the ways for mutual cooperation. An interfaith dialogue through the concept of The Middle Nation and The Middle Way between Islam and Buddhism should be started on the priority basis because without it the peace process would become a dream for them. It is necessary to interact with them and resolve the issues between them in either country. Furthermore it will bring harmony and cooperation between the two communities as a special and for the whole world peace as a general.

Keywords: *Buddhism and Islam, sanctity of human life, Myanmar situation*

ADİL YARGILANMA HAKKI VE EŞİTLİK İLKESİ KAPSAMINDA DAVA ŞARTI ARABULUCULUK

Arş. Gör. Onur HAMURCU

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Anayasa Hukuku Anabilim Dalı

ORCID: 0000-0002-0433-0184

ÖZET

Arabuluculuk, bir anlaşmazlığın tarafsız bir üçüncü kişi ya da kurum tarafından sonlandırılmasıdır. Arabuluculukta, tarafsız bir kişi uyuşmazlık konusuna doğrudan müdahale etmeden, yalnızca tarafların karşılıklı anlaşmaya varmasına yardımcı olmaktadır. Arabuluculuğun kendine özgü özelliği, hak değil menfaat temelli bir uygulama oluşudur. Arabuluculuk faaliyeti, esas olarak tarafların haklarını elde etmesinden çok, çıkarlarını sağlamaya yöneliktir.

Esasları 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu ile belirlenen arabuluculuk faaliyeti, kanunun 18/A maddesi uyarınca kanunda belirtildiği koşullarda dava şartıdır. Arabulucuya başvurulmadan dava açıldığının anlaşılması hâlinde herhangi bir işlem yapılmaksızın davanın, *dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine* karar verilir. Ticari ve iş uyuşmazlıklarına ilişkin konularda düzenlenen dava şartı arabuluculuk kurumu temel hak ve hürriyetler kapsamında tartışmalı bir alan da doğurmaktadır. Bunlardan biri adil yargılanma hakkı diğeri ise eşitlik ilkesidir.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildirgesinde adil yargılanma hakkı, tarafsız ve bağımsız bir mahkemede yargılanmayı, masumiyet karinesini ve yargılamanın öncesinden itibaren çeşitli güvencelerin varlığını içermektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 6. maddeye göre, *herkes yasayla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkemede, makul bir süre içerisinde hakkaniyete uygun şekilde yargılanmalıdır*. Adil yargılanma hakkına ilişkin en temel ilkeler, yargılamanın yasal mahkemeler kanalıyla, makul bir süre içerisinde ve hakkaniyet gözetilerek yapılmasıdır. Bu dava şartı arabuluculuğun mahkeme erişim hakkına bir kısıtlama getirip getirmediğinin irdelenmesi gerekmektedir.

Eşitlik ilkesi açısından ise ticari uyuşmazlıklar açısından tarafların birbirlerine denk olabileceği göz önüne alındığında özellikle işçi-işveren uyuşmazlıklarında tarafların her bakımdan eşit olup olmadığı sorunu karşımıza çıkmaktadır. Maddi güçleri ve eğitim düzeyleri açısından, taraflar arasında kimi zaman şartların işveren lehine olduğunun kabul edilmesi gerekir. Bu durumda dava şartı arabuluculuk düzenlemesinin ihtiyacı olan taraf açısından hukuki desteği zorunlu kılması olası bir menfaat kaybını ya da gabin durumunu önleyebilecektir. Konuya ilişkin Anayasa Mahkemesi kararı da bazı konuların yeniden gözden geçirilmesi ve düzenlenmesini gereğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dava Şartı Arabuluculuk, Adil Yargılanma Hakkı, Eşitlik İlkesi

Al 5083 H116 ALAŞIMININ DELİNMESİNDE KESME PARAMETRELERİNİN DAİRESELLİKTEN (OVALİTE) VE SİLİNDİRİKLİKTEN SAPMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

INVESTIGATION OF CUTTING PARAMETERS EFFECTS TO DEVIATION FROM DIAMETER (OVALITY) AND CYLINDRICAL IN DRILLING OF Al 5083 H116 ALLOY

Hüseyin GÖKÇE*

* Öğretim Görevlisi Doktor, Çankırı Karatekin Üniversitesi, MYO, Makine ve Metal Teknolojileri Bölümü, ORCID: 0000-0002-2113-1611

ÖZET

Alüminyum alaşımları genellikle düşük yoğunluk, yüksek dayanım, süneklik, tokluk ve yorulmaya karşı direncinden dolayı yapısal uygulamalarda, uzay ve havacılık sanayinde yaygın olarak kullanılan malzemedir. Alüminyumun yüksek sünekliği kesme sürecini olumsuz yönde etkilemektedir. Isıl işlem yöntemleri ve/veya alaşım elementleri ilave edilmesi ile alüminyumun kimyasal ve mekanik özellikleri önemli ölçüde artırılabilir. Düşük yoğunluğuna rağmen yüksek mekanik özellikler sergileyen alüminyum alaşımları günümüzde havacılık, savunma ve tıp alanlarında bütünün en kritik parçalarının üretiminde yer almaktadır. Alüminyuma magnezyum ilavesi ile üretilen Al 5083 H116 alüminyum alaşımının yüksek şekillendirilebilir kabiliyeti, korozyon direnci, kaynak edilebilirlik ve balistik özellikleri vardır. Modern üretim teknolojilerinin gelişmesine rağmen geleneksel talaş kaldırma yöntemleri ile şekillendirme (tornalama, frezeleme, delme) halen güncelliğini korumaktadır. Matkapla delik delme basit yapısı ve ekonomikliği ile halen yaygın olarak kullanılan imalat yöntemlerinden biridir.

Bu çalışmada Al 5083 H116 alüminyum alaşımı kuru şartlarda CNC dik işleme merkezi ile delme deneylerine tabi tutulmuş ve sonrasında deliklere ait dairesellikten (ovalite) sapma (DS) ve silindiriklikten sapma (SS) değerleri 3 boyutlu koordinat ölçüm cihazı (CMM) ile ölçülmüştür. Taguchi L16 dikey dizisi deney tasarımı kullanılarak yapılan deneylerde 4 farklı matkap ucu (Ø6 mm çapında karbür), kesme hızı (40 – 80 – 120 – 160 m/dak) ve ilerleme miktarı (0,025 – 0,050 – 0,075 – 0,100 mm/dev) kullanılmıştır. Regresyon analizi ile DS ve SS değerleri için matematiksel modelleri oluşturulmuş ve varyans analizi (ANOVA) ile delme değişkenlerinin DS ve SS üzerindeki etkileri belirlenmiştir. Regresyon analizi sonucu elde edilen determinasyon katsayıları (R^2) DS için % 98,7 ve SS için % 88,4 olarak hesaplanmıştır. Regresyon analizi sonucunda DS ve SS üzerinde kesme hızı (V_c) ve ilerleme miktarının (f) sonuçlar üzerinde istatistiksel açıdan önemli olduğu görülmüştür ($P < 0,05$). Taguchi metodu ile yapılan optimizasyon sonuçlarına göre optimum delme şartları DS için A1-B1-C1 (40 m/dak V_c , 0,025 mm/dev kesme parametrelerinde 1 numaralı matkap ucu) ve SS için ise A1-B1-C2 (40 m/dak V_c , 0,025 mm/dev kesme parametrelerinde 2 numaralı matkap ucu) olarak belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre 0,05 anlamlılık düzeyinde yapılan optimizasyonun uygun olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Alüminyum, delme, dairesellikten sapma, silindiriklikten sapma

KONTROLLÜ DOĞRUSAL KATILAŞTIRILAN AL-La-Ni ÜÇLÜ ALAŞIMININ MİKROYAPISININ KATILAŞTIRMA HIZINA BAĞLI OLARAK DEĞİŞİMİ

Erkan ÜSTÜN

Doktora Öğr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-7745-396X

Emin ÇADIRLI

Prof. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-8085-9733

ÖZET

Üçlü Al-8.8La-1.2Ni(ağ.%) alaşımı, Bridgman tipi doğrusal katılaştırma fırını kullanılarak sabit bir sıcaklık gradyentinde ($G = 4 \text{ K / mm}$) farklı katılama hızları ($V = 8.3-166.0 \text{ } \mu\text{m / s}$) ile yukarı doğru katılaştırıldı. Metalografik işlemler sonrasında mikroyapılar açığa çıkarıldı. Birçok numunenin hem enine hem de boyuna kesitlerinden, birincil dendrit kol mesafesi (λ_1) ve ikincil dendrit kol mesafesi (λ_2) değerleri ölçüldü. Bunların yanı sıra numunelerin boyuna kesitlerinden, kabalaşan ikincil dendrit kol mesafesi (λ_{2C}), dendrit uç yarıçapından başlayarak ölçüldü ve katılama hızına bölünerek bölgesel katılama zamanları (t_f) her bir ikincil kol mesafesi için hesaplandı. Artan V değerleri için λ_1 , λ_2 ve t_f değerlerinin azaldığı bulunmuştur. Doğrusal regresyon analiz yöntemi kullanılarak, λ_1 ve λ_2 'nin katılama hızının fonksiyonu olarak ve λ_{2C} 'nin ise bölgesel katılama zamanının bir fonksiyonu olarak ifade edilmiştir. λ_{1B} , λ_{1E} ve λ_2 için V 'nin üstel değerleri sırasıyla 0.32, 0.35 ve 0.40 olarak, λ_{2C} için t_f 'nin üstel değerleri ise sırasıyla 0.37, 0.43, 0.46 ve 0.47 olarak hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üçlü alaşımlar, mikroyapı, kabalaşma, bölgesel kabalaşma zamanı.

ENGELLİ KARDEŞE SAHİP OLAN ÇOCUK VE ERGENLERİN KENDİLERİNE VE KARDEŞLERİNE YÖNELİK ALGILANAN ANNE BABA TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

COMPARİSON OF PERCEİVED PARENTİNG ATTİTUDES OF CHILDREN AND
ADOLESCENTS WITH DİSABLED SİBLİNGS TOWARDS THEM AND THEIR
SİBLİNGS

Ülkü BOZKURT

Uzm. Eğitimci, Özel Lacivert Rehabilitasyon Merkezi,

ORCID: 0000-0002-0196-2338

Halis ÖZERK

Dr. Öğrt. Üyesi, İstanbul Arel Üniv.

ORCID: 0000-0001-5530-6638

ÖZET

Engelli kardeşe sahip çocuk ve ergenlerin hem kendilerine hem de yetersizliği olan kardeşlerine karşı algıladıkları anne baba tutumlarının onlardaki duygusal ve sosyal karşılığının belirlenmesi, sağlıklı çocukların ailede ve toplumdaki yerini duruşunu belirleyecektir. Sağlıklı çocukların beklenti ve istekleri belirlenip karşılandığı zaman ise engelli çocuklar, aile ve toplum için kazanç olacak bireyler yetişmiş olacaktır.

Bu çalışmanın amacı engelli kardeşe sahip olan çocuk ve ergenlerin kendilerine ve kardeşlerine yönelik algılanan anne baba tutumları nedir ve tutum bakımından nasıl bir farklılık gösterir incelenmesi ve bunun sonucunda ortaya çıkan bulguların sentezlenerek yorumlanmasıdır.

Çalışmada araştırma evrenini İstanbul da bulunan özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde eğitim alan fiziksel ve zihinsel engelli çocukların sağlıklı kardeşleri görev oluşturmaktadır. Bu bağlamda araştırma örneklemini Basit Seçkisiz Örnekleme yöntemiyle 120 çocuk ve ergenden oluşturulmuştur. Araştırmaya görüşmeyi engelleyecek kısıtlılığı olanlar ve gönüllü olmayanlar dahil edilmemiştir. Çalışma betimsel tarama modelinde tasarlanmış ve gerçekleştirilmiştir.

Katılımcıların kendileri ve engelli kardeşleri için algıladıkları anne baba tutumlarını belirlemede Anne Baba Tutum Ölçeği uygulanmış, demografik özelliklerine ilişkin bilgileri elde edebilmek için de araştırmacı tarafından oluşturulmuş Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Elde edilen bulgular SPSS programında betimsel istatistik çerçevesinde değerlendirilmiş ve tartışılmıştır.

Bu araştırmanın önemli sorularından birisi de katılımcıların anne babalarının kendilerine ve engelli kardeşlerine ilişkin gösterdikleri anne baba tutumları arasında fark olup olmadığını belirlemektir. Araştırma sonucunda anne baba tutumları puanları bakımından katılımcıların kendileri ve engelli kardeşleri arasında fark olup olmadığı eşleştirilmiş t-testi analiziyle kontrol edilmiştir. Sonuçlar Kontrol boyutunda bir farklılık göstermez iken Kabul ve Özerklik boyutlarında istatistik olarak anlamlılık düzeyinin üstünde farklılıklar göstermiştir. Kabul

boyutunda katılımcılar kendilerine ilişkin daha yüksek kabul algılar iken engelli kardeşlerine daha düşük kabul gösterildiğini bildirmişlerdir (,04). Özerklik boyutunda ise bunun aksine kendilerine ilişkin daha az özerklik, kardeşlerine ilişkin daha çok özerklik algılamışlardır ($p=,00$).

Anahtar Kelimeler: Engelli, Tutum, Anne Baba Tutumu

Abstract

Determining the emotional and social responses of the parents' attitudes perceived by children and adolescents with disabled siblings towards both themselves and their siblings with disabilities will determine the place of healthy children in the family and society. When the expectations and desires of healthy children are determined and met, disabled children will be brought up, individuals who will earn money for the family and society.

The aim of this study is to examine the perceived parental attitudes of children and adolescents who have a disabled sibling towards themselves and their siblings, and how they differ in terms of attitude and to synthesize and interpret the findings resulting from this.

Healthy siblings of physically and mentally disabled children receiving education in special education and rehabilitation centers in Istanbul form the research universe in the study.

In this context, the research sample was made up of 120 children and adolescents using the Simple Unselected Sampling method.

The study did not include those who had a limitation or non-volunteers to interfere with the interview. The study was designed and realized in descriptive scanning model.

In determining the parental attitudes perceived by the participants for themselves and their disabled siblings, the Parenting Attitude Scale was used, and the Personal Information Form created by the researcher was used to obtain information about their demographic characteristics. The findings were evaluated and discussed within the framework of descriptive statistics in the SPSS program.

One of the important questions of this study was to determine whether there was a difference between the parents' attitudes of the participants towards themselves and their disabled siblings. As a result of the research, whether there is a difference between the participants themselves and their disabled siblings in terms of parental attitudes scores was checked by paired t-test analysis. While the results did not show any difference in the control dimension, they showed differences above the statistically significant level in the Acceptance and Autonomy dimensions. In the acceptance dimension, while the participants perceived higher self-acceptance, they reported lower acceptance to their disabled siblings (, 04). In the autonomy dimension, on the contrary, they perceived less autonomy regarding themselves and more autonomy regarding their siblings ($p =, 00$).

Keywords: Disabled, Attitude, Parenting Attitude

COVID-19 İLE ENFEKTE HASTALARDA ELEKTROKARDİYOĞRAFİK OLARAK FRONTAL QRS-T AÇISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Şaban KELEŞOĞLU

Öğretim Görevlisi Dr, Erciyes Üniversitesi Kardiyoloji ABD,

ORCID ID: 0000-0001-6249-9220

ÖZET

Giriş: Aralık 2019'un sonlarında Çin'de ortaya çıkan ve çok kısa sürede tüm dünyada etkili olan Coronavirus hastalığı 2019 (COVID-19), Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak ilan edildi. COVID-19, şiddetli akut solunum sendromu koronavirüs 2 (SARS-CoV-2) olarak adlandırılan, ölümcül olabilen şiddetli solunum sıkıntısı sendromuna yol açabilen akut pnömونيye neden olan yeni bir RNA virüsüdür. Bununla birlikte, birçok enfeksiyon hafif veya asemptomatik seyirlidir. COVID-19 öncelikli olarak akciğerleri etkilese de birden çok organı, özellikle kardiyovasküler sistemi de etkileyebilir. COVID-19' un klinik seyrini zorlaştıran akut kardiyovasküler olaylar, kötü sağkalımın nedenlerinden biri olabilir. Bu hastalık sırasında en sık görülen kardiyak komplikasyonlardan biri aritmilerdir. Aritmik olayın hastalığın şiddetine bağlı olarak %7 ile %44 arasında görüldüğü gösterilmiştir. COVID-19 hastalığı sırasında atriyal fibrilasyon, ileti blokları, ventriküler taşikardi ve ventriküler fibrilasyon gibi aritmilerin ortaya çıktığı gösterilmiştir. 12 derivasyonlu EKG ile bakılan frontal QRS-T açısı, ventriküler repolarizasyon heterojenitesinin bir göstergesidir. Yapılan çalışmalarda sağlıklı bireylerde frontal QRS-T açısı için üst limitlerin 45-60 arasında olduğu belirtilmiştir. QRS-T açısındaki artışın ani kardiyak ölümle (AKÖ) ilişkili olduğu ve AKÖ' ün prediktörü olduğu gösterilmiştir. Yaptığımız çalışmada yetişkin COVID-19 hastalarında frontal QRS-T açısındaki değişiklikleri incelemeyi amaçladık.

Yöntem: Çalışmamıza COVID-19 tanısı alan 40 hasta ve 24 sağlıklı katılımcı dahil edildi. Hastaların ve sağlıklı gönüllülerin elektrokardiyografilerinden frontal QRS-T açıları hesaplandı. Elektrokardiyografisinde sol dal bloğu, sol ventrikül hipertrofisi, atrial fibrilasyon, ikinci ve üçüncü derece atrioventriküler blok olan hastalar çalışma dışı bırakıldı. İstatistiksel anlamlılık değeri <0.05 olarak kabul edildi.

Bulgular: Sonuçlar incelendiğinde COVID-19 ile enfekte olan hastalarda frontal QRS-T açısı sağlıklı gönüllüye göre anlamlı derece daha fazlaydı (COVID-19 hastaları QRS-T açısı: 76.72 ± 32.69 , Kontrol grubu QRS-T açısı: 26.54 ± 19.89 ; $p < 0.01$). Yapılan korelasyon analizinde serum CRP düzeyi ile frontal QRS-T açısı arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönlü bir ilişki tespit edildi ($r = 0.614$, $p < 0.001$).

Sonuç: Bu çalışmamız, COVID-19 ile enfekte hastalarda frontal QRS-T açısının arttığını göstermiştir. COVID-19 hastaları, kardiyak aritmi ve ani kalp ölüm için yüksek risk taşır.

Anahtar kelimeler: COVID-19, Frontal QRS-T açısı, Elektrokardiyografi

CUSTOM 450 ALAŞIMININ DELİNMESİNDE KESME PARAMETRELERİNİN DAİRESELLİKTEN (OVALİTE) VE SİLİNDİRİKLİKTEN SAPMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

INVESTIGATION OF CUTTING PARAMETERS EFFECTS TO DEVIATION FROM DIAMETER (OVALITY) AND CYLINDRICAL IN DRILLING OF CUSTOM 450

Hüseyin GÖKÇE*

* Öğretim Görevlisi Doktor, Çankırı Karatekin Üniversitesi, MYO, Makine ve Metal Teknolojileri Bölümü, Orcid: 0000-0002-2113-1611

ÖZET

Benzersiz korozyon direncine sahip paslanmaz çelikler, başta tıp, gıda ve kimya sektörleri olmak üzere denizcilik ve nükleer santrallere kadar geniş bir uygulama alanı bulmaktadırlar. Isı iletim katsayısının düşük olması ve yüksek mekanik özellikleri paslanmaz çelik malzemelerin işlenebilirliğini güçleştirerek bu malzemelerin zor işlenen malzemeler sınıfında yer almasına sebep olmaktadır. Farklı paslanmaz çeliklerin değişen mekanik özellikleri de işlenebilirliği belirleyen önemli faktörlerdendir. İşleme esnasında oluşan yüksek kesme kuvvetleri ve ısı, takımın hızlı aşınmasına, talaş tahliyesinde güçlüklerle ve talaşın kesici takıma yapışmasına sebep olarak yüzey kalitesinin düşmesine sebep olmaktadır. Custom 450 çok iyi korozyon direnci sergileyen (yaklaşık 650°C kadar) ve ısıl işlem yöntemleri ile mekanik özellikleri önemli ölçüde artırılabilen martensitik yapıda paslanmaz çelik kalitesidir ve zor işlenen malzemelerdendir.

Bu çalışmada Custom 450 paslanmaz çelik malzeme kuru şartlarda CNC dik işleme merkezi ile delme deneylerine tabi tutulmuş ve sonrasında deliklere ait dairesellikten (ovalite) sapma (DS) ve silindiriklikten sapma (SS) değerleri 3 boyutlu koordinat ölçüm cihazı (CMM) ile ölçülmüştür. Taguchi L16 dikey dizisi deney tasarımı kullanılarak yapılan deneylerde 4 farklı matkap ucu (Ø4,5mm çapında karbür), kesme hızı (15 – 30 – 45 – 60 m/dak) ve ilerleme miktarı (0,005 – 0,020 – 0,035 – 0,050 mm/dev) kullanılmıştır. Regresyon analizi ile DS ve SS değerleri için matematiksel modelleri oluşturulmuş ve varyans analizi (ANOVA) ile delme değişkenlerinin DS ve SS üzerindeki etkileri belirlenmiştir. Regresyon analizi sonucu elde edilen determinasyon katsayıları (R^2) DS için % 93,8 ve SS için % 90,7 olarak hesaplanmıştır. Regresyon analizi sonucunda DS ve SS üzerinde kesme hızı (V_c) ve ilerleme miktarının (f) sonuçlar üzerinde istatistiksel açıdan önemli olduğu görülmüştür ($P<0,05$). Taguchi metodu ile yapılan optimizasyon sonuçlarına göre optimum delme şartları DS ve SS için aynı değerlerde elde edilmiştir (40 m/dak V_c , 0,025 mm/dev kesme parametrelerinde 1 numaralı matkap ucu). Elde edilen sonuçlara göre 0,05 anlamlılık düzeyinde yapılan optimizasyonun uygun olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Paslanmaz çelik, delme, dairesellikten sapma, silindiriklikten sapma

* ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖZÜNDEN STEM ETKİNLİKLERİ SÜRECİ

Ebru OĞUL

Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Dilber POLAT

Doç. Dr., Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, ORCID: 0000-0001-5931-0626

Gülşah ULUAY

Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-6365-5122

ÖZET

Bir ülkenin kalkınmışlığı ekonomik, sanayi, sağlık, hak ve özgürlükler alanlarındaki gelişmişliği kadar tüm bu dinamiklerin temelini oluşturan eğitim kalkınmışlığı yani eğitilmiş insan gücü ile de ölçülür. Ülkemiz bu ölçütler açısından ele alındığında her yıl açıklanan OECD raporları ve bazı kaynaklara göre Dünya ülkeleri dördüncü sanayi devri içindeyken Türkiye'nin hala üçüncü sanayi devrinde bir tüketim ülkesi olarak nitelendirilmesi, 2016 yılında dördüncü sanayi devrimine ayak uydurmak için ülkemiz de çeşitli hedefler belirlemek durumunda kalmıştır. Buna göre Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi hazırlanırken, 2018 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2023 Vizyonu hazırlanarak eğitim programlarında değişikliğe gidilmiş, ilk ve ortaokullarda STEM eğitimi dersleri aşamalı olarak hayata geçirilmiştir. Ne var ki bu iyi niyetli girişim sırasında henüz bu dersleri verecek yetişmiş öğretmen bulunmaması büyük bir sorun haline gelmiştir. Görev başındaki öğretmenler hizmet içi kurslara katılmaya başlamış, veliler çocuklarının bu hızlı değişime uyum sağlayabilmeleri adına özel kurslara gönderme yolunu seçerken; Fen bilgisi öğretmen adaylarının kodlama ve STEM eğitimi alabileceği bir ders olmadığı için pek çok üniversitede olduğu gibi bu çalışmanın yürütüldüğü üniversitede de projeler ve ders dışı kurslar ile yakın geleceğin öğretmenlerine robot tasarlama becerisi kazandırmayı amaçlayarak bu çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda “Fen bilgisi öğretmen adayları STEM uygulamalarının öğrenciye etkisini nasıl değerlendirmektedir? ve “Robot tasarımı deneyimledikleri bu süreç hakkındaki görüşleri nelerdir?” araştırma sorularına yanıt aranmıştır. Araştırmanın 6 hafta sürmesi, öğretmen adaylarının bizzat deneyimleyerek robot tasarlamış olmaları bu çalışmayı benzer çalışmalardan ayıran önemli özellikler olup alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırmada karma yöntem desenlerinden yakınsayan paralel desen (Creswell, ve Plano Clark, (2018;84) kullanılmıştır. Araştırmanın nicel aşamasında tarama modeli, nitel aşamasında ise durum araştırması modeli (Yıldırım ve Şimşek, 2015) kullanılmıştır. Araştırma Örneklem seçkisiz olmayan örneklem türlerinden amaçsal örneklemelerden biri olan ölçüt (kriter) örnekleme (Arslan, 2019) türü ile belirlenmiştir. Örneklem Kriterleri; Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim dalında okumakta olan Bilgisayar I, Bilgisayar II dersini başarı ile tamamlamış ve robot tasarlamaya gönüllü 50 öğretmen adayının katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Nicel veriler Çevik (2017) tarafından geliştirilmiş olan “STEM Eğitimi ile İlgili Öğretmen Görüşleri” ölçeği ile, nitel veriler ise altı ana soru içeren yarı yapılandırılmış mülakatlar yoluyla ve video kayıt ile elde edilmiştir. Araştırma sonuçları erkek öğretmen adaylarının kız öğretmen adaylarına oranla STEM uygulamalarının öğretmen ve öğrencilere faydalılığına daha fazla inandıklarını, ayrıca öğretmen adayları robot tasarlamının motor becerilerin artmasına, analitik düşünmeyi, motivasyonu, problem çözme becerisini teşvik ettiğini, kendine olan güveni artırdığını ve eleştirel

bakış açısı kazandırdığına dair görüş bildirmişlerdir. Bu sonuçlar ışığında STEM çalışmalarının tasarım içeriyor olması önerilebilir.

Anahtar kelimler: STEM Etkinlikleri, Fen Bilgisi Öğretmen Adayları, Kazanımlar

*Bu çalışma; Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalında devam etmekte olan “Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının STEM Etkinlikleri Sürecindeki Kazanımları” isimli **yüksek lisans tezinden üretilmiştir.**

HEMOROİDAL HASTALIKLARDA PSİKİYATRİK BELİRTİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF PSYCHIATRIC SYMPTOMS IN HEMORRHOİDAL DİSEASES

Alper VARMAN

Op. Dr., Dr. Ali Kemal Belviranlı Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği
ORCID: 0000-0002-1918-5143

Necati UZUN

Dr. Ö. Ü., Necmettin Erbakan Üniversitesi meram Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı
ve Hastalıkları, ORCID ID: 0000-0003-3381-2331

Mehmet Akif AKINCI

Uzm. Dr, Dr. Ali Kemal Belviranlı Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi Çocuk ve Ergen Ruh
Sağlığı ve Hastalıkları, ORCID ID: 0000-0002-6436-4394

ÖZET

Hemoroidal hastalıklar toplumda oldukça sık görülürler. Prevelansı %4.4 olup, Birleşik Devletler’de yılda 10 milyon birey hemoroidal hastalık tanısı almaktadır. Bir çalışmaya göre 50 yaş üzeri nüfusun %50’si hayatının bir döneminde hemoroidal hastalık geçirmiştir . Ana şikayetler kanama, şişlik, kaşıntıdır. Bunların yanında ağrı, iç çamaşırda lekelenme, hijyen sağlamakta zorluk ve dışkılama sonrası tam boşalamama hissi gibi şikayetlere de sebep olabilir. Tüm bu semptomların uzun süre devam edebildiği göz önüne alındığında hemoroidal hastalığın yaşam kalitesini düşüreceği,anksiyete ve depresyon ile ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Literatürde hemoroidal hastalık ile yaşam kalitesi, anksiyete ve depresyon ilişkisini inceleyen az sayıda çalışma mevcuttur. 284 olguyu içeren bir çalışmada kronik anorectal bölge hastalıklarında uyku kalitesi ile beraber yaşam kalitesinin önemli ölçüde düştüğü gösterilmiştir. Bir başka çalışmaya göre stres ve anksiyete, anorektal benign hastalıklarda hastalığın bir sonucu olmasının yanında hem şiddetlendirici, hem tetikleyici faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Kronik ve ağrı ile seyreden bu hastalığın bireyde oluşturduğu psikiyatrik belirtilerin saptanması hastaların yaşam kalitesine ve tedaviye olan uyumlarını artıracaktır. Bu bağlamda araştırmamızın literatürde önemli bir boşluğu dolduracağı kanaatindeyiz.

Haziran ile Eylül 2020 tarihleri arasında Dr. Ali Kemal Belviranlı Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi Genel Cerrahi polikliniğine başvuran, anamnez ve fizik muayene sonucunda hemoroidal hastalık tanısı koyulan 35 hasta çalışma grubu olarak dahil edildi. Ayrıca hemoroidal hastalığı olmayan, kronik herhangi bir fiziksel veya ruhsal rahatsızlığı olmayan dahil edilme ve dışlama kriterlerini karşılayan 35 katılımcı kontrol grubu olarak dahil edilmiştir. Hastalardan ve kontrol grubundan sosyodemografik veri formu, beck depresyon ölçeği, pittsburg uyku kalite ölçeği, erişkin durumluk anksiyete ölçeği, algılanan stres ölçeği ve kısa form-36 doldurmaları istenmiştir.

Ölçekler ve demografik verilerin değerlendirilmesi ve istatistiksel analizi ile çeşitli evrelerde internal ve eksternal hemoroidal hastalıkları olan bireylerin depresyon, anksiyete, uyku kalitesi ve stres düzeylerini araştırılmıştır.

Anahtar kelimeler: Hemoroidal hastalık, Anksiyete, Depresyon

MEVCUT YAPILARIN TOPRAKLA TEMAS EDEN BÖLGELERİNDEKİ SU VE NEME HASARLARININ VE GÜNCEL ONARIM YÖNTEMLERİNİN ARAŞTIRILMASI

İsmail KOLAY

Yüksek Lisans Öğrencisi, Gebze Teknik Üniversitesi. ORCID: 0000-0002-9275-4947

Seher GÜZELÇOBAN MAYUK

Dr.Öğr. Üyesi, Gebze Teknik Üniversitesi. ORCID NO: 0000-0002-2676-4784

ÖZET

Yapıların toprak ile temas eden bölümleri sürekli olarak su ve nem ile karşılaşma olasılığı içerir. Bu nedenle, yapıların toprak altı bölümlerinde çeşitli hasarlar görülebilmektedir. Son yıllarda, artan nüfusun da etkisiyle şehirlerde iklim değişikliği yaşanmasının yanı sıra, altyapı gereksinimlerinin de artması söz konusu olmaktadır. Bu anlamda son dönemde Türkiye’de gözlenen makro ölçekli su sorunlarından yola çıkılırsa, şehirlerdeki mevcut alt yapının artan gereksinimleri karşılamada yetersiz kaldığı ve yine yapılarda mikro ölçekli su ve nem hasarlarına neden oluşturduğu söylenebilir. 1 Haziran 2018’de yürürlüğe giren “Binalarda Su Yalıtımı Yönetmeliği” ile yeni yapılacak yapılarda su yalıtımının zorunlu hale getirildiği bilinmektedir. Bu durum, yeni yapılacak yapılarda su ve nem etkisi ile oluşacak hasarların azaltılması ya da önlenmesi için olumlu bir adım olarak değerlendirilebilir. Buna karşın, mevcut geleneksel ya da çağdaş yapıların toprakla temas eden bölümlerinde karşılaşılan su ve nem hasarlarının yapı kullanıcıları tarafından çoğunlukla önemsenmediği görülmektedir. Özellikle deprem bölgesinde yer alan Türkiye için, yapıların uzun ömürlülüğü ve kullanıcıların güvenliği gibi çeşitli açılardan olumsuzluk oluşturabilecek bu durumun, aynı zamanda kullanıcı konforunu ve yapılarda enerji etkinliğini de etkilediği düşünülmektedir. Bu açılardan yapılan çalışmayla, mevcut yapıların toprakla temas eden bölümlerinde oluşabilecek bu tür su ve nem hasarlarının ve bunlara yönelik güncel onarım yöntemlerinin araştırılması amaçlanmaktadır. Çalışma, İstanbul’daki mevcut yapıların bu tür bölgelerinde gözlenen su ve nem hasarlarının örneklenmesi ve bunlara yönelik kullanılabilecek güncel yöntemlerin araştırılması ile sınırlandırılmıştır. Çalışmada su ve nem hasarları yerinde gözlenmiş ve fotoğraflanmıştır. Bunun yanı sıra, literatür taramasıyla ve firmalarla iletişime geçilerek örneklenen hasarların onarımına yönelik güncel yöntemler elde edilmiştir. Çalışma mevcut yapılarda su ve nem hasarlarının önlenmesinde güncel onarım yöntemleri konusunda farkındalık sağlanması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Zemin suları, su ve nem hasarları, su yalıtımı, nem kontrolü, drenaj.

AZERBAIJAN VE SURİYE GÖÇ MESELESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ASSESSMENT OF THE MIGRATION ISSUE OF AZERBAIJAN AND SYRIA

Fahmi BABAYEV

KSÜ İİBF Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans Öğrencisi

ORCID: 0000-0003-0956-055X

Öz

Göç kavramı tarih boyunca önemini korumaktadır. Göç faktörünün nedeni ise son yıllarda yaşanan gelişmelerdir. Göç şöyle tanımlana bilir: Göç insanların belli bir haksızlığa maruz bırakıldığının bariz göstergesidir. BM 2017 yayınladığı raporunda uluslararası göçmenlerin sayısında (2000-2017 döneminde) %50 artış yaşanmıştır. Bu da göçmen sayısının 258 milyon kişiye ulaştığını göstermektedir. Bu göç meselesine Azerbaycan ve Suriye örnek olarak gösterilebilir. Azerbaycan coğrafya bakımından Güney Kafkasya bölgesinde bulunan devletlerden biridir. Azerbaycan'ın önemi stratejik noktada bulunması ve aynı zamanda enerji, jeopolitik bakımından önem arz etmesidir. Azerbaycan'ın göç meselesinde Ermenilerin emelleri vardır. Göç şu şekilde gerçekleşmiştir: Azerbaycan'ın Dağlık Karabağ bölgesinde savaşlar yaşanmıştır. Savaşlar sonucunda ise 100 binlerle kişi yaralanmış, 50 bin üzeri sakat kalmıştır. Akabinde ise bölgede yaşayan vatandaşların ise zorla göç ettirilmesine neden olmuştur. Azerbaycan'da göç sayısı (1992 ve 1993 döneminde) 1 milyon olmuştur.

Suriye - konum itibari ile stratejik noktada bulunmaktadır. Suriye hem Ortadoğu, hem de Akdeniz bakımından önem arz etmektedir. Suriye'den göçler şu şekilde gerçekleşmiştir: 2011 yılı Mart ayı itibari ile başlamış olan meşru hak talepleri iç savaş için ön zemin hazırlamıştır. Beşer Esed'in göstericilere karşı yapmış olduğu insan dışı davranışlar halkın kendi topraklarından göç etmesine sebep olmuştur. Aynı zamanda dönem bakımından oluşan sorunlara işsizlik ve yoksulluk örnek olarak gösterilebilir. Yaşanan olaylar sonucunda 13 milyon Suriyeli göç etmiştir. 2019 verilerine göre ise, Türkiye'de yaşayan Suriyeli sayısı 3 milyon 644 binin üzerindedir. 16 Temmuz 2020 verilerine göre ise Türkiye'de yaşamakta olan Suriyeli sayısı 3 milyon 538 bin 577 kişidir. Araştırma yöntemi nitel araştırma türüne dayanmaktadır. Bu çalışmada Azerbaycan ve Suriye'nin göç meselesi araştırılmıştır. Akabinde ise Azerbaycan ve Suriye'de yaşanan haksızlıklar ve savaşlar değerlendirilmiştir. En son ise 21. yüzyıl bakımından göç kavramının önemine değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Azerbaycan'ın Göç Meselesi, Suriye'nin Göç Meselesi, Suriye Göç Meselesinin Türkiye Bakımından Değerlendirilmesi, Göç Kavramının 21 Yüzyıl Bakımından Önemi.

BİR GÖĞÜS CERRAHİ KLİNİĞİNİN VIDEO YARDIMLI TORAKOSKOPİK CERRAHİ (VATS) DENEYİMİ

Volkan ERDOĞU

OP. Dr. Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi-
Zeytinburnu/İstanbul/ Türkiye, Orcid: 0000-0002-7524-0151

ÖZET

Giriş: Video yardımcı torakoskopik cerrahi (VATS), göğüs cerrahi alanında, torakotomiye göre daha az invaziv bir girişimdir. Dünyada ve ülkemizde gelişim aşamasındadır. Kendi kliniğimizde VATS konusundaki deneyimlerimizi derledik.

Gereç ve Yöntem: Ocak 2018 ile Ocak 2020 tarihleri arasında cerrahi yaklaşım olarak torakotomi ve VATS tercih edilen 1655 olguyu geriye dönük olarak hastane veri arşivinden taradık. Her yılı iki dönem halinde değerlendirerek toplam 4 dönem içerisinde, genel yaklaşım olarak VATS yönteminin tercih edilme endikasyonlarını ve oranlarını dönemler arasında karşılaştırdık.

Bulgular: Olgunun 1187'si (%71,7) erkek, 468'i (%28,3) kadın olguydu. Hastaların yaş ortalaması 52,2+/-9,5 (14-86) idi. Ocak 2018-Temmuz 2018 arası 369 olgu (1. Dönem) içinde 176 olguda (%47,7), Temmuz 2018-Ocak 2019 arası 440 olgu (2. Dönem) içinde 218 olguda (%49,5), Ocak 2019-Temmuz 2019 arası 435 olgu (3. Dönem) içinde 238 olguda (%54,7), Temmuz 2019-Ocak 2020 arasında 411 olgu (4. Dönem) içinde 285 olguda (%69,3), VATS ile yaklaşım tercih edilmiştir. Anatomik akciğer rezeksiyonlarında ise VATS tercih oranları; 1.Dönemde %15 (VATS n=19, Torakotomi n=107), 2. Dönemde %26,5 (VATS n=48, Torakotomi n=133), 3. Dönemde %27,4 (VATS n=51, Torakotomi n=135), 4. Dönemde %39 (VATS n=54, Torakotomi n=84) olarak bulunmuştur. Dönemler arasında, gerek cerrahi yöntem olarak, gerekse de anatomik rezeksiyonlara yaklaşım olarak VATS yöntemi tercihi artmıştır.

Sonuç: VATS daha az invaziv özelliğinden dolayı göğüs cerrahi kliniklerinde daha çok tercih edilmesi gereken, bilgi beceri ve deneyim gerektiren bir yaklaşımdır. Kliniğimizin 2 yıllık cerrahi girişimlerinde, VATS kullanımının arttığı görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Video yardımcı torakoskopik cerrahi (VATS), akciğer rezeksiyonu, minimal invaziv cerrahi

GEÇİCİ ELEKTROMANYETİK YÖNTEM İLE TERMAL İLÇESİ VE CİVARININ SIĞ KESİMLERİNİN ÖZDİRENÇ YAPISININ ARAŞTIRILMASI

Eser EREN

Jeofizik Mühendisi, Karabük Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü,

ORCID: 0000-0002-4457-0721

Ertan PEKŞEN

Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Jeofizik Mühendisliği Bölümü,

ORCID: 0000-0002-3515-1509

ÖZET

Jeofizik yöntemler; maden, su, petrol, arkeolojik yapı aramalarında ve zemin parametrelerinin belirlenmesinde kullanılan bir bilim dalıdır. Elektrik, gravite, sismik, manyetik, elektromanyetik yöntemler gibi farklı jeofizik yöntemler yer altını modelleyerek mevcut olan sorunların çözümünde son derece önemlidir. Son yıllarda Ülkemizde yer altı kaynaklarını arama çalışmalarındaki artış jeofizik yöntemlere olan önemi oldukça arttırmıştır. Mekanik sondajın maliyetinin yüksek olması nedeni ile yer altı kaynaklarının yerinin belirlenmesinde bu yöntemin kullanımı sınırlıdır. Bu sebepten dolayı mekanik sondaj yerine maliyeti çok daha uygun olan jeofizik yöntemlerin kullanımı artmıştır.

Jeofizik yöntemlerden biri olan Elektromanyetik Yöntemler, yer altında bulunan doğal kaynakların yerlerinin tespit edilmesinde, yer altının sığ ve derin bölgelerinin araştırılmasında sıklıkla kullanılan bir yöntemdir. Elektromanyetik Yöntemin hem yer üstünden hem de havadan ölçü alabilme imkânı veriyor olması, elektromanyetik yöntemler dışında başka bazı farklı jeofizik yöntemlerin yerine kullanılabilir olması elektromanyetik yöntemlerin hem kuramsal ve aletsel düzeyde hem de uygulamada kullanım alanlarını zenginleştirmiştir. Özellikle sığ derinliklerdeki iletkenlerin yerinin saptanmasında elektromanyetik yöntemler başarılı bir şekilde uygulanmaktadır.

Yapay kaynaklı bir elektromanyetik yöntem olan Geçici Elektromanyetik Yöntem (TEM) sağlamış olduğu yüksek çözünürlülük, uygulamadaki kullanım üstünlükleri ve yapı-yöntem ilişkisi anlamında değişik ölçü dizilimleri ile istenilen sonuçlara ulaşma olasılığını arttırması nedeniyle yer altının hem derin hem de sığ kesimlerinin araştırılmasında sıklıkla kullanılmaktadır. TEM yöntemi, yer altının öz direnç dağılımının belirlenebilmesi için yapay bir kaynaktan verici halkaya uygulanan elektrik akımının aniden kesilmesi sonucu, yer içinde oluşan eddy akımlarından dolayı meydana gelen manyetik alanın zamana bağlı değişiminin ölçülmesi esasını temel alır. TEM yöntemi ile her ölçü noktası için ölçülerden derinlik ve öz direnç değerleri kestirilebilir.

Yapmış olduğumuz bu çalışmada inceleme alanı olarak Yalova İli Termal İlçesi ve çevresi seçilmiş ve çalışma alanının sığ kesimlerinin öz direnç yapısının belirlenmesi amacıyla çalışma alanında 36 adet TEM ölçüsü alınmıştır. Çalışma alanından toplanan verilerin ters çözümü yapılmıştır. Çıkan sonuçlar doğrultusunda çalışma alanının sığ kesimlerinin öz direnç yapısı ortaya konulmuş ve bölgedeki sondaj verisiyle karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Geçici Elektromanyetik Yöntem, TEM, Termal

AKSARAY BÖLGESİ ATIK ELEK ALTI POMZA MALZEMESİNİN YAPI MALZEMESİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

AN EVALUATION OF THE WASTE UNDERSIZE PUMICE MATERIAL OF THE AKSARAY REGION AS A BUILDING MATERIAL

Can ERENSON

Arş. Gör. Dr., Aksaray Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-6616-6180

Murat KALKAN

Öğr. Gör. Dr., Aksaray Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-4350-1599

Esra AKBABA

İnş. Müh., Erciyes Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-1458-6730

Niyazi Uğur TERZİ

Prof. Dr., Aksaray Üniversitesi, ORCID: 0000-0003-1787-5674

ÖZET

Pomza malzemesi, camsı dokulu, fiziksel ve kimyasal etkenlere dayanıklı ve soğuma sırasında bünyesindeki gazların ortamı hızla terk etmesi nedeni ile makro ölçekten mikro ölçeğe kadar sonsuz gözenekli bir yapıdadır. Bu bakımdan, yapısının yaklaşık %70'i boşluktan oluşur. Pomza hafifliğinden ötürü düşük birim hacim ağırlığı ve yüksek poroziteli olması ile inşaat sektörü için duvar, sıva ve boya harcı, yalıtım malzemesi vb. farklı alanlarda kullanılan önemli bir endüstriyel malzemedir. Ülkemiz, MTA verilerine göre yaklaşık 2.6 milyar m³ maden yatakları ile dünya pomza rezervinin %45'ine sahiptir. Aksaray bölgesi de Türkiye'deki kaliteli pomza yatakları arasında önemli bir kapasiteye sahiptir. Bu bakımdan özellikle, inşaat sektöründe ısı yalıtımı, ses yalıtımı ve yangına dayanıklılık bakımından üstünlükleri olan pomzanın, sektörel kullanım alanlarının belirlenmesi katma değer katan bir endüstriyel kullanımın arttırılması önemlidir. Aksaray'ın Taşpınar mevkinde yer alan pomza taş ocaklarında çıkarılan ürünler bu kapsamda değerlendirilmektedir. Ancak, elek altında kalan pomza taş tozu, atıl halde üretim fazlası olarak stoklanmaktadır. Bölgede sektöre kazandırılmayan bu malzemeye yeni kullanım alanları açmak bu çalışmanın başlıca amacıdır. Çalışmada, ince agrega yerine ikame malzeme olarak ağırlıkça farklı oranlarında pomza taş tozu içeren küp numuneler imal edilmiştir ve dayanımları beton basınç dayanımı testi ile belirlenmiştir. Karakteristik silindirik basınç dayanımı C20 reçetesi referans alınarak yürütülen çalışmada, ince agrega yerine %10, %30 ve %50 oranlarında pomza taş tozu içeren numunelerin dayanımları sırasıyla 16.1, 15.2 ve 12.5 MPa olarak tespit edilmiştir. Ayrıca, aynı koşullar altında basınç testleri aynı dane boyutlarında düşük kalite olarak nitelendirilen boşluklu bazaltik agregalar ile gerçekleştirilmiştir. Bu test sonuçlarına göre basınç dayanımları yine %10, %30 ve %50 pomza taş tozu içeriğine karşılık sırasıyla 14.3, 11.3 ve 10.8 MPa olarak bulunmuştur. Sonuç olarak, kullanıldığı sektöre göre pomza taş tozlarının istenilen miktarlarda aşırı dayanım kaybına uğramadan değerlendirilebileceği gözlemlenmiştir. Diğer bir yandan, yapı malzemesi içerisinde kullanılacak pomza taş tozunun mühendislik özelliği gereği boşluklu yapısının dezavantajlı yönlerinin tolere edilmesi için agrega seçiminin önemli olduğu sonucuna varılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aksaray, Atık malzeme, Basınç testi, Pomza taş tozu

PÜRÜZLÜ SİLİNDİR ETRAFINDAKİ TÜRBÜLANSLI AKIŞIN SAYISAL OLARAK İNCELENMESİ

Erhan ÖZTÜRK

Öğr. Gör. İstanbul Aydın Üniversitesi, Orcid: 0000-0003-4577-1573

Oktay ÖZCAN

Prof.Dr. İstanbul Aydın Üniversitesi, Orcid: 0000-0002-6836-3831

Erman ASLAN

Doç.Dr. İstanbul Üniversitesi, Orcid: 0000-0001-8595-6092

Kenan KAYA

Dr. Öğretim Üyesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Orcid: 0000-0002-6897-4077

ÖZET

Pürüzsüz silindir ile yüzeyi dikdörtgen kesitli oyuklarla pürüzlü hale getirilmiş silindir etrafındaki üç boyutlu, türbülanslı zamana bağlı akış, Reynolds sayısının 5000 ile 20000 arasında değişen değerleri için sayısal olarak incelenmiştir. Sayısal çözümler sonlu hacimler yöntemini kullanarak Navier-Stokes denklemlerini çözen ticari yazılım ANSYS *Fluent* ile yapılmıştır. Türbülans modeli olarak Boussinesq yaklaşımını kullanan Eddy viskozitesi modellerinden $k-\omega$ SST modeli kullanılmıştır. Sayısal çözümlerde eleman sayısı üç ile dört milyon arasında değişen, yapısal olmayan bir çözüm ağı kullanılmıştır. Silindir üzerindeki akım ayrılmasını mümkün olduğunca doğru hesaplayabilmek amacıyla; duvar fonksiyonları kullanmak yerine, katı yüzeyler üzerinde daha sık bir ağ oluşturularak tüm çözümlerde sınır tabakanın açık olarak çözülmesi sağlanmıştır. Aynı şekilde silindirin art izi bölgesinde de çözüm ağının diğer bölgelerine göre daha sık bir ağ oluşturulmuştur. Hesaplanan hız ve basınç alanından sürüklenme ve kaldırma katsayısı değerleri elde edilmiştir. Sonuç olarak, bu çalışmada ele alınan Reynolds sayısı değerlerinde sınır tabakanın laminar akımdan türbülanslı akıma geçiş yapmasına rağmen, tüm çözüm alanının türbülanslı olduğu kabulüyle yapılan sayısal çözümlerde pürüzsüz silindir için hesaplanan sürüklenme katsayısı değerlerinin literatürdekilere yakın olarak bulunduğu, geçiş modeli ile çözüm yapıldığında ise daha iyi bir sonucun elde edilemediği görülmüştür. Ayrıca, silindirin uzunluk/çap oranının sonuçları etkilediği, bu oran 2 olduğunda ise deneysel verilere yakın sonuçların alındığı görülmüştür. Yüzeyindeki dikdörtgen kesitli oyuklarla pürüzlü hale getirilmiş silindir için ise pürüzsüz silindirde olduğuna göre daha düşük sürüklenme katsayısı değerleri elde edilmiştir. Sürüklenme katsayısındaki bu düşüş, daha önceki çalışmalarda elde edilen sonuçlarla uyumludur. Üç boyutlu çözümlerin yanında, pürüzlü ve pürüzsüz silindir için iki boyutlu çözümler de yapılmış ve sürüklenme katsayısı değerleri karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hesaplamalı akışkanlar dinamiği, sürüklenme katsayısı, kaldırma katsayısı, Strouhal sayısı, Karman vorteks caddesi, silindir ardı akış,

FEMORAL HERNİLERDE ACİL VE ELEKTİF YAKLAŞIMLAR

EMERGENCY AND ELECTIVE APPROACHES IN FEMORAL HERNIES

Mustafa ŞENTÜRK

Dr. Öğr. Üyesi Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Kliniği
ORCID:0000-0002-3230-1743

Yusuf YAVUZ

Uzm. Dr. Konya Şehir Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği
ORCID: 0000-0001-8031-2992

Selman ALKAN

Uzm Dr. Niğde Bor Devlet Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği
ORCID: 0000-0003-2974-7610

ÖZET

Amaç: Femoral herniler sıklıkla inkarserasyon ile ortaya çıkar obstrüksiyon ve strangülasyon ile sonuçlanır. Genellikle acil cerrahi müdahale gerektirir ve bazen bağırsak rezeksiyonunda gerekebilmektedir. Bu çalışmada amaç, acil veya efektif koşullardaki femoral herni olgularının cerrahi sonuçlarını karşılaştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde Ocak 2012 ile Mart 2019 tarihleri arasında genel cerrahi servisinde femoral herni tanısı ile ameliyat edilen 38 hastanın tıbbi dosyaları retrospektif olarak incelendi. Demografik veriler, taraf bilgisi, cerrahi teknik, kesenin içeriği, hastanede kalış süresi, son polikliniğe göre rekürrens ve komplikasyonlar hasta dosyalarından ve elektronik veri tabanından çıkarıldı.

Bulgular: Olguların cinsiyet dağılımı %81.6'sı (n=31) kadın, %11.5'i (n=7) erkekti. Ortalama yaş 45.74 ± 16.11 yıl idi. Gruplar arasında komplikasyon oranı acil ameliyat edilenlerde anlamlı yüksekti ($p=0.014$). İki grup arasında fıtık tarafına göre anlamlı fark yoktu ($p=0.671$).

Sonuç: Femoral herni kadınlarda daha sık görülmektedir. Farklı onarım teknikleri vardır. Daha geniş çaplı prospektif araştırmalar yapılarak cerrahi tekniklerin ve sonuçların karşılaştırılmasına ihtiyaç vardır.

Anahtar sözcükler: Femoral herni, elektif cerrahi, acil cerrahi

ABSTRACT

Objective: Femoral hernias often occur with incarceration, resulting in obstruction and strangulation. They usually require emergency surgical intervention and sometimes bowel

resection may be required. The aim of this study is to compare the surgical results of femoral hernia cases in emergency or elective conditions.

Materials and Methods: The medical files of 38 patients who underwent surgery in January 2012- March 2019 with the diagnosis of femoral hernia at the general surgery service at Şanlıurfa Training and Research Hospital were retrospectively examined. Demographic data, party-relevant information, surgical technique, content of sac, length of hospital stay, recurrence and complications according to the last polyclinic were retrieved from the patient files and electronic database.

Results: The gender distribution of the cases was 81.6% (n=31) female and 11.5% (n=7) male. The mean age was 45.74 ± 16.11 years. The complication rate among the groups was significantly higher in those undergoing emergency surgery ($p=0.014$). No significant difference was found between the two groups in terms of the side of hernia ($p=0.671$).

Conclusions: Femoral hernia is more common in women. There are different repair techniques. More extensive prospective research is needed to compare surgical techniques and outcomes.

Keywords: Femoral hernia, elective surgery, emergency surgery

KLİNİK PSİKOLOJİ YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİNDE ALAN DIŞINDAN GELENLER İLE ALAN İÇİNDE OLANLARIN GELECEĞE YÖNELİK UMUTSUZLUK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

COMPARING THE LEVELS OF DESPAIR FOR THE FUTURE OF THOSE WHO COME FROM OUTSIDE THE FIELD AND THOSE WHO ARE IN THE FIELD IN CLINICAL PSYCHOLOGY GRADUATE STUDENTS

Seda GÜVEN

Uzm. Klinik Psikolog, ORCID: 0000-0002-6474-1102

Halis ÖZERK

Dr. Öğrt. Üyesi, İstanbul Arel Üniv., ORCID: 0000-0001-5530-6638

ÖZET

Bilimsel hazırlık, lisansüstü bir programa başvuran öğrencilerin alana dair akademik eksikliklerini gidermek ve başvurdukları programa uyum sağlamaları için uygulanan bir hazırlık programıdır.

Klinik Psikoloji Yüksek Lisans programına başvurularda alan sınırlamasının olmaması, uyum derslerinin programa dahil edilmemesi, farklı alanlardan gelen öğrencilerin rahatlıkla tercih edebilmesini sağlamaktadır.

Alan dışından dahil olan öğrencilerin Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı kapsamında geleceğe yönelik umutsuzluk düzeylerinin yüksek çıkması durumunda Yüksek Öğrenim Kurumları alan dışından gelen öğrencilerde aidiyet hissiyatının arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılabilir ve alan dışından gelen öğrencilerin bilimsel yeterlilik kapsamında, bilimsel hazırlık derslerine tabi tutulmasının gerekliliği düşünülebilir.

Bu çalışmanın amacı, Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Öğrencilerinde Alan Dışından Gelenler ile Alan İçinde Olanların Geleceğe Yönelik Umutsuzluk Düzeylerinin Karşılaştırılmasıdır.

Çalışmada araştırmanın evreni, Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programına devam eden tüm öğrencileri kapsamaktadır. Bu bağlamda araştırmanın örnekleme Basit Seçkisiz Örnekleme (Simple Random Sampling) yöntemiyle 22-23 yaş ve üzeri aralığındaki toplam 240 katılımcı oluşturmaktadır. Bu katılımcılardan 120'sini Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programına alan içinden olan öğrenciler, 120'sini ise Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programına alan dışından gelen öğrencilerden oluşturulmuştur.

Araştırmaya görüşmeyi engelleyecek kısıtlılığı olanlar ve gönüllü olmayanlar dahil edilmemiştir. Çalışma betimsel tarama modelinde tasarlanmış ve gerçekleştirilmiştir.

Katılımcıların umutsuzluk düzeylerini belirlemede Beck Umutsuzluk Ölçeği uygulanmış, demografik özelliklerine ilişkin bilgileri elde edebilmek için de araştırmacı tarafından oluşturulmuş Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır.

Elde edilen bulgular SPSS programında betimsel istatistik çerçevesinde değerlendirilmiş ve tartışılmıştır.

Araştırmadan elde edilen verilere göre öğrencilerin geleceğe yönelik umutsuzluk düzeyleri sosyo demografik özellikler ile incelendiğinde her bir madde için benzer sonuçlar alınmıştır ve

bu maddeler ile karşılaştırıldığında umutsuzluk düzeyi puanlarının etkilenmediği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Umutsuzluk, öğrenci, klinik psikoloji

Abstract

Scientific preparation is a preparation program for students applying for a graduate program to address their academic deficiencies in the field and adapt to the program they are applying for.

The absence of field limitations in applications to the master's program in Clinical Psychology, the absence of adaptation courses in the program, allows students from different fields to easily choose.

The graduate program in clinical psychology students who are involved outside the field under higher levels of hopelessness for the future in the case of the emergence of institutions of higher learning to promote a sense of belonging in students from outside the area and from outside the area can be made to work within the scope of the scientific competence of students, the necessity of subjecting to scientific preparation courses can be considered.

The aim of this study was to compare the future hopelessness levels of those who came from outside the field and those who were in the field in Clinical Psychology graduate students.

The universe of research in the study covers all students attending the Master's program in Clinical Psychology. In this context, the sample of the study consists of 240 participants aged 22-23 years and older using simple random Sampling. 120 of these participants were students from within the clinical psychology master's program, and 120 were students from outside the clinical psychology master's program.

The study did not include those with restrictions that would prevent the interview and those who did not volunteer. The study was designed and carried out in a descriptive screening model.

The Beck hopelessness scale was applied to determine the hopelessness levels of the participants, and a personal data form created by the researcher was used to obtain information about their demographic characteristics.

The findings were evaluated and discussed within the framework of descriptive statistics in the SPSS program.

According to the data obtained from the study, similar results were obtained for each substance when students' future hopelessness levels were examined with sociodemographic characteristics, and it was concluded that the hopelessness level scores were not affected compared to these substances.

Key Words: Hopelessness, student, clinical psychology

EDGE SENSITIVE LOSSLESS COMPRESSION OF HYPERSPECTRAL IMAGE

Hasan K.H. YAMEEN

Res. Assis., Kocaeli University Engineering Fac.

M. Kemal GÜLLÜ

Assoc. Prof. Dr., Kocaeli University Engineering Fac.

ABSTRACT

Pixels along an edge have a higher correlation than pixels across the edge. Our study was started by exploiting this feature. In this paper, we propose a new template extraction method based on the full search to get better results in edge prediction-based lossless hyperspectral images compression. The reference algorithm contains three modes in prediction: intra-band prediction, inter-band prediction, and no prediction. In the inter-band mode, an adaptive edge-based predictor is utilized to exploit the spectral redundancy. The adaptive edge-based predictor, which is driven by the strong interband structural similarity, applies an edge detection first to the reference band, and performs a local edge analysis to adaptively determine the optimal prediction context of the pixel to be predicted in the current band, and then calculates the prediction coefficients by least-squares optimization. Different from the reference work, we are able to find new templates for distinct edge angles based on the full search strategy that gives better results by changing the number and position of pixels used for prediction. We got two compression ratio results for each image, the first is through the use of the global templates and the second by using the local templates, whose result was slightly better than the global. If we have enough computation power and limited bandwidth, image-based compression will be a better choice. Also, the bit size for 4-directional templates is so small. we can store each template as a 24-bit binary sequence (the length of each block is 24). Therefore, we can choose image-based compression. Experiments show that the proposed method provides promising results. Our compression results are good for some sets, the template shapes are directly related to their angle. On another side, the rest results were approximately equal to old works and this is referring to what is the data this dataset has inside, in future works we will work to get better performance and better accuracy for the proposed method or more advanced methods.

Keywords: Adaptive Edge-Based Prediction, Hyperspectral Images, Linear Predictive Coding, Local Edge Analysis, Lossless Compression, Remote Sensing

THE EFFECTS OF NEUTROPHIL-LYMPHOCYTE RATIO ON POSTOPERATIVE INTENSIVE CARE AND MORTALITY AT PATIENTS OVER 65 YEARS OF AGE ADMITTED TO EMERGENCY DEPARTMENT WITH HIP FRACTURE

Tahsin Sami ÇOLAK

Dr. Öğr.Üy., Necmettin Erbakan University, Orcid: 0000-0001-7028-9397

Mustafa ÖZER

Doç. Dr., Necmettin Erbakan University, Orcid: 0000-0002-4199-836X

Burkay Kutluhan KAÇIRA

Doç. Dr., Necmettin Erbakan University, Orcid: 0000-0002-7783-7373

Ahmet Fevzi KEKEÇ

Dr. Öğr.Üy., Necmettin Erbakan University, Orcid: 0000-0003-2045-4686

Ahmet SARAY

Dr., Necmettin Erbakan University, Orcid: 0000-0002-1426-7035

ABSTRACT

By the prolongation of the average human life, there has been an increase in the number of osteoporotic fractures. Osteoporotic fractures are most commonly seen at vertebrae and around the hip respectively. Decrease in life expectancy is observed after osteoporotic fractures. The gold standard in treatment is surgery to reduce mortality and morbidity. However, mortality and morbidity rate are high in these patients even after surgery. Postoperative complications and additional preoperative diseases of the patient are the main reasons of this situation. In recent studies, it has been reported that Neutrophil-Lymphocyte Ratio (NLR) is associated with postoperative intensive care and mortality rates. The aim of this study is to evaluate that the relation between NLR in preoperative period with postoperative intense care and mortality in elderly patients with hip fractures.

This study includes the patients over the age of 65 which are operated due to fracture of trochanteric region and femoral neck at Necmettin Erbakan University Meram Faculty of Medicine Orthopaedics and Traumatology Department between 2017-2019. Postoperative intense care unit follow-ups and mortality were evaluated and initial NLR of patients were analyzed.

Totally, 371 patients were operated with hip fracture, 167 of these patients were male (45%) and 204 were female (55%). While 221(59%) patients were followed up at inpatient clinic postoperatively, 150 (41%) of them were followed up in the postoperative intensive care unit post operatively. 29 (8%) patients died at early postoperative period. 21(73%) of these died at inpatient clinic and 8 (27%) died in intensive care unit. The preoperative neutrophil-lymphocyte ratio of the patients who were followed up postoperatively at inpatient clinic was 7.69 and the ratio of those who were followed up at intensive care unit was 9.52. The neutrophil-lymphocyte ratio of the 29 patients who died was 8.16. The ratio of the 8 patients who died in intensive care is 11.13.

Accordingly to these results, it can be said that the preoperative neutrophil-lymphocyte ratio (NLR) of patients over the age of 65 has negative effects on intensive care and mortality in postoperative period.

Key words: hip fracture, neutrophil lymphocyte ratio, intensive care

YAPAY SİNİR AĞLARI İLE SEYAHAT ve REKABET EDEBİLİRLİK ENDEKSİ TAHMİNİ

İbrahim ÇETİNTÜRK

Dr.Öğretim Üyesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Orcid: 0000-0002-9078-7606

Özet

Seyahat ve Rekabet Edebilirlik Endeksi Dünya Ekonomik Forumu tarafından her iki yılda bir yayınlanmaktadır. Endekste ülkelerin sürdürülebilir turizm politikalarına yönelik rekabet kriterleri ve puanları yer almaktadır. Bu çalışmada, 2015-2019 yılları arasında Seyahat ve Rekabet Edebilirlik Endeksi veri setinden yararlanılmıştır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'nin turizmde sahip olduğu rekabet unsurlarını yapay sinir ağları modeli ile değerlendirmektir.

Yapay sinir ağları modeli insan beyninin çalışma algoritmasından esinlenerek tasarlanmış bir bilgisayar sistemidir. Çalışmada yer alan yapay sinir ağları modelinde bir giriş katmanı (input), on gizli katman (hidden) ve bir çıkış katmanı (output) bulunmaktadır. Yapay sinir ağları modelinin eğitimi Matlab R2020b paket programı ile gerçekleştirilmiştir. Programa kayıt işlemlerinden önce verilerin normalizasyon işlemleri gerçekleştirilmiştir. Analizde ileri beslemeli geriye yayımlı yapay sinir ağı modeli kullanılmıştır.

Çalışma sonucunda, gerçekleşen çıktı değerleri ile modelde tahmin edilen çıktı değerleri karşılaştırılmıştır. Tahmin sonuçlarının doğruluğunu ölçmek için MSE (Hata Kareleri Ortalaması) tekniği kullanılmıştır. Yapay sinir ağları ile elde edilen değerler ile gerçekleşen değerler arasında çok yakın sonuçlar tespit edilmiştir. Destinasyonlar turizmde rekabet unsurlarını değerlendirmek ve sürdürülebilir rekabet üstünlüğü elde etmek için yapay sinir ağları modelinden yararlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Seyahat ve Turizm Rekabet Edebilirlik Endeksi, Rekabet, Yapay Sinir Ağları

HİZMET KALİTESİ ve KURUMSAL İMAJ İLİŞKİSİ: KAMU HASTANESİNDE BİR UYGULAMA

İbrahim ÇETİNTÜRK

Dr.Öğretim Üyesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Orcid: 0000-0002-9078-7606

Özet

Bu araştırmanın amacı, sağlık kurumlarında hizmet kalitesi ile kurumsal imaj arasındaki ilişkinin tespit edilmesidir. Bu amaca yönelik olarak hazırlanan anket formu Isparta’da faaliyet gösteren bir kamu hastanesinde uygulanmıştır. Araştırmanın evrenini hastanede yatan hastalar oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise kamu hastanesinde tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen ve yatarak tedavi hizmeti alan hastalar oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin istatistiksel analizinde SPSS 21 (Statistical Package for Social Sciences) paket programı kullanılmıştır. Önerilen kavramsal modelde; araştırmanın bağımsız değişkenlerinden hizmet kalitesi ve araştırmanın bağımlı değişkenlerinden ise kurumsal imaj yer almaktadır. Öncelikle araştırmada tanımlayıcı istatistiksel analizler yapılmıştır. Hizmet kalitesi ve kurumsal imaj ölçeğinin yapısal geçerliliğini belirlemek amacıyla “Açımlayıcı Faktör Analizi” uygulanmıştır. Ayrıca hizmet kalitesi alt boyutları ile kurumsal imaj arasındaki ilişkileri test etmek amacıyla korelasyon ve çoklu regresyon analizlerinden yararlanılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre, hastalar hastane çalışanlarının (doktor, hemşire ve diğer sağlık personeli) güven verdiğini ve hastanenin iyi bir imaj oluşturduğunu ifade etmişlerdir. Faktör analizi sonuçlarına göre hizmet kalitesi; fiziksel unsurlar, güvenilirlik ve empati olmak üzere üç alt boyuttan oluşmuştur. Korelasyon analizi sonuçlarına göre hizmet kalitesinin alt boyutları ile kurumsal imaj arasında pozitif yönlü ve yüksek bir ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca hizmet kalitesi alt boyutları içerisinde en yüksek ilişki empati ile kurumsal imaj arasında olduğu tespit edilmiştir. Son olarak yapılan çoklu regresyon analizi sonuçlarına göre güvenilirlik faktörünün kurumsal imajı en fazla etkileyen alt boyut olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hastane, Kurumsal İmaj, Hizmet Kalitesi

KAHRAMANMARA İLİNDE SEÇİLEN İNCİR GENOTİPLERİNİN BAZI MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Muhammet Ali GÜNDEŞLİ

¹Doğu Akdeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Kahramanmaraş,

ORCID: 0000-0002-7068-8248

ÖZET

Akdeniz Bölgesi incir çeşitleri ve çeşitleri bakımından büyük bir genetik çeşitliliğe sahiptir. Bu araştırma, Kahramanmaraş koşullarında yetiştirilen incir genotiplerini seçmek ve bu genotiplerin 2019-2020 yılları arasında bazı yaprak özelliklerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Kahramanmaraş ili incir için birçok yerel genetik kaynağa sahip olmasına rağmen, bu popülasyonda yetişen incir türleri ile ilgili şimdiye kadar çok fazla çalışma yapılmamıştır. Araştırmaya göre belirlenen 10 genotipin, ağaç özellikleri genelde güçlü ve yayvan ve 7-9 m uzunluğunda, 4-6 m genişliğinde, sürgün uzunlukları 5,8 ile 33,22 cm arasında, sürgün başına yaprak sayısı 4 ile 9, yaprak sap uzunluğu 5,48 ile 12,47 cm, yaprak sapı kalınlığı 2,59 ile 5,10 mm, yaprak uzunluğu 17,65 ve 28, 19 cm, yaprak genişliği 15,40 ve 23,60 cm ve yaprak alanı 126,74 ile 454,60 cm² arasında değişim gösterdiği ve ayrıca bu genotiplerin ilk yapraklanma tarihlerinin 2-18 Nisan arasında değiştiği saptanmıştır. Sonuçlarımıza göre ayrıca seçilen genotiplerin lob sayısı 3 ile 7 arasında değişmektedir. Türkiye de çok çeşitli taze incir özelliklerinin pazarlanmasına olanak tanıyan geniş bir çeşitliliğe sahiptir.

Kaynak: İncir (*Ficus carica* L.), Yaprak özellikleri, Seleksiyon, Kahramanmaraş

Determination of Morphological Characteristics Some of Selected Fig Genotypes in Kahramanmaras

Abstract

The Mediterranean Region has a great genetic variation in terms of fig types and varieties. This research was carried out in order to select the fig genotypes grown in Kahramanmaraş conditions and to examine some leaf characteristics of these genotypes between 2019-2020. Although Kahramanmaraş province has many local genetic resources for figs, there has not been much study on fig types growing in this population so far. 10 genotypes determined according to the research, tree features generally strong and spray and 7-9 m long, 4-6 m wide, shoot lengths between 5.8 and 33.22 cm. number of leaves per shoot ranged between 4 and 9, length of leaf stalk ranged between 5.48 and 12.47 cm, petiole thickness 2.59 and 5.10 mm, leaf length 17.65 and 28.19 cm, leaf width 15.40 and 23.60 cm and leaf area ranged between 126.74 and 454.60 cm² and a first dates of leaf between February 20 and April 10. According to our results Also the number of lobes of the selected genotypes ranged between 3 and 7. Our results point to a wide variety among Turkish figs that allows a wide range of fresh fig traits to be marketed.

Key Words: Fig (*Ficus carica* L.), Leaf properties, Selection, Kahramanmaras

INVESTIGATION OF BURNOUT LEVELS OF DENTISTS AND SPECIALIST DENTISTS

Canan ÖZDEMİR

Research Assistant, Department of Pediatric Dentistry, Faculty of Dentistry, Eskisehir Osmangazi University, e-mail: cananbitirgen@gmail.com, orcid: 0000-0002-6776-5812

Seçil ÇALIŞKAN

Assistant Professor, DDS, PhD, Department of Pediatric Dentistry, Faculty of Dentistry, Eskisehir Osmangazi University, e-mail: sclctn@hotmail.com, orcid: 000-0002-8059-584X

Abstract

Burnout is a psychological syndrome characterized by cynicism and emotional exhaustion in individuals who work in jobs that require face-to-face relationship with people; it can be a serious problem in dentistry because it is difficult to detect early and most individuals are unaware that they are exposed to burnout. The aim of this study is; to determine the level of burnout of dentists and specialist dentists; to evaluate the causes of burnout and the effects of socio-demographic characteristics on burnout.

The prepared questionnaire was sent to dentists on the internet, of the 429 dentists that were reached 389 (90.7%) dentists who completed the questionnaire completely were included in the study group. In the first part of the questionnaire, the socio-demographic characteristics of the participants in the study, the factors that may be associated with burnout in the second part, and the Maslach Burnout Scale (MBI) in the third part were used.

Burnout was detected in 129 (33.2%) participants. In our study there was no statistically significant correlation between burnout and gender, age, title, specialty, working institution, years of tenure, working in an additional dentistry job or non-dentistry job, enough time for scientific study, daily working hours, hobby, marital status, number of children. There was a statistically significant correlation between burnout and the ownership of the house, having a physical discomfort, having a physical illness, having a problem of sleeping, choosing the field of speciality willingly.

As a result; dentists' work environments and physical conditions that negatively affect their burnout levels should be made healthier and training programs should be implemented to cope with burnout.

Keywords: Burnout, Dentist, Maslach Burnout Inventory

INVESTIGATION OF MICROSTRUCTURE AND MECHANICAL PROPERTIES OF Zn-Al-Cu TERNARY ALLOYS

Canan ALPER BİLLUR

Assist. Prof., Sivas Technical Sciences Vocational School , Cumhuriyet University, 58140
Sivas, Turkey, Orcid: 0000-0002-6888-8013

Buket SAATÇİ*

Prof. Dr., Department of Physics, Erciyes University, 38039 Kayseri, Turkey,

Orcid: 0000-0002-1351-5279

Abstract

Zn-Al alloys have many properties such as abrasion and good emergency, high resistance to wear, excellent castability. Many studies have been done to improve the mechanical properties of Zn-Al alloys. However, the Al-Zn alloy has limited ductility at low temperatures and a slight drop in strength at high temperatures. One of the elements added to overcome these disadvantages is Cu. In this study, we examined how the addition of Cu to Zn-Al alloys affects the mechanical properties.

The microstructure, mechanical properties and micro-hardness of three different samples of Zn-[11-x] wt. % Al- [x] wt. % Cu x=0.5, 1, 4 (eutectic) were obtained. The surface morphology of the samples was characterized using MAPPING and scanning electron microscopes (SEM) equipped with a semi quantitative analysis EDX spectrometer as well as a computer-controlled image analyzer. The chemical compositions of the samples were determined by using the EDX spectrometer with a possible error of up to 1 %. The XRD data of alloy samples were recorded on a Panalytical Emperian advanced diffractometer operation in a Bragg-Brentano geometry (CuK α radiation, graphite monochromator, 40 kV and 40 mA) over a $10^0 < 2\theta < 90^0$ angular range. The mechanical properties of same alloys were measured by the tensile test and Vickers micro-hardness test. at least 4 samples for ternary alloys in each composition were used to obtain more reliable results for their ultimate tensile strength. To obtain the tensile test samples used in the experiments, 5 mm width and 60 mm length samples were produced in present work.

Keywords: Microstructure, micro-hardness, mechanical properties.

ATIK LASTİK YAĞI VE BOR YAKIT KATKISI KULLANILARAK ELDE EDİLEN YAKITIN TEK SİLİNDİRLİ DİZEL MOTOR PERFORMANS VE EMİSYONLARINA ETKİSİ

THE EFFECT OF THE FUEL OBTAINED BY USING WASTE TIRE OIL AND BORON
FUEL ADDITIVE ON THE PERFORMANCE AND EMISSIONS OF THE SINGLE
CYLINDER DIESEL ENGINE

Süleyman ŞİMŞEK

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Makine Mühendisliği,

ORCID:0000-0002-0593-8036

ÖZET

Gerçekleştirilen deneysel uygulamada atık lastik yağının dizel motorlar için alternatif yakıt olarak kullanılabilirliği değerlendirilmiştir. Bu amaçla, atık lastik yağı, euro dizel ve bor içeriğine sahip olan Motor Silik dizel yakıt katkısı kullanılmıştır.

Bu çalışmada tek silindirli bir dizel motorda; euro dizel (ED), eurodizel-atık lastik yağı (ED-ALY) ve eurodizel-atık lastik yağı-motor silik yakıt katkısı (ED-ALY-MS) karışımlarının motor performans ve emisyonlara etkisi deneysel olarak incelenmiştir. Testler; tek silindirli bir dizel motorda standart dizel yakıtı (%100 ED100), EDALY5 (%5 ALY+%95 ED), EDALY15 (%15 ALY+%85 ED), EDALY5MS1 (%1 MS+%99 EDALY5) ve EDALY15MS1 (%1 MS+%99 EDALY15) yakıtları ile değişik yük (0.5, 0.75, 1, 1.25, 1.5 kW) ve sabit motor hızında (3600 d/d) gerçekleştirilmiştir.

Deneylerden elde edilen veriler ile motor performans ve egzoz emisyon değerleri grafiksel olarak çıkarılmıştır. Ayrıca, karışım yakıtlarından elde edilen test sonuçları ile dizel yakıttan elde edilen sonuçlarla karşılaştırmalı olarak verilmiştir. Deney sonuçlarına göre, motor yakıt sisteminde herhangi bir değişikliğe gidilmeksizin ED içerisine %15 ALY ilavesinin egzoz emisyonu ve özgül yakıt tüketimini artırdığı tespit edilmiştir.

Bor ihtiva eden MS yakıt katkısının ALY beraber kullanılarak oluşturulan yakıtlar ile çalışan motorda; egzoz gazı emisyon verileri incelendiğinde is, hidrokarbon (HC) ve karbon monoksit (CO) emisyonlarının azaldığı tespit edilmiştir. MS ve ALY ile oluşturulan test yakıtlarının içeriklerinde oksijen konsantrasyonları yüksek olması nedeniyle azot oksit (NOX) emisyonunda ise artış gerçekleştiği tespit edilmiştir. Deney sonuçlarına göre MS kullanımının yanma kalitesini iyileştirmesi neticesinde efektif verimi arttırdığı ve özgül yakıt tüketimini azalttığı tespit edilmiştir. ALY5MS1 test yakıtına ilişkin efektif verimdeki artış motor referans yakıtının (ED100) efektif verim değerleriyle karşılaştırılabilecek düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dizel yakıt, egzoz emisyonu, motor performans, atık lastik yağı, bor.

GÖMÜLÜ YAPILARIN YER RADARI VE DOĞRU AKIM ÖZDİRENÇ YÖNTEMİ İLE ARAŞTIRILMASI: İZMİT ÖRNEĞİ

Mustafa YALTIRAK

Jeofizik Mühendisi, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi,
Orcid: 0000-0002-6033-5481

Recep ÖZ

Jeofizik Mühendisi, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
Orcid: 0000-0002-4207-4062

İsmail KAPLANVURAL

Arş. Gör. Dr., Kocaeli Üniversitesi,
Orcid: 0000-00003-2898-4657

Ertan PEKŞEN

Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi,
Orcid: 0000-0002-3515-1509

ÖZET

Bu çalışmada İzmit İlçesi'ndeki bir anaokulu bahçesinde meydana gelen doğal çöküntüler yer radarı ve öz direnç yöntemleri ile incelenmiştir. Sığ problemlerin araştırılmasında jeofizik yöntemlerden yer radarı (Ground-penetrating Radar, GPR) ve çok elektrotlu doğru akım öz direnç yöntemi (Electrical Resistivity Tomography, ERT) uygulamalı jeofiziğin pek çok alanında başarılı bir şekilde sıklıkla kullanılmaktadır. Yeraltı kaynaklı oluşan bir problemin nedeni yer radarı ve elektrik öz direnç yöntemleri başta olmak üzere jeofizik ölçüm yöntemleri ile tespit edilebilir. Yeryüzünde oluşan doğal çöküntülerin sebebinin çok çeşitli nedenleri olabilir. Kireçtaşı içeren formasyonlarda yeraltı suyu hareketlerinden dolayı olan çöküntüler dünyanın pek çok çeşitli yerlerinde gerçekleşmektedir.

Çalışma alanı Nicomedia Antik kentinin ana yerleşim alanı içinde kalmaktadır. Antik dönemde çarşı olarak kullanılan alan üzerindeki kreşin, çocuk oyun bahçesinde bir yıldan fazla bir süredir zaman zaman çökme meydana geldiği ve düzenli olarak çöken kısma kum doldurulduğu halde yine çökmeler devam etmektedir. Çalışma alanında; birbirine paralel, 8x8 m ve 12x27 m. ebatlarındaki iki ayrı kısımda, 300 MHz lik kapalı anten ve Zond 12 yer radarı cihazı ile 0.5 m profil aralıkları ile toplam 44 profil ölçü alınmıştır. Öz direnç çalışmaları 9 profilde, 30 elektrotlu sistem ile 2 m aralıklı gerçekleştirilmiştir. Yapılan değerlendirmede GPR sinyallerinin; zeminin dolgu, kil ve su içeriği özellikleri nedeniyle 1.6 metreden daha aşağıya inemediği görülmüştür. ERT yöntemi ile toplanan ölçülerin ters çözüm sonuçlarına göre ölçü alınan yer 5 m derinliğe kadar araştırılmıştır.

Gerek yer radarı ve gerekse öz direnç yöntemleri ile ölçülen verilerin değerlendirilmesi sonucunda anaokulu bahçesinde öz direnç yüksek anomali bölgeleri tespit edilmiştir. Özellikle çökmenin olduğu kısımda yüksek öz direnç değerleri elde edilmiştir. İlgili anomaliler bu bölgenin 1.derece sit alanı (Nikomedia) olması nedeniyle arkeolojik kalıntı olma olasılığını yükseltmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yer Radarı, Doğru Akım Öz direnç, Arkeolojik Yapı

CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA KAYSERİ’NİN HAYIRSEVER KADINLARI VE KADINLAR ÇARŞISI

Dr. Öğretim Üyesi Neslihan ALTUNCUOĞLU

Erciyes Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-3244-5077

ÖZET

Hayırseverlik, tüm insanların değer verdiği ulvi bir duygudur. Bu duygunun etkileri ve yansımaları ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Bu farklılıkların sebebi ise milletlerin ve o milletleri kuşatan medeniyetlerin hayat anlayışlarında yatmaktadır. Hayırseverlik, yardımseverlik Türk Milletinin önde gelen özellikleri arasında yer almaktadır. Farklı şekiller arz etmekle birlikte yardım etmek, dayanışma ve yardımlaşma kültürümüzün temelinde yer almaktadır. Hayırseverlik, toplumsal fayda yaratarak yaşam kalitesini geliştirmeyi amaçlayan düşünce, davranış ve gönüllü eylem biçimi. Dar anlamda, yardıma muhtaç olanlara, yoksullara yardımda bulunmak, iyilik etmek olarak algılanır. Hayırseverlik genelde eğitim, ibadet ve yoksulluğun azaltılması gibi toplumsal ihtiyaçları gidermeye yönelik olmuştur.

Kayseri’nin hayırseverliğinin kesintisiz olarak, Selçuklulardan beri Gevher Nesibe Sultan, Etsiz Elti Hatun, Kutlu Hatun, Toga Hatun, Hunat ve Selçuk Hatunlar gibi devam ettiğini, ele aldığımız dönemleri idrak etmiş olan Zekiye Has Hanım(Has), Behice Hanım (Yazgan) Servet Hanım (Akaydın) gibi Kayseri’nin hayırsever kadınları bu çalışmada ifade edilmeye çalışılacaktır.

Kayseri’de, 19. yüzyıldan günümüze "duyularak" gelen, bugün kendi yaşamasa da adı kalan "Kadınlar Çarşısı" mevcuttur. Kazancıların Kapalı Çarşı girişi Uzun Çarşı’nın başlangıcıdır. Bu çarşının Pervane Medresesi’yle kesişen bölümünün adı "Kadınlar Çarşısı’dır. “hayır kermesleri” gibi algılanabilecek bu girişim bu çalışmada değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kayseri, Kayserili Kadınlar, Hayırsever, Kadınlar Çarşısı.

KESON DALGAKIRANLARIN HİDRODİNAMİK PERFORMANSININ İNCELENMESİ

Begüm Yurdanur DAGLI

Dr. Öğr. Üyesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, ORCID:0000-0002-2021-5450

Abdulkerim ERGUT

Dr. Öğr. Üyesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-6678-2872

Selin Taşkın

Yüksek Lisans Öğrencisi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, selintaskin_1995@hotmail.com

ÖZET

Kıyı sularında dalganın yoğunluğu ve yıkıcı etkisini azaltarak korunaklı alan yaratan dalgakıranlar genel olarak dört sınıfta toplanmaktadır. Bunlar: taş veya beton bloklar ile desteklenen eğimli dalgakıranlar, düşey yüzlü keson dalgakıranlar, taşdolgu temel üstü hücreli betonarme keson olarak tasarlanan karma dalgakıranlar ve yüzen, pnömatik gibi çeşitleri olan özel dalgakıranlardır.

Dalgakıran gibi kıyı koruma yapılarının tasarımında göz önünde bulundurulacak en önemli faktör dalga etkisidir. Yapının ekonomik ömrü boyunca stabilitesini sağlaması, yapısal fonksiyonunu yerine getirebilmesi amacı ile hidrodinamik kuvvetler altında yeterli performansı sağlaması gerekmektedir. Yapının inşa edildiği su derinliği, yapı hacmi ile birlikte periyot ve yükseklik gibi dalgayı tanımlayan temel parametrelere göre değişen hidrodinamik kuvvetler, lineer ve nonlineer teoriler ile hesaplanmaktadır.

Bu çalışma kapsamında, düşey yüzlü kompozit keson dalgakıranının stabilite analizi yapılmıştır. Dalgakıranın hem kendi kütlesi hem de içindeki dolgunun kütlesi ile dalgaların uyguladığı devrilme kuvvetlerine direnmesi hedeflenmiştir. Yapının performansını ortaya koymak adına tek hücreli ve iki hücreli olmak üzere iki farklı tasarım ve analiz gerçekleştirilmiştir. Keson hücreleri dolgu toprağı ile dolu olduğundan yüzeylere etkiyen yanal zemin basıncı hesaplanmıştır. Lineer Dalga Teorisi yapıya etkiyen hidrodinamik kuvvetlerin belirlenmesinde kullanılmıştır. Yapının, dalganın kırılmadığı bölgede bulunduğu kabul edilmiştir. Dalgakıranın tek veya iki hücreli blokların yan yana bitişik olarak yerleştirilmesi ile oluştuğu göz önünde bulundurulduğundan ara yüzeylerde deplasman oluşumu önlenmiştir. Ancak dalga ve durgun deniz ile temasta bulunan serbest keson yüzeyleri basınç etkisi ile deplasman yapmaktadır. Sınır

şartları bu koşullar altında atanmıştır. Statik ve dinamik analizler Sonlu Elemanlar Metodunu esas alan SAP 2000 paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Zaman Tanım Alanında Analiz metodu kullanılarak yapı üzerinde oluşabilecek en olumsuz yükleme koşulları ortaya konulmuştur. Hidrolik-hidrodinamik yükler altında stabilite analizi yapıldıktan sonra kesonun betonarme hesapları gerçekleştirilmiştir. Yapı kesitinin boyutları, donatı özellikleri belirlenmiştir. Keson yüzeylerinde oluşan deplasman ve gerilme değerleri verilmiştir. Mesnetler ve açıklık ortası kesitlerde zamanla değişen reaksiyonlar iki model açısından değerlendirilerek karşılaştırmalı olarak sunulmuştur. Deplasmanların dalganın en yüksek konumunda (tepe) maksimum değerlere ulaştığı, gerilme değerlerinin ise dalganın tepe ya da çukur olması koşuluna göre basınç veya çekme kuvveti olarak etkidiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dalgakıran, Hidrodinamik Kuvvet, Keson, Zaman Tanım Alanında Analiz.

YAPIDA VE İÇ MEKÂNDA YÖNLENDİRİLMİŞ YONGALI LEVHA (OSB)’NİN KULLANIMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*

A RESEARCH ON THE USE OF ORIENTED STRAND BOARD (OSB) IN BUILDING AND INTERIORS

Kenan KILIÇ

Öğr. Gör., Yozgat Bozok Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Malzeme ve Malzeme İşleme Teknolojileri Bölümü, Yozgat, ORCID: 0000-0003-1607-9545

İhsan KÜRELİ

Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Ağaçışleri Endüstri Mühendisliği, Ankara, ORCID: 0000-0003-3674-2930

*Bu çalışma “Yapıda ve İç Mekânda Yönlendirilmiş Yongalı Levha (OSB)’nin Kullanımı Üzerine Bir Araştırma” isimli Lisans Mezuniyet Projesinden üretilmiştir.

ÖZET

Bu çalışma yönlendirilmiş yongalı levha (OSB)’nin yapılarda ve iç mekanlarda kullanımları üzerine yapılmıştır. Çalışmanın amacı, OSB’nin özellikleri, uygulama alan ve teknikleri ile ilgili literatür araştırması yapılarak üreticilere ve kullanıcılara bir seçenek sunmaktır. OSB üretimi için gerekli hammaddeler, üretim teknolojileri, fiziksel ve mekanik özelliklerine etki eden faktörler, tarihsel gelişimi, ülke ekonomisindeki yeri gibi özellikler verilmiştir. OSB genel olarak tanıtılmış, ağaçışleri endüstrisinin hangi alanlarında kullanım imkânı bulunduğu, avantajları, dezavantajları şekiller, resimler ve çizelgeler yardımıyla düzenlenerek ve karşılaştırılarak verilmiştir. Çalışmada yöntem olarak, OSB yapıda ve iç mekânda hangi alanlarda kullanılacağı, nasıl uygulanacağı ile ilgili yöntem ve teknikler araştırılmış ve OSB uygulamalarından örnekler incelenmiştir. Sonuçta, OSB-1’nin kuru hava şartlarında iç bölme ve mobilya üretiminde, OSB-2’nin kuru hava şartlarında yük taşıyabilecek yerlerde, OSB-3’ün nemli şartlarda yük taşıyabilecek yerlerde, OSB-4’ün nemli şartlarda ağır yük taşıyabilecek yerlerde kullanıldığı görülmüştür. OSB strüktürel (taşıyıcı) yapı elemanları olarak kullanım alanları döşemede ve çatıda kiriş, duvarda ise ahşap tuğla şeklinde; tamamlayıcı (örtücü) yapı elemanları olarak kullanım alanları çatı, duvar ve zemin kaplamada kör döşeme ve yüzey kaplaması şeklinde artırılabilir. OSB, ağırlığının az olması nedeniyle ve mekanik ve teknolojik özelliklerinin iyi olmasından faydalanılarak deprem riski yüksek bölgelerde ahşap ev yapımında kullanılmaktadır. Seramik ve fayans altında neme dayanıklı satırların yapımında OSB kullanımları mevcuttur. Ayrıca döşemecilik ve mobilya alanlarında kullanımları mümkündür. Dış cephe kaplama altlarında, prefabrik bina yapımında tercih edilen bir mühendislik malzemesi olan OSB’nin önemi ve kullanım alanları günden güne artmaktadır. Türkiye’de deprem, sel ve heyelan vb. afet riski olan bölgelerde ahşap yapı ve elemanlarına bir yönelim olacağı öngörülmekte bu nedenle de OSB üretiminin artırılması ve hammadde sağlayacak olan endüstriyel ormancılığın teşvik edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yönlendirilmiş yongalı levha (OSB), Ahşap yapı, İç mekân, Fiziksel özellik, Mekanik özellik.

ABSTRACT

This study has been done on the use of oriented chipboard (OSB) in buildings and interiors. The study aims to provide a choice to manufacturers and users by conducting literature research on the features, application areas and techniques of OSB. Features such as raw materials necessary to produce OSB, production technologies, factors affecting physical and mechanical properties, historical development, and place in the country's economy are given. OSB has been introduced in general, in which areas of the woodworking industry it can be used, its advantages and disadvantages are given by arranging and comparing them with the help of figures, pictures and tables. In the study, the methods and techniques related to the use and application of the OSB building and the interior space have been investigated and examples of OSB applications have been examined. As a result, it has been observed that OSB-1 is used in very dry weather conditions with the production of interior partitions and furniture; OSB-2 is used in places where it can carry loads in dry weather conditions; OSB-3 is used in places where it can carry loads under humid conditions, and finally, OSB-4 is used in places where it can carry heavy loads under humid conditions. The usage areas of OSB as structural (bearing) building elements can be increased in the forms of beams in the floor and roof, wooden bricks on the wall. Its usage areas as complementary (covering) building elements can be increased as subfloor and surface coating in the roof, wall, and floor covering. OSB is used in the construction of wooden houses in regions with high earthquake risk due to its low weight and good mechanical and technological properties. OSB uses are available in the construction of moisture-resistant surfaces under ceramic and tiles. It can also be used in upholstery and furniture. The importance and usage areas of OSB, which is a preferred engineering material in the construction of prefabricated buildings under the exterior cladding, are increasing day by day. It is anticipated that there will be a tendency towards wooden structures and elements in areas with a risk of disaster, e.g. earthquake, flood or landslide; therefore it is recommended to increase the production of OSB and to encourage industrial forestry, which will provide raw materials.

Keywords: Oriented chipboard (OSB), Wooden structure, Interior, Physical property, Mechanical property.

ŞAVŞAT ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ LADIN (*PICEA ORIENTALIS*) ORMANLARINDA KABUK BÖCEĞİ ZARARINA İKLİM VE TOPRAK YAPISININ ETKİLERİ

Mimar Sinan ÖZKAYA
Artvin Orman Bölge Müdürlüğü – Artvin
ORCID: 0000-0003-2146-3867

ÖZET

Bu çalışmada, ladin (*Picea orientalis*) ormanlarına zarar veren kabuk böceklerinin popülasyon artışı yapmalarının nedenleri araştırılmaya çalışılmıştır. Artvin Orman Bölge Müdürlüğü ladin ormanlarında epidemi yaparak önemli ölçüde meşcere ölümlerine neden olan kabuk böceklerinin, toprak yapısı ve iklim değişimleri ile bir ilişkisinin olup olmadığı amacıyla, zararın görüldüğü 2018-2019 yılları arasındaki iklim verileri ve toprak yapıları üzerinde bir çalışma yapılmıştır. Araştırma için Şavşat Orman İşletmesi, Şavşat ve Veliköy Orman İşletme Şeflikleri ladin ormanları seçilmiştir. Zarar gören ve zarar görmeyen ladin sahalarından alınan toprak örnekleri tahlil yaptırılmış ve iklim değerleri incelenmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda, Kabuk böceklerinin epidemi oluşturduğu, Sağlıklı ve hastalıklı sahalardaki pH değerleri arasında fazla bir fark olmadığı, ancak sağlıklı sahalarda organik madde miktarının artması, toprakların su tutma kapasitesini ve nemliliğini artırdığından, ladinlerin su stresine girmediği, organik madde miktarının düştüğü sahalarda ise, toprağın su tutma kapasitesi ve nem oranı düştüğü için su ve nemli ortamlara ihtiyacı olan ladinlerin su stresine girerek kabuk ve yaprak böcekleri açısından ideal ortamlar haline gelmesi sonucu, ladinlerin toplu ve ferdi olarak ölmesine neden olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Picea orientalis*, *Ips typographus*, *Ips sexdentatus* Toprak yapısı, Feromon.

Effects of Climate and Soil Structure on Bark Beetle Damage in Spruce (*Picea orientalis*) Forests Şavşat Forest Management Directorate

ABSTRACT

This study was conducted in order to understand the reasons of population increase of bark beetles that cause damage in spruce (*Picea orientalis*) forests. In order to determine whether bark beetles, which cause significant stand deaths by causing epidemics in spruce forests in Artvin Regional Directorate of Forestry, have a relationship with soil structure and climate changes, climate data and soil structures were examined, when the damage was seen, between the years 2018-2019. For the research, spruce forests were selected area and the Savsat Forest Management, Savsat and Velikoy Forest Sub-district Directorates. As a result of the studies, there is not much difference between the pH values in healthy and diseased areas, where bark beetles form the epidemic, but the increase in the amount of organic matter in healthy areas increases the water retention capacity and moisture of the soils, so spruce does not undergo water stress. In areas where the amount of organic matter decreases, it is thought that spruce, which needs water and humid environments because the water retention capacity and humidity of the soil decreases, cause the spruce to die collectively and individually, as they become ideal environments for bark and leaf beetles.

Keywords: *Picea orientalis*, *Ips typographus*, *Ips sexdentatus*, Soil structure, Pheromone

MEDYATİK HAFIZA YER/MEKÂN BİLİNCİNE KARŞI: HIZ- UNUTMA/YAVAŞLIK-HATIRLAMA İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA KOLEKTİF BELLEK

Prof. Dr. Hüseyin KÖSE

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi, Erzurum/Türkiye

ORCID : 0000-0001-5697-9009

Dr. Öğr. Üyesi Aydın KARABULUT

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi,

Görsel İletişim Tasarımı Bölümü

ORCID: 0000-0003-1746-8219

ÖZET

Unutma, hatırlamanın yavaşlaması ise eğer, bizatihi yavaşlığın kendisi hatırlamayı teşvik eden bir etkidir. Aynı şekilde, yavaşlığın anlamlı ve derinlikli bir yaşama bilinci inşa ettiği yerde; hız, bilinçte tortu bırakmayan yaşantının uçucu ve derinlikten yoksun yüzeyselliğine karşılık gelir. Bir başka deyişle, hatırlamak için daima geniş bir zaman dilimine, unutmak içinse zamanın hızlanmasına ihtiyaç duyulur. Çünkü her koşulda unutmayı geçerli kılan şey düşünmeye tanınan zamanın azlığıdır. Bu bağlamda, kitle iletişim araçları yoluyla hız temelinde yapılandırılan mesajlar ile sembolik değer taşıyan medyatik bellek biçimi arasında doğrudan bir ilişki vardır. Hız ve geçicilik döngüsü, kaçınılmaz biçimde aktarılan mesajların çok geçmeden unutulmasıyla sonuçlanır; bu ise, büyük ölçüde beraberinde olaylar karşısında kitlesel bir tepkisizliği ve kayıtsızlığı getirir. Pierre Bourdieu, söz konusu süreci “medyanın unutturganlığı” şeklinde ifade etmiştir. Bu anlamda, hızın yol açtığı temel olumsuzluk, ani tepkilerle biçimlenmiş bir reflekste karşılığını bulur ki, söz konusu refleks, davranışın bilinç-dışı temelini yapılandırır. Bu ise, insanları tarihsel bilinçten yoksun bırakır. Buna karşılık, şehir merkezlerine dikilen anıtların veya yer/mekân isimlerinin teşvik ettiği hatırlama biçimlerinin, medyatik belleğe yönelik bir direnç işlevi gördüğü, dolayısıyla geçiciliği temel alan medyatik bellek karşısında tarihsel bilinci güçlendirdiği söylenebilir. Özellikle de görece daha kalıcı nitelikli varlıkları ve maddi görünürlüklerinin yaydığı sözsüz emirler göz önüne alındığında... Bu çalışmada, derinliksiz ve geçici oluşu ölçüsünde insanda belirli bir tavır ve tutumun biçimlenmesine olanak sunmayan medyatik belleğin olumsuz etkileri ile güçlü bir toplumsal bellek ve tarihsel bilincin kurucularından olan yer/mekân bilinci arasındaki ilişki hız-unutma/yavaşlık-hatırlama karşıtlığı ekseninde irdelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Medya, Hız, Unutma, Kolektif Bellek, Mekân.

OSMANLIDA KAYSERİ KAZA VE NAHİYE ADLARININ KÖKENİ ÜZERİNE

Mehmet Akif AYVAZ

Öğr. Gör., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi,

ORCID: 0000-0002-7948-7100

ÖZET

Oluşumunda tabiat, iklim ve kültür tesirinin bariz bir şekilde görüldüğü yer adları, günümüze ulaşmış birer kültür mirasıdır. Yer adlarının oluşma ve şekillenme gerekçelerine sosyal bilimlerin birçok şubesinde cevap bulmak mümkündür: *coğrafya*, *tarih*, *toplum bilimi* (sosyoloji), *budun bilimi* (etnografya), *halk bilimi* (folklor), *yazı bilimi* (grafoloji), *eski yazı bilimi* (paleografya), *kazı bilimi* (arkeoloji)... Dil bilimi ve onun dallarından *ad bilimi* (onomastik), *yer adı bilimi* (toponimi) ve *köken bilimi* (etimoloji) gibi disiplinler de yer adlarının oluşmasını, şekillenmesini ve yolculuğunu araştırır, inceler.

Herhangi bir sebepten ötürü yurdunu kısa vadeliğine değiştiren veya uzun vadeli bir değişime mecbur tutulan insan; ilk defa karşılaştığı kültür ürünlerini, kendi dilinin sesletim özelliklerine göre önce tanımlama, sonra adlandırma çabasına girer. İlk kez karşılaşılan başat kültür ve onun ürünleri, bu başat kültürün etkisine maruz kalan kültürün diline etki eder. Böyle bir etki, dilin katmanlaşmasının sebeplerinden sadece biridir.

Çalışma, Osmanlı döneminde Kayseri'ye dâhil kaza ve nahiye adlarının kökeni üzerinde durmaktadır. Osmanlıda taşra yönetiminin idari statülerini ve toprak yönetimlerini düzenlemek için sıklıkla tüzük değişiklikliğine gidildiği malumdur. Böyle değişikliklerle yerelde oldukça ağırlaşan bürokrasiye bir çekidüzen vermek ve çağın gereklerine uygun idari birimler oluşturmak amaçlanmıştır. Bununla beraber XIX. yy.da cereyan eden azınlıkların ayrılıkçı ve bölücü hareketlerini önleme düşüncesi, bu tarz düzenlemeleri zorunlu hâle getirmiştir. Bu bağlamda Rumeli'yi esas alan ve 1864'te yürürlüğe giren Vilayet Nizamnamesi ile Anadolu'yu esas alan 1871 İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi dikkat çekicidir.

Çalışma 3 bölümden oluşmaktadır: Giriş, inceleme ve sonuç. Giriş bölümü; Kayseri, yer adları çalışmalarının durumu, bu çalışmanın amacı ve yöntemi hakkındadır. İnceleme bölümü; Kayseri'ye bağlı kaza ve nahiye adlarının tek tek kökeni hakkında değerlendirmeleri ihtiva eder. Sonuç bölümü ise bu ve benzer çalışmalar hakkındaki çıkarımlar üzerinedir.

Tahir Sezen tarafından hazırlanan ve Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan *Osmanlı Yer Adları*, bu çalışmanın âdeta rehberidir. T.C. Dâhiliye Vekâleti'nce 1928'de eski harflerle yayımlanan *Son Teşkilatı Mülkiyeye Göre Köylerimizin Adları*, Cumhuriyet öncesi yer adlarının o dönemki güncel hâlini tespit etmede sıklıkla başvuru olan yardımcı kaynaktır. Bununla birlikte Şemseddin Sami'nin *Kâmûsu'l-Alâm* adlı sözlüğünden de yer yer istifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yer Adları, Osmanlıda Kayseri, Kayseri Kaza ve Nahiyeleri.

«SÜYÜK» KELİMESİ ÜZERİNE...

Mehmet Akif AYVAZ

Öğr. Gör., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-7948-7100

ÖZET

Ses olaylarıyla sesletimde farklılaşan hatta tamamen başkalık gösteren kelimeler vardır. Bunların anlam birliğini, benzerliğini veya farklılaşmasını belirleme işi, dilin tarihî dönemlerine yolculuk etmeyi ve çağdaş lehçelerine de eğilmeyi gerekli kılar. Türkçenin tarihî kaynaklarında ve etimolojik sözlüklerinde kelime peşine düşmek, bugünün derleme çalışmalarını şüphesiz yakından ilgilendirir. Zira ağız araştırmalarının amaçlarından biri de ses bilgisel, anlam bilgisel ve etimolojik olarak dilin haritası olan ağız atlasının güncellenen sınırlarını belirlemektir.

Bu çalışma, Avşar ağzında (Sarız/Kayseri) geçen ve *toprak dam saçağı* veya *oluk* anlamlarına gelen *süyük* kelimesini konu alır. Derleme Sözlüğü'ne göre Anadolu ağızlarında *süyük*; *dam saçağı* (Karkıncak, Eğridir, Malatya, Gaziantep ve çevresi, Maraş ve çevresi, Urfa, Sarız, Adana), *duvar sırtı*, *duvarın üstündeki kabartı* (Şebinkarahisar, Diyarbakır, Ağın, Nizip, Gaziantep, Efsus, Elbistan, Gürün), *dalgınlık* (Devrek), *oluk* (Osmaniye, Adana), *toprak damın saçakları* (Malatya) gibi farklı anlamlarda kullanılır. Aynı sözlükte *sivik* ve *sivink* hâli de geçer. *Sivik*; *dam saçağı* (Amasya, Erzincan, Diyarbakır, Elâzığ, Sivas, Bor, Gâvurdağı, Adana), *duvar sırtı*, *duvarın üstündeki kabartı* (Erzincan, Diyarbakır, Urfa), *bahçe duvarını saran asma dalları* (Malatya), *damların, yüksek duvarların kıyıları* (Diyarbakır, Malatya) şeklinde... *Sivink*; *dam saçağı* (Erzincan, Gürün, Adana) şeklinde kullanılmaktadır. Ağızlarda böyle ikili kullanımlar dikkat çekicidir hatta düşündürücüdür.

Çalışmada gerek tarihî gerek çağdaş Türk lehçelerinde de kelimenin kullanımı irdelenmiştir. Eski Türkçe döneminde ve Kıpçak Türkçesinde *kemik* anlamında kullanılan *süyük* < *sügük* < *süñük* < *süñek* < *siñük* çeşitlerine rastlanmıştır.

Bir başka kelime olan ve yine Derleme Sözlüğü'nde *cıvık*, *sulu*, *gevşek* (Eymir, Bozdoğan, Ödemiş, Manisa, Simav, Gelibolu, Kandıra, Sungurlu, Çavdarlı, Şavşat, Diyarbakır, Ağın, Arapkir, Pirinçşeme, Malkara, Hayrabolu, Lüleburgaz), *deli*, *akılsız*, *dengesiz* (Bornova, Kirazlı, Şavşat) anlamlarıyla karşılaşılan *sıvık* kelimesi ile *süyük*'ün herhangi bir ilgisinin bulunup bulunmadığına da açıklık getirilmeye çalışılmıştır. Bu çaba; Köktürkçe döneminde *sub*, Eski Uygurca ve Karahanlı döneminde *suw*, Oğuzcada ve Eski Anadolu Türkçesi döneminde *su*, Türkiye Türkçesinde *su*, Sarız/Kayseri Avşar ağzında *suy* şeklinde geçen kelimenin *sıvık*la bağı olup olmadığını tespit etmeye yöneliktir.

Güncel Türkçe Sözlük'te biyolojik bir terim olan ve *organizmanın kan, lenf vb. sıvı bölümü* anlamına gelen *suyuk* kelimesi, yine aynı bağlamda incelemeye dâhil edilmiştir.

Çalışma, kaynak kişilerle yapılan görüşmelerle Avşar ağzında *süyük* kelimesinin cümle içinde kullanımına örnekler de içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ses Bilgisi, Derleme Sözlüğü, Ağız Araştırmaları, Türkiye Türkçesi Ağızları, Köken Bilimi.

DOĞRUSAL TARAMALI VOLTAMMETRİ YÖNTEMİ İLE MODİFİYE EDİLMİŞ CAMSI KARBON ELEKTROT YÜZEYİNDE B1 VİTAMİNİNİN BELİRLENMESİ

DETERMINATION OF VITAMIN B1 ON A MODIFIED GLASSY CARBON ELECTRODE SURFACE BY LINEAR SWEEP VOLTAMMETRY TECHNIQUE

Mustafa CİTTAN

Arş.Gör.Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, ORCID: 0000-0003-0377-5656

ÖZET

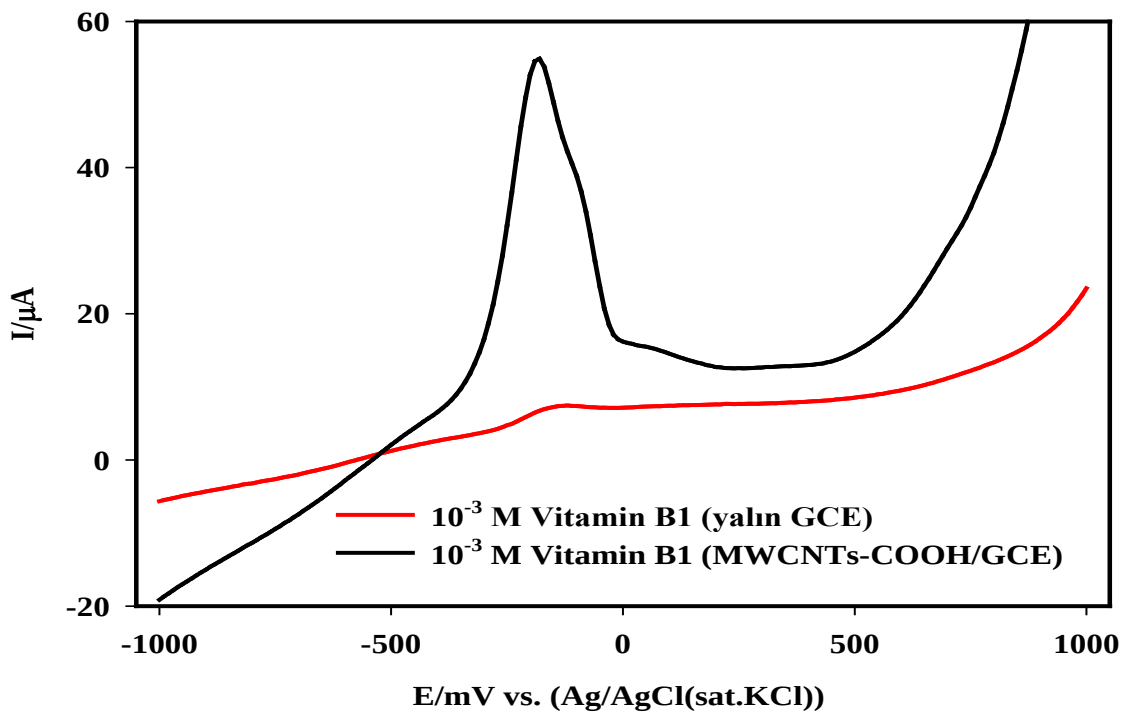
Grup B vitaminleri en önemli biyolojik aktif maddeler sınıfında yer alırlar ve proteinlerin biyosentezine, merkezi sinir, kardiyovasküler ve gastrointestinal sistemlerin işleyişine katılımları yoluyla insan vücudunun tipik performansını sağlarlar. Grup B vitaminlerinin sekiz bileşiğinin tümü suda çözünürdür ve genellikle et, balık ve işlenmemiş karbonhidrat bazlı gıdalarda bir arada bulunurlar. Tiamin izole edilen ilk B vitamini olduğu için B1 vitamini olarak adlandırılır. Pirimidin ve bir tiyazol halkası içerir. Eksikliğinin, nöron sistemini bozabilecek beriberi hastalığına yol açtığı bilinmektedir. Hastalığın önlenmesi için B1 vitamini içeren yiyecekler veya diyet takviyeleri tüketilmesi önerilmektedir. Bu nedenle B1 vitamininin tayini için doğru, basit ve kesin analitik ölçüm yöntemlerinin geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Elektroanalitik yöntemler, diğer birçok yöntemle kıyasla düşük maliyetli cihaz altyapı gereksinimi ve özellikle voltammetrik çalışmalarda kullanılan katı elektrot yüzeylerinin kolayca modifiye edilebilir olması nedenleriyle oldukça kullanışlıdır. Seçicilik ve duyarlık açısından sağladığı önemli iyileştirmelerden dolayı bazı nanomateryaller ile modifiye edilmiş elektrokimyasal sensörler analitik uygulamalarda araştırmacılar tarafından sıklıkla tercih edilmektedir. Bu çalışmada, B1 vitaminin nicel olarak belirlenmesine olan ilginin bir sonucu olarak, yükseltgenmiş çok duvarlı karbon nanotüpler (MWCNTs-COOH) ile modifiye edilmiş camsı karbon elektrot kullanılarak gerçekleştirilen doğrusal taramalı voltammetrik bir yöntem önerilmiştir.

B1 vitamininin elektrokimyasal davranışı döngüsel voltammetri yöntemi kullanılarak incelenmiştir. B1 vitamini için yaklaşık -70 mV potansiyel değerinde anodik bir pik elde edilmiştir ve reaksiyon tersinmezdir. Yalın camsı karbon elektrot ile karşılaştırıldığında B1 vitamininin yükseltgenme pik akımı modifiye elektrotta yaklaşık 20 kat artmıştır (Şekil 1). Modifiye elektrot yüzeyinde B1 vitamininin nicel tayini, molekülün anodik pik akımının bir analitik sinyal olarak ölçülmesi yoluyla doğrusal taramalı voltammetri yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Yöntem 0,10 ile 4,60 mM aralığında 0,9996 korelasyon katsayısı ile oldukça doğrusaldır. Önerilen yöntemin LOD ve LOQ değerleri sırasıyla 0,03 ve 0,11 olarak

hesaplanmıştır. Üç farklı konsantrasyon değeri için gerçekleştirilen tekrarlanabilirlik çalışmalarında, her defasında elde edilen %2,5'den daha düşük %RSD değerleri, söz konusu yöntemin B1 vitamini tayini için oldukça tekrarlanabilir olduğunu göstermektedir. Son olarak, önerilen voltammetrik yöntem, bir vitamin kompleksindeki B1 vitamini miktarının belirlenmesi amacıyla kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, ticari vitamin kompleksinin B1 vitamini içeriği ile uyum içerisindedir.

Anahtar Kelimeler: B1 vitamini, Çok duvarlı karbon nanotüpler, Doğrusal taramalı voltammetri

Şekil 1. 10^{-3} M B1 vitamini çözeltisinin yalın GCE ve MWCNTs/GCE üzerinde elde edilen doğrusal taramalı voltammogramları

YÜZELLİLİKLERİN SAPTANMASINA DAİR BİR İNCELEME

Dr. Öğretim Üyesi Neslihan ALTUNCUOĞLU

Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi

ORCID: 0000-0002-3244-5077

ÖZET

Yüzellilikler konusu Milli Mücadele ve Cumhuriyet'in kuruluş yılları açısından önem taşıyan konular arasında yer almıştır. Yüzellilikler, Lozan Barış Antlaşması'nda kabul edilen Genel Af dışında bırakılanların sayılarının 150 olmasından dolayı Milli Mücadele tarihimizde bu isimle anılmıştır.

Lozan konferansının ikinci etap görüşmeleriyle birlikte genel af konusu görüşülmeye başlanmış, görüşmeler sonunda 24 Temmuz 1923' te "Genel Affa İlişkin Bildiri ve Protokol" imzalanmıştır.

Burada belirlenen bir hüküm ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine, Milli Mücadele döneminde İtilaf Kuvvetleri ve İstanbul Hükümetiyle işbirliği yapmış yüzelli kişiyi af kanunu kapsamı dışında tutma, bunların Türkiye'de bulunmasını, Türkiye'ye girmesini yasaklama hakkı tanınmıştır. Bu gelişmenin devamında Lozan konferansında kabul edilen metinlerin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde onaylanmasının ardından, Türk Hükümeti için ilan edilmesi zorunlu hale gelen genel aftan yararlanamayacak olan yüzelli kişilik listenin hazırlaması zorunlu hale gelmiştir. Ancak niteliği ve başlangıcı kararlaştırılamamış olan suçlar için, 150'lik listenin hazırlanması kolay olmamıştır.

150 kişilik liste üzerinde görüşmelere başlanılmış ancak bu sayı 600 kişiye kadar ulaşmıştır.

Ancak 600'ü 150 kişilik listenin içine sıkıştırmak gerekmektedir. 23.04.1924'te 149 kişilik Yüzellilikler listesi Bakanlar Kuruluna sunulmuş, Bakanlar Kurulu da, bir kişi daha ekleyerek listedeki adların toplamını 150'ye çıkarmış ve 01.06.1924'te Yüzellilikler listesini onaylamıştır. 1927 yılında ise, listede adları yazılı olanların Türk uyrukluğundan düşürülmesi hakkındaki kanun onaylanmıştır.

Bu çalışmada Lozan Barış Antlaşması'nda kabul edilen Genel Af Beyannamesi'nde tanzim kılınan 150 kişinin aftan istisnası süreci değerlendirilerek, 150 kişilik listenin hazırlanması noktasında yaşananlar ifade edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Milli Mücadele, Lozan, Genel Af, Yüzellilikler

A REVIEW ON THE DETECTION OF 150s

Abstract

The subject of 150s was one of the issues that were important for the period of the War of Independence and the establishment years of the Republic. Yüzellilikler, the 150 names decided upon by the government to remain outside of the general amnesty included in the treaty of lousanne.

At the second stage of the Lousanne conference general amnesty was discussed. At the end of the interviews, "Declaration and Protocol on General Amnesty" was signed on 24 July 1923.

However, on 24 July 1923 ,an additional protocol was signed, according to which, Turkey prohibited not only 150 persons who had committed military and political crimes within the determined time interval to enter Turkey or to reside in Turkey, but also reserved the right to expel those living currently in Turkey and to prohibit those living in foreign countries to return to the country.

Continuing this development the text adopted at the Lousanne conference was approved by the Grand National Assembly of Turkey. It has become mandatory for the Turkish Government to prepare a list of 150 persons who whould not benefit from the general amnesty to be announced. However, it was not easy for the Turkish government to determine the 150 names.

Negotiations started on the list of 150 persons, but this number has reached up to 600 persons. As a result of the interviews, a list of 149 persons of 150s was submitted to the Council of Ministers at 23.04.1924 and the Council of Ministers added one more person to the list of names in the list and on 01.06.1924 approved the List of 150s. The list of 150s takes its final shape. In 1927, deducting those whose names are written in the list from the Turkish nationality law is approved.

In this study, the list of 150 persons who were exempted from the amnesty granted in the treaty of lousanne will be evaluated.

Anahtar Kelimeler: National Struggle, Lousanne, Amnesty, 150s

İZMİR İLİ SÜT SIĞIRCILIĞI İŞLETMELERİNİN VERİMLİLİK VE KARLILIĞI PRODUCTIVITY AND PROFITABILITY OF DAIRY FARMS IN PROVINCE OF IZMIR

Nursel KOYUBENBE

Dr. Öğr. Üyesi, Ege Üniversitesi,

Orcid : 0000-0002-2505-4801

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, İzmir İlinde, Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği'ne üye süt sığircılığı işletmelerin kârlılık ve verimliliklerini analiz etmektir. Bu amaçla İzmir ilinde, toplam süt üretiminin %70'ini üreten Ödemiş, Tire, Bayındır ve Kiraz ilçeleri araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmanın temel materyalini üreticilerden anket yoluyla elde edilen veriler oluşturmaktadır. Görüşme yapılan üretici sayısı oransal örnekleme yöntemiyle 67 olarak belirlenmiştir. Araştırma verileri analiz edilirken, işletmeler büyüklüklerine göre, üç gruba ayrılmıştır. İşletme gruplarına göre inek sayısı, sırasıyla, 5-14 baş, 15-49 baş ile 50 ve üzeri baştır. İncelenen işletmelerde işletme başına ortalama hayvan sayısı 49 baş, inek sayısı 22 baş, inek başına günlük ortalama süt verimi 22 kg ve ortalama laktasyon süt verimi 7.123 kg olarak belirlenmiştir. . İşletme başına düşen toplam değişken giderler 44.599 \$, sabit giderler 15.605 \$, üretim giderleri 60.204 \$ olarak saptanmıştır. Üretim giderlerinin %74'ünü değişken giderler oluşturmaktadır. Değişken giderler içinde yem giderlerinin payı %78'dir. İşletme gelirlerinin %61'i süt satışından, %27'si envanter kıymet artışından, %11'i buzağı satışından ve %1'i gübre gelirinden elde edildiği belirlenmiştir. Ekonomik ve mali rantabilite oranları ve rantabilite faktörü ortalama olarak sırasıyla 7,31; 7,27 ve 16,24 olarak bulunmuştur. Sonuç olarak büyük işletmelerin kârlılığının diğer işletmelerden daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. İncelenen işletmelerin karşılaştığı en önemli sorunlar işletme girdilerindeki önemli fiyat artışları ve buna karşılık süt fiyatlarının düşük ve istikrarsız olmasıdır.

Anahtar kelimeler: Süt sığircılığı işletmeleri, Kârlılık, Verimlilik, İzmir / Türkiye

Abstract

The purpose of this study was to analyze the profitability and productivity of the farms that were members of the Cattle Breeders Association in Izmir Province. For this purpose, Ödemiş, Tire, Bayındır and Kiraz districts that produce 70% of the total milk production in İzmir province were included in the study. The main material of the research was the data obtained from the producers through questionnaires. The number of producers interviewed was determined as 67 by proportional sampling method. While analyzing the research data, the farms were divided into three groups according to their size. According to farm groups, the number of cows was 5-14 heads, 15-49 heads and 50 heads and above, respectively. Average number of animals per farm was determined as 49 heads, the number of cows was 22 heads, the average daily milk yield per cow was 22 kg and the average lactation milk yield was 7.123 kg. The total variable costs per farm were determined as \$ 44.599, fixed costs as \$ 15.605, and production costs as \$ 60.204. Variable costs constitute 74% of

production costs. The share of feed costs within variable costs was 78%. It has been determined that 61% of the farm income was derived from milk sales, 27% from inventory value increase, 11% from calf sales and 1% from fertilizer income. Economic and financial profitability ratios and profitability factor were respectively 7.31; 7.27 and 16.24. As a result, it turned out that the profitability of large farms was higher than the other farms. The most important problems faced by the farms examined were the significant price increases in the farm inputs and the low and unstable milk prices.

Key words: Dairy farms, Profitability, Productivity, Izmir / Turkey

COMPUTATIONAL PREDICTION OF CELLULAR MICRORNAS TARGETING SARS-COV2 GENOME

Dr. Öğr. Üyesi Nilgün ÇEKİN

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, Sivas

ORCID: 0000-0002-1000-7842

ABSTRACT

Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2) caused a severe pneumonia called COVID19 is an emerging pandemic threatening the whole world. Although many studies related to the transmission of the virus, its clinical features and treatment strategies are carried out rapidly, many uncertainties remain with regard to the virus-host interaction. In order to reveal the host miRNA-virus relationship that will contribute to the diagnosis and treatment of COVID19, we aimed to investigate cellular miRNAs targeting the SARS-CoV-2 genome. Human cellular miRNAs targeting the SARS-CoV-2 genome was computationally analysed and their mRNA targets were investigated using bioinformatics tools. Our preliminary analyses showed that 50 putative human miRNAs could target SARS-CoV-2 genome. ORF1ab polyprotein and membrane glycoprotein coding gene (M gene) were targeted by 30 and five miRNAs respectively. While ORF7a was targeted by three miRNAs, spike surface glycoprotein coding gene (S gene), ORF3a, ORF6, ORF7b and ORF8 were targeted by two miRNAs. The envelope protein-coding gene (E gene) and nucleocapsid protein-coding gene (N gene) were targeted by a single miRNA each. Our further analysis identified 2 cellular miRNAs namely hsa-miR-8066 and hsa-miR-4502 involved in sepsis and malignant B cells respectively. Our findings may provide information about the mechanism underlying host response to SARS-CoV-2 infection but interaction of these miRNAs with the genome of the virus must be experimentally determined.

Keywords: COVID19; SARS-CoV-2; miRNA; Bioinformatics; microRNA; Coronavirus Disease

SARS-COV2 GENOMUNU HEDEFLEYEN HÜCRESEL MİKORNA'LARIN BİYOBİYOİNFORMATİK ANALİZİ

Koronavirüs hastalığı (COVID-19), yeni keşfedilen bir koronavirüsün (SARS CoV-2) neden olduğu bulaşıcı bir hastalıktır. Hastalık 2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkmış ve tüm dünyaya yayılmıştır. Hastalığın moleküler mekanizmasının anlaşılmasına yönelik birçok çalışma yapılmış olmasına karşın virüs-konak etkileşimine yönelik mekanizmalar henüz tam olarak aydınlatılamamıştır. Halen hastalığı tedavi edici bir aşı ya da ilaç da geliştirilememiştir. Biz de çalışmamızda bu mekanizmanın anlaşılmasına yönelik olarak SARS-CoV-2 genomunu hedefleyen hücresel miRNA'ları araştırmayı amaçladık. Bunun için çalışmamızda öncelikle SARS-CoV-2 genomunu hedefleyen insan hücresel miRNA'ları hesaplamalı olarak analiz edildi ve bu miRNAların mRNA hedefleri biyoinformatik araçlar kullanılarak araştırıldı.

Ön analizlerimiz, 50 insan miRNA'sının SARS-CoV-2 genomunu hedefleyebileceğini gösterdi. ORF1ab poliprotein ve membran glikoprotein geninin (M geni) sırasıyla 30 ve 5 miRNA tarafından hedeflendiği belirlendi. ORF7a üç miRNA tarafından hedeflenirken, spike yüzey glikoprotein geni (S geni), ORF3a, ORF6, ORF7b ve ORF8, iki miRNA tarafından hedeflendiği görüldü. Zarf protein kodlama geni (E geni) ve nükleokapsid protein kodlama geninin (N geni) her biri tek bir miRNA tarafından hedeflendi. Daha ileri analizlerimiz sonucunda SARS-CoV-2 genomunu hedefleyen insan miRNA'larından hsa-miR-8066 ve hsa-miR-4502'nin daha önce yapılan çalışmalarda sırasıyla sepsis ve malign B hücrelerinde ifade oldukları belirlenmiştir. Bulgularımız, SARS-CoV-2 enfeksiyonuna karşı konak yanıtının altında yatan mekanizma hakkında bilgi sağlayabilir, ancak bu miRNA'ların virüsün genomu ile etkileşimi deneysel olarak belirlenmelidir.

OBSTRÜKTİF UYKU APNE SENDROMU TANISI KONULAN HASTALARDA ATRİYAL FİBRİLASYON GELİŞME RİSKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Uzm. Dr. Yücel YILMAZ

SBÜ Kayseri Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kardiyoloji Kliniği, KAYSERİ,
Orcid; 0000-0003-2340-027X

Uzm. Dr. Nur Aleyna YETKİN

SBÜ Kayseri Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Göğüs Hastalıkları Kliniği, KAYSERİ,

Giriş; Obstrüktif uyku apne sendromu (OUAS), gündüz saatlerinde uykuya meyil, gürültülü horlama, uyku sırasında tekrarlayan üst hava yolu tıkanıklığı ve gece hipoksemisi ile karakterize karmaşık ve heterojen bir bozukluktur ve giderek daha fazla tanı konulmaktadır. OUAS, kardiyak aritmiler dahil çeşitli kardiyovasküler hastalıklar için bağımsız bir risk faktörüdür. Atriyal fibrilasyon (AF), eşlik eden kalp hastalığı ve yaşla birlikte prevalansı artan kardiyoloji pratiğinde yaygın bir aritmidir. P dalgası tepe noktası zamanı (PDTZ), p dalgasının başlangıcı ile tepe noktasına ulaşması için geçen süredir ve yakın zamanda tanımlanmış bir elektrokardiyografi (EKG) parametresidir. PDTZ ile AF arasındaki ilişkiyi ortaya koyan çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmada amacımız, OUAS hastalarında yeni bir EKG parametresi olan PDTZ' nin tespit edilmesi ve AF riskinin değerlendirilmesidir.

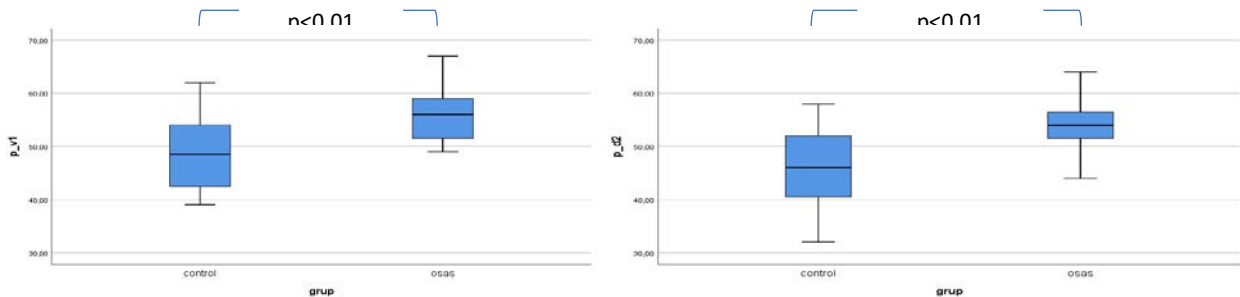
Yöntem; Hastanemiz uyku laboratuvarına Kasım 2019 ile Eylül 2020 arasında başvuran, çalışmaya dahil edilme kriterlerine uyan ve polisomnografi ile tanı konulan 44 OUAS hastası ve 32 kontrol dahil edildi. Hastalara bazal ekokardiyografi tetkiki yapıldı. PDTZ, 12 derivasyonlu EKG' den literatürde önerildiği gibi D2 ve V1 derivasyonları kullanılarak, dijital kaliper ile grupları bilmeyen bir hekim tarafından hesaplandı.

Bulgular; Gruplar arasında bazal demografik özellikler (yaş, cinsiyet, vücut-kitle indeksi vb), kan parametreleri ve ekokardiyografi ölçümleri açısından farklılık tespit edilmedi. PDTZ, V1 derivasyonlarında 55.05 ± 7.18 msn' e karşı 48.91 ± 7.08 msn ($p<0.01$), D2 derivasyonlarında 54.13 ± 5.60 msn' e karşı 46.20 ± 6.94 msn ($p<0.01$) olarak tespit edildi. (Şekil)

Sonuç; OUAS tanısı konulan hastalarda kontrollere göre PDTZ' i daha uzun olduğunu tespit ettik ve sonuçlarımız OUAS hastalarının AF açısından risk altında olduğunu düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler; Obstrüktif sleep apne sendromu, P dalgası, Atriyal fibrilasyon

ŞEKİL; Obstrüktif Uyku Apne Sendromlu Hastalar ile Kontrol Grubunun P Dalgası Tepe Noktası Zamanlarının karşılaştırılması

AKILLI EV SİSTEMİ İÇİN MERKEZİ BULUT SUNUCUSU GELİŞTİRİLMESİ

Rıfat ŞAHİNER

Elektronik Mühendisi, EAE Teknoloji A.Ş.

ORCID: 0000-0002-9875-3195

Kıvanç SONSUZ

Elektrik ve Elektronik Mühendisi, EAE Teknoloji A.Ş.

ORCID: 0000-0002-4989-1217

Ahmet FEYZİOĞLU

Öğr. Gör. Dr., Marmara Üniversitesi,

ORCID: 0000-0003-0296-106X

ÖZET

Son yıllarda teknolojinin gelişimi insan yaşamının her alanında olduğu gibi ofis ve konut teknolojilerinde de kendini göstermiş ve bu süreçte akıllı ev sistemleri uygulamaları ortaya çıkmıştır. Cihazların birbirleri ile haberleşerek insan müdahalesi olmadan çalışabilen akıllı ev sistemlerinde işlemler otomatik olarak yapıldığından zaman ve enerjiden tasarruf edilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca bireylere göre özel çözümler üretebilen ev otomasyon sistemlerinin gelişimiyle de kullanıcılara daha güvenli ve konforlu bir yaşam sunulmuştur. Akıllı ev sistemlerinin çalışmasında teknolojinin geldiği en yeni nokta internet ve bulut sunucular üzerinden haberleşmedir. Mevcut akıllı ev uygulamalarında proje bazlı olarak lokal sunucu üzerinden internet erişimi sağlanmaktadır. Bu durum ekstra sunucu maliyeti gerektirmekte olup, sistemde yer alan panellerin güncellenme işlemleri ve panellerin yönetilmesini zorlaştırmaktadır. Geliştirilen proje kapsamında akıllı ev sistemleri için mevcut problemlere çözüm olarak bulut sunucusu ve uygulaması geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bulut teknolojisi, yapılandırılabilir bilişim kaynaklarından oluşan ortak bir havuza, uygun koşullarda ve isteğe bağlı olarak her zaman, her yerden erişime imkan veren bir modeldir. Bu bilişim aygıtlarında herhangi bir altyapı hazırlamadan, tamamen çevrimiçi ağ vasıtasıyla işlevsel uygulamalara ulaşmak anlamına gelmektedir. Geliştirilen bulut sunucusu, sahada olan cihazların kontrol altında tutulmasını ve güncellemesini kolaylaştırmaktadır. Çalışmamızda gerçekleştirilen genel bulut uygulama platformu sayesinde büyük ölçekli veri takibi ve işlemesi yapılabilecektir. Bu genel bulut uygulama platformu, panel uygulaması ve mobil uygulamayı kapsamaktadır. Çalışma kapsamında panel üzerinde çalışacak olan ve temelinde akıllı ev kontrolü, intercom / daire araması, güvenlik alarm paneli özelliklerini barındıran panel uygulaması ve panel uygulaması ile aynı fonksiyonaliteye sahip olan mobil uygulamaları (Android ve iOS) geliştirilmiştir. Geliştirilen tüm yazılım modüllerine regresyon, performans, yük, kurma ve senaryo testi yapılmıştır. Panel uygulaması ve mobil uygulamasının temel görevi sisteme bağlı olan cihazların kontrolünün sağlanmasıdır. Çalışmada hem server side hem client side yazılımlar geliştirmek için programlama dili olarak Javascript ve Javascript Runtime platformu olarak Node.js ortamı kullanılmıştır. Kullanıcı arayüzlerinin tasarlanması için HTML-CSS programı ve dokunmatik panel ile kapı ünitesinin görüntüsü ve sesli görüşme yapabilmesini sağlamak için SIP (Session Initiation Protocol - Oturum Başlatma Protokolü) kullanılmıştır. Veritabanı olarak NoSQL verilerini belge olarak saklayabilen ve ölçeklenebilen MongoDB kullanılmıştır. Gerçekleştirilen çalışma sonucunda; aynı anda 10.000 isteğe cevap verebilen, bağlı olan bütün sistemleri tek merkezden devreye alabilen, yazılım güncellemelerine tek merkezden kontrollü olarak yapılabilen, tüm verilerin tek bir yerde toplayan ve veri

güvenliğinin sağlandığı, üçüncü parti uygulamaların API'ları ile kolay entegre olabilen güvenilir bir platform geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Ev sistemi, Merkezi Bulut Sunucu, Ev Otomasyonu, Bulut Bilişim

SUPPLIER SELECTION WITH FUZZY AHP

Fatih ÖZTÜRK

Istanbul Medeniyet University, Faculty of Engineering and Natural Sciences, Industrial Engineering Department, Istanbul, Turkey. ORCID: 0000-0003-4113-055X

Seçkin ÜNVER

Istanbul Medeniyet University, Faculty of Engineering and Natural Sciences, Industrial Engineering Department, Istanbul, Turkey. ORCID: 0000-0002-5936-5085

ABSTRACT

In today's world where businesses are in intense competition, competitive power is important for them to survive, and keeping the competitive power alive is not only provided by the performance of companies. Businesses must set up the entire system correctly and make sure that it is working correctly. The influence of supplier companies plays an important role in this system. The need for raw materials and semi-finished products is the cornerstone of ensuring the product cycle in all businesses. Supply chain failures can cause significant damage to businesses as cost and loss of trust. These damages can progress until the businesses are shut down. In the global world, problems experienced in a business affect many businesses, and positive or negative consequences arise from this interaction. For this reason, businesses attach importance to the quality of the supply chain as much as product quality. The healthy functioning of the supply chain is directly proportional to the healthy work of supplier businesses. Businesses make a selection by considering certain criteria in their supplier selection and these criteria differ on the basis of the sector. The benefit of large-scale enterprises making their supplier choices with scientific methods is also seen by small businesses and studies are carried out in this direction. In this study, a supplier selection has been made to meet the raw material needs of a company producing souvenirs. The criteria determined with the literature and expert support were evaluated with the fuzzy AHP method and the appropriate supplier was selected according to 3 main criteria and 9 sub-criteria.

Keywords: Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP), MCDM, Supplier Selection.

ÖĞRETMENLERİN TOLERANS DÜZEYİ İLE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

THE RELATIONSHIP BETWEEN TEACHERS' TOLERANCE LEVEL AND
PSYCHOLOGICAL WELL-BEING

Tamer ÇAĞIRGA

Lisansüstü Öğrencisi, Fatih İlkokulu, ORCID: 0000-0001-7638-562X

Yüksel GÜNDÜZ

Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-4710-8444

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin tolerans düzeyi ile psikolojik iyi oluşları arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmaktır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma evrenini 2019-2020 eğitim öğretim yılında Şırnak merkez ve Cizre ilçesindeki ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, evrenden tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen 800 öğretmen oluşturmaktadır. Öğretmenlerin tolerans düzeylerini ölçmek amacıyla, Ersanlı (2014) tarafından geliştirilmiş “Tolerans Ölçeği” ile psikolojik iyi oluşlarını ölçmek amacıyla Telef (2013) tarafından Türkçe’ye uyarlanan “Psikolojik İyi Oluş Ölçeği” kullanılmıştır. Bu iki ölçeğin yanında uzman görüşü alınarak araştırmacı tarafından oluşturulan ve öğretmenlerin demografik özelliklerini saptamak amacıyla “Kişisel Bilgi Formu” uygulanmıştır.

Öğretmen görüşlerine göre, öğretmenlerin tolerans düzeyleri ve psikolojik iyi oluş puanları ölçek toplam aritmetik ortalamalarına göre yorumlanmıştır. Öğretmen görüşlerinin demografik değişkenlere göre farklılığını tespit etmek amacıyla ilişkisiz grup “t” testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanırken; ANOVA’da istatistiksel açıdan farklılık bulunduğu ise bu farklılığın hangi ikili gruplar arasında olduğunu belirlemek için “post-hoc” tekniklerden “scheffe” veya “tamhane” çoklu karşılaştırma testi gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerin tolerans düzeyleri ile psikolojik iyi oluşları arasındaki ilişki pearson çarpım momentler korelasyon katsayısı ile sınanmıştır. Öğretmenlerin tolerans düzeylerinin, psikolojik iyi oluşlarının anlamlı bir yordayıcısı olup olmadığını ortaya çıkarmak için basit regresyon analizi işlemleri gerçekleştirilmiştir. Araştırma verilerinin analizinde SPSS 14,0 programı kullanılmıştır.

Araştırma verileri incelendiğinde, öğretmenlerin tolerans düzeyleri “çok yüksek” ve “yüksek” düzeyinde iken psikolojik iyi oluşlarının da “yüksek” düzeyde olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin tolerans düzeyleri cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde, kadın öğretmenlerin tolerans düzeylerinin erkek öğretmenlerinkinden daha yüksek olduğu görülmüştür. Ancak medeni durum, eğitim durumu, okul türü, kıdem yılı ve branş değişkenlerine göre öğretmenlerin tolerans düzeyleri farklılaşmamıştır. Öğretmenlerin

psikolojik iyi oluş düzeyleri cinsiyet ve medeni durum değişkenleri açısından incelendiğinde, kadın öğretmenlerin psikolojik iyi oluş düzeyleri erkek öğretmenlerinkinden yüksek görülmüş ve aynı şekilde evli öğretmenlerin psikolojik iyi oluş düzeyleri de bekar öğretmenlerinkinden yüksek görülmüştür. Ancak kıdem yılı, eğitim durumu, okul türü ve branş değişkenlerine göre öğretmenlerin psikolojik iyi oluş düzeyleri farklılaşmamıştır. Öğretmenlerin tolerans düzeyleri ile psikolojik iyi oluşları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bu doğrultuda, öğretmenlerin tolerans düzeyi yükseldikçe, psikolojik iyi oluşları da yükselmektedir. Öğretmen görüşlerine göre, regresyon katsayısının anlamlılığına ilişkin t- testi sonuçları incelendiğinde, ($t=-4.572$, $p=.000^{***}$) tolerans toplam puanlarının, psikolojik iyi oluş değişkeni üzerinde anlamlı bir yordayıcı olduğu saptanmıştır.

Yapılan bu araştırma ile ulaşılan sonuçlar neticesinde sonraki araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur. Bu çalışmada kullanılan ölçeklerin yanında sonraki çalışmalarda farklı PİÖÖ ve TÖ araçları kullanılabilir. Sonraki çalışmalarda duygusal zeka gibi farklı değişkenler açısından da değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler : Tolerans, Psikolojik İyi Oluş, Öğretmen

ABSTRACT

The aim of this study is to reveal the relationship between teachers' tolerance levels and their psychological well-being. Relational scanning model was used in the research. The universe of the research consists of teachers working in primary, secondary and high schools in Şırnak center and Cizre district in the 2019-2020 academic year. The sample of the study consists of 800 teachers selected from the universe by random sampling method. In order to measure teachers' tolerance levels, "Tolerance Scale" developed by Ersanlı (2014) and "Psychological Well-being Scale" adapted into Turkish by Telef (2013) were used to measure their psychological well-being. In addition to these two scales, a "Personal Information Form", which was created by the researcher by obtaining expert opinion, was applied to determine the demographic characteristics of the teachers.

According to teachers' opinions, teachers' tolerance levels and psychological well-being scores were interpreted according to the scale total arithmetic averages. While unrelated group "t" test and one-way analysis of variance (ANOVA) were applied in order to determine the differences of teachers' views according to demographic variables; When there was a statistically significant difference in ANOVA, "scheffe" or "tamhane" multiple comparison tests, which are among the "post-hoc" techniques, were conducted to determine which pair of groups this difference was. The relationship between teachers' tolerance levels and their psychological well-being was tested with the Pearson product-moments correlation coefficient. Simple regression analysis procedures were carried out to reveal whether teachers' tolerance levels are

a significant predictor of their psychological well-being. SPSS 14.0 program was used to analyze the research data.

When the research data were examined, it was seen that the tolerance levels of the teachers were at "very high" and "high" levels, while their psychological well-being was at the "high" level. When the tolerance levels of teachers were examined in terms of gender variable, it was observed that female teachers' tolerance levels were higher than that of male teachers. However, teachers' tolerance levels did not differ according to marital status, educational status, school type, year of seniority and branch variables. When the psychological well-being levels of teachers were examined in terms of gender and marital status variables, psychological well-being levels of female teachers were found to be higher than that of male teachers, and likewise, psychological well-being levels of married teachers were found to be higher than those of single teachers. However, the psychological well-being levels of teachers did not differ according to the variables of seniority year, education level, school type and branch. There is a significant negative relationship between teachers' tolerance levels and their psychological well-being. In this respect, as the tolerance level of teachers increases, their psychological well-being also increases. According to teachers' opinions, when the t-test results regarding the significance of the regression coefficient were examined, it was found that tolerance total scores ($t = -4.572$, $p = .000$ ***) were a significant predictor of the psychological well-being variable.

As a result of the results obtained with this research, suggestions were made to the next researchers. In addition to the scales used in this study, different PIOS and TOE tools can be used in future studies. It can also be evaluated in terms of different variables such as emotional intelligence in subsequent studies.

Key Words: Tolerance, Psychological Well-being, Teacher.

PEPTİK ÜLSER PERFORASYONU CERRAHİSİNDE KULLANILAN DREN TİPİNİN POSTOPERATİF SONUÇLARA ETKİSİ

THE EFFECT OF DRAIN TYPE USED IN PEPTIC ULCER PERFORATION SURGERY
ON POSTOPERATIVE RESULTS

Dr. Egemen ÖZDEMİR

İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Gastroenteroloji Cerrahisi,

ORCID NO: 0000-0002-8022-8245

ÖZET

Peptik ülser perforasyonu, etkili anti-ülser tedavileri ile sıklığı azalmış olsa da günümüzde hala rastladığımız önemli akut batın nedenlerinden biridir. Peptik ülser perforasyonunda oldukça kirli bir batınla karşılaşmakta, perforasyonun onarımı ve batın boşluğunun yıkanarak temizlenmesinin ardından ameliyat sonrası olası seröz ve enfekte sıvı birikimlerinin batın dışına alınabilmesi için uygun alanlara cerrahi drenlerin yerleştirilmesi gerekmektedir. Cerrahi dren olarak farklı karakterde ve çapta tüpler kullanılabilmektedir. Kullanılacak dren genellikle cerrahın tecrübesi ve tercihiyle seçilmektedir. Bu çalışmada peptik ülser perforasyonu cerrahisinde kullanılan farklı dren tiplerinin postoperatif sonuçlara olan etkisi incelenmiştir.

Peptik ülser perforasyonu nedeniyle 2000 ve 2020 yılları arasında modifiye graham onarımı yapılmış 169 hastanın verileri retrospektif olarak incelendi. Aynı anda farklı dren tiplerinin yerleştirildiği hastalar çalışmadan çıkarıldı. Hasta karakteristikleri, operasyon bulguları ve postoperatif sonuçları operasyon sırasında yerleştirilen dren tiplerine göre karşılaştırıldı.

Hastalara toplam dört çeşit dren yerleştirilmişti. Bunlar sırasıyla foley dren %35.5, Jackson-Pratt dren %15.4, nelaton dren %11.8 ve toraks dren %37.3 oranlarında kullanılmıştı. Gruplar arasında yaş, cinsiyet, şikayetlerinin başlangıcından hastaneye olan başvuru süreleri, ek hastalıkları, operasyon öncesi laboratuvar sonuçları ve ASA değerleri (The American Society of Anesthesiologists sınıflaması) arasında fark saptanmadı. Grupların defekt yerleri ve operasyon süreleri benzerdi. Nelaton dren yerleştirilen grupta defekt çapı daha fazlaydı ($p=0.03$). Fakat grupların onarım hattından kaçak oranları benzerdi. Postoperatif sonuçlardan reoperasyon oranları, hastaların mekanik ventilatör ihtiyacı oranları, atelektazi oranları ve pnömoni oranları benzerdi. Nelaton dren yerleştirilen grupta eviserasyon ve mortalite oranı daha yüksekti ($p=0.004$ ve $p=0.04$).

Peptik ülser perforasyonu nedeniyle modifiye graham onarımı yapılan ve nelaton dren yerleştirilen hastalarda postoperatif eviserasyon ve mortalite oranları daha yüksek saptandı. Nelaton drenler yerine diğer dren tiplerinin kullanımıyla batın içi sıvı birikimlerinin daha iyi drene edilmesi ve mortalite oranında düşüş sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: gastroduodenal, ülser, dren tipi.

ÇEŞİTLİ İNHİBİTÖRLERİN TERMOFİLİK *GEOBACILLUS SUBTERRANEUS* SUBSP. *AROMATICIVORAN*'DAN SAFLAŞTIRILAN TERMOSTABİL VE ALKALİ B-GALAKTOSİDAZ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Effects of Various Inhibitors on Thermostable and Alkaline β -galactosidase Purified from Thermophilic *Geobacillus subterraneus* subsp. *aromaticivorans*

Ömer ACER

Dr. Öğretim Üyesi, Siirt Üniversitesi, Orcid: 0000-0002-5314-0475

Fatma MATPAN BEKLER

Doç. Dr., Dicle Üniversitesi, Orcid: 0000-0001-8253-9568

ÖZET

Bu çalışmada, *Geobacillus subterraneus* subsp. *aromaticivorans*'dan termostabil ve alkali β -galaktosidaz kısmen saflaştırıldı ve karakterize edildi. β -galaktosidaz, amonyum sülfat çöktürmesi ve Sephadex G-75 jel filtrasyon ile 14.1 kata kadar ve % 13.6 verimle saflaştırıldı. Saflaştırılmış β -galaktosidazın molekül ağırlığı, sodyum dodesil sülfat-poliakrilamid jel elektroforezi (SDS-PAGE) ile 80 kDa olarak tahmin edildi. Optimum enzim aktivitesi 60 °C ve pH 10'da elde edildi. Saflaştırılmış β -galaktosidazın oldukça stabil olduğu ve 60 °C ve 70 °C' de 120 dakika sonunda orijinal aktivitesini sırasıyla %79 ve %53 oranında koruduğu tespit edildi. Lineweaver-Burk grafiği kullanılarak Km ve Vmax değerleri sırasıyla 0.886 μ mol ve 0.5 μ mol / dak olarak hesaplandı. Ca^{2+} , Cu^{2+} ve Mg^{2+} β -galaktosidaz aktivitesini önemli ölçüde aktive ederken, enzim aktivitesinin Zn^{2+} ve metal iyon şelatörleri 1,10- phenanthroline (phe) ve Ethylenediaminetetraacetic acid (EDTA) tarafından önemli ölçüde inhibe edildiği tespit edildi. Saflaştırılmış β -galaktosidaz aktivitesinin, p-chlorobenzoic acid (PCMB) (2 mM'da %87) tarafından önemli ölçüde ve N-etilmaleimid (NEM) (10 mM'da %100) tarafından tamamen inhibe edildiği tespit edildi. SH grupları içeren reaktifler; dithiothreitol (DTT), enzim aktivitesi üzerinde hafif etkiye sahipken (10 mM'da %13), β - mercaptoethanolün (β -ME) saflaştırılmış β -galaktosidaz aktivitesini büyük ölçüde (10 mM'de %72) inhibe ettiği bulundu. Serin proteaz inhibitörü olan Phenylmethanesulfonyl fluoride (PMSF), enzim aktivitesini 8 mM'de %70 oranında arttırmıştır.

Anahtar kelimeler: enzim aktivite inhibisyonu, termostabil β -galaktosidaz, enzim saflaştırması

ABSTRACT

In this study, a highly thermostable and alkaline β -galactosidase from *Geobacillus subterraneus* subsp. *aromaticivorans* was partially purified and characterized. β -galactosidase was purified up to 14.1-fold with a yield of 13.6% of the pure enzyme by procedures including precipitation with ammonium sulphate and Sephadex G-75 gel filtration. The molecular mass of the purified β -galactosidase was estimated as 80 kDa. by sodium dodecyl sulphate-polyacrylamide gel electrophoresis (SDS-PAGE). Optimum enzyme activity was obtained at 60 °C and pH 10. Purified β -galactosidase was found to be highly stable and retain at 79% of the original activity at 60 °C and 53% at 70°C within 120 min. the Km and Vmax values were calculated as 0.886 μ mol and 0.5 μ mol/min, respectively, using Lineweaver-Burk plot. Ca^{2+} , Cu^{2+} and Mg^{2+}

significantly activated β -galactosidase activity, whereas enzyme activity was inhibited significantly by Zn^{+2} as well as by the metal ion chelators 1,10-phenanthroline (phen) and Ethylenediaminetetraacetic acid (EDTA). Purified β -galactosidase activity was significantly inhibited by p-chlorobenzoic acid (PCMB) (87% at 2mM) and completely inhibited by N-ethylmaleimide (NEM) (100% at 10 mM). The reagents containing SH groups; dithiothreitol (DTT) was found to have slightly effect (13% at 10 mM) whereas β -mercaptoethanol (β -ME) were found to inhibited purified β -galactosidase activity a great extend (72% at 10 mM). Phenylmethanesulfonyl fluoride (PMSF), the serine protease inhibitor, was found to enhance purified enzyme activity by 70% at 8 mM as well.

Key words: enzyme activity inhibition, thermostable β -galactosidase, enzyme purification

U87 HÜCRELERİNDE DOKSORUBİSİN'İN ANTİTÜMÖR ETKİSİNİN İKİ BOYUTLU VE ÜÇ BOYUTLU KÜLTÜRDE KARŞILAŞTIRILMASI

Hatice İlayhan KARAHAN ÇÖVEN

Doktora Öğrencisi, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

ORCID: 0000-0002-3371-7345

Tuba ÖZ

Doktora Öğrencisi, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

ORCID: 0000-0003-4366-8927

Aslı ELDEM

Doktora Öğrencisi, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

ORCID: 0000-0003-3510-6748

Melek PEHLİVAN

Dr. Öğr. Üyesi, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

ORCID: 0000-0001-8755-4812

Mustafa SOYÖZ

Doc. Dr., İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

0000-0001-5159-6463

Tülay KILIÇASLAN AYNA

Doc. Dr., İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

0000-0001-7993-978X

İbrahim PİRİM

Prof. Dr., İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

ORCID: 0000-0001-8485-3286

ÖZET

Glioblastoma, hızlı proliferasyon, nekroz gibi agresif özellikleri olan beyin tümörü olarak bilinmektedir. Tedavi seçeneğinin yok denecek kadar az olması nedeniyle pek çok terapötik çalışma sınırlıdır. Doksorubisin; lösemi, lenfoma, sarkom ve karsinomlar dahil olmak üzere çeşitli insan malignitelerine karşı önemli aktiviteye sahip, yaygın olarak kullanılan bir antitümör ajandır. Metabolik koşullarda korunmuş etkinliği nedeniyle glioblastoma tedavisinde de kullanılır. İn vitro çalışmalarda genellikle iki boyutlu (2B) hücre kültürleri yapılmaktadır. Ancak tümörün hücre-hücre etkileşimini, hücre-hücre dışı matriks etkileşimini ve mikroçevresini en iyi taklit edecek yöntem üç boyutlu (3B) olarak

kültürlemektir. Bu çalışmada, glioblastoma hücrelerinde 2B ve 3B sferoid yapıdaki tümör modelini karşılaştırarak kemoterapötik ajan olan Doksorubisin'in etkisini mikroskopik olarak incelemeyi amaçladık.

Bu çalışmada, model olarak sferoid oluşturan sıvı üst tabaka kültür modeli kullanıldı. Agaroz biyopolimeri ile 3B kültür oluşturuldu. Glioblastoma hücrelerine (U87) Doksorubisin'in etkisi 2B ve 3B kültürde karşılaştırıldı. Hücrelerin agregasyonu 24., 48., 72., 96. ve 168. saatlerde görüntülenerek değerlendirildi. Gözlemler, Olympus CKX41 Markalı inverted floresan mikroskop kullanılarak 4X ve 10X objektifte, CellSense programında yapıldı.

2B yapılan U87 hücre kültürü çalışmasında, Doksorubisin uygulanmasından 24 saat sonra mikroskopik olarak incelendiğinde hücre canlılığında azalma gözlenirken, 3B sferoid oluşturmak üzere agrege olan hücrelerde Doksorubisin aynı etkiyi göstermedi. 3B hücre kültüründe Doksorubisin uygulanan ve uygulanmayan gruplarda hücre kümelerinin en ve boylarında zamana bağlı azalma gözlemlendi. Doksorubisin uygulanan grupta hücrelerin kontrole göre agregasyonu daha fazla artış gösterdi.

Sferoid modelleri, tümörlerin 3B olarak büyüme ve organizasyonunu gerçeğe yakın şekilde yansıtır. Bu modeller, tümörlerde hücreler arası bağlantıları ve tümör mikroçevresini daha iyi taklit edebilirler. Çalışmamız sonucunda glioblastoma hücrelerinin sferoid modellerinde ilaç etkinliğinin, 2B kültüre göre daha az olduğu bu nedenle ilaç çalışmalarının 3B olarak yapılmasının kliniğe yansımalarında daha iyi sonuçlar vereceği görüşündeyiz.

Anahtar Kelimeler: Glioblastoma, Sferoid, Doksorubisin, 3boyutlu kültür.

DEVELOPMENT OF DYNAMIC HYBRID (ONLINE / OFFLINE) MAP APPLICATION

DİNAMİK HİBRİT (ÇEVİRİM İÇİ / ÇEVİRİM DIŞI) HARİTA UYGULAMASI GELİŞTİRİLMESİ

Ferdi AYGÜN

Kıdemli Yazılım Uzmanı, Mobiliva Bilişim Teknolojileri AR-GE Merkezi,

Istanbul Commerce Univercity

ORCID: 0000-0003-4084-4518

ABSTRACT

On map layers, maps can be stored on mobile / tablet devices based on cities or regions, while physical maps with intense rasterize / bitmap images are large enough to store on these devices.

Especially in field applications, these map files are needed but there is a shortage of internet access in the field. Having a dynamic algorithm with the help of an intelligent algorithm in the field before the studies in the field has been made has been an important need especially in the agricultural sector.

Good agricultural practices have led to the need to digitize and process all processes, from soil quality to planting, from crop harvesting to planting. These practices have become an important issue where the sustainability of agriculture is provided and the budget allocated by the large corporations, which buy goods from many countries or producers, is important.

In our project, especially for mobile applications that are used by the mobile services provided in the regions where mobile data is not used efficiently or not in the mountain regions, the data sharing and management platform can be developed by using an offline map in the absence of internet. It is aimed to be presented as a local and special solution in the infrastructure that can be used for privatization of sectors such as distribution.

This study aims to develop a dynamic hybrid (Online / Offline) map application that supports sustainable and good agricultural practices for the agricultural sector. Map applications such as Google, Yandex already give you the possibility to download certain parts of the map and use offline maps in these regions. However, the fact that these technologies are under the control of global companies restricts the use in secrecy situations.

Keywords: Offline Map, Efficient Agriculture, Dynamic Structure Hybrid Offline Map

NC KONTROLLÜ FREZE ENTEGRELİ ÇOK VURUŞLU BORU FORM VERME VE OVALAMA MAKİNESİ GELİŞTİRİLMESİ

DEVELOPMENT OF NC CONTROLLED MILLING INTEGRATED MULTI-PERCUSSION PIPE FORMING AND RUBBING MACHINE

Özgür BİRANT

Genel Müdür, Şafak Makina Yedek Parça Sanayi ve Ticaret A.Ş.
ORCID: 0000-0003-0941-9599

Uluç SUNGUR

Ar-Ge Mühendisi, Şafak Makina Yedek Parça Sanayi ve Ticaret A.Ş.
ORCID: 0000-0002-8993-9609

Emre AŞÇI

Ar-Ge Mühendisi, Şafak Makina Yedek Parça Sanayi ve Ticaret A.Ş.
ORCID: 0000-0003-2481-9443

Serhan ÇATALAY

Ar-Ge Mühendisi, Şafak Makina Yedek Parça Sanayi ve Ticaret A.Ş.
ORCID: 0000-0002-6386-8558

Ahmet FEYZİOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi
ORCID: 0000-0003-0296-106X

ÖZET

Otomotiv sanayinde boru üretimi önemli bir yer tutmaktadır. Her tür araçta borular çeşitli amaçlara sıvı veya gaz akışkanı belirli bir amaçla bir yerden başka bir yere transfer edilmektedir. Endüstride boru geometrisine sahip parçaların şekillendirmesi amacıyla birçok talaşlı ve talaşsız imalat yöntemleri kullanılmaktadır. Ovalama ve form verme işlemleri bu yöntemler arasında en sıklıkla kullanılanlarıdır. Başta otomotiv olmak üzere işlenmiş boruların sıklıkla kullanıldığı endüstrilerde hammadde boru ucuna form verilmesi, ovalanması ve form verilecek uçların kesilmesi ayrı makineler ile gerçekleştirilmektedir. Bu şekilde işlem süresi uzamakta ve konvansiyonel testere ile kesilen boru uçlarında hedeflenen form kalitesi yakalanamamaktadır. Bu çalışmada, belirtilen olumsuzluklara çözüm olarak boru üzerinde sıklıkla gerçekleştirilen bu üç işlemi tek başına yapabilecek ve tüm bu ihtiyaçlara cevap verebilecek NC (Numerical Control) kontrollü freze entegreli çok vuruşlu form verme ve ovalama makinesi geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Tasarım aşamasında Catia ve Pro Engineer gibi bilgisayar destekli tasarım programları kullanılmıştır. Makinenin ovalama ve form verme süreçlerinde yüksek basınçlarda çalışacak olması sebebiyle bu basınçlarda makine şasisine gelecek dinamik kuvvetlere karşı şasinin deformasyon durumunun ve yorulmasının incelenmesi için Creo Essential programı ile

yorulma analiz çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda uygun makine şasi malzemesi ve en kesit geometrileri seçilmiştir. Makine üzerinde boru ovalama ve form verme işlemleri için ana tahrik mekanizmasını oluşturacak olan hidrolik sistem için hesaplanmış optimum değerde silindir kuvvet ve hızları elde edilmiştir. Ayrıca ovalama mekanizması için baskı kuvvetleri belirlenerek ovalama işlemini gerçekleştirecek komponentler için çalışma şartlarında aşınma ve deformasyona uğramayacak malzeme seçimi yapılmıştır. Freze sistemi için de dönüş hızlarının hesaplaması yapılarak bu hesaplamaların sonucunda boru üzerinde işlem yaparken yüksek sıcaklıklara çıkmayarak boruda sıcaklıktan kaynaklı deformasyona sebep olmayacak kesici takım seçilmiştir. Makinenin fonksiyonlarını yerine getirmesi ve çalışmasının kontrol edilmesi amacıyla kullanılacak yazılımın algoritması, çalışma senaryoları ve kontrol parametreleri hazırlanmıştır.

Geliştirilen prototip makine boru üzerinde ovalama, kesme ve form verme işlemlerinin tamamını sırasıyla gerçekleştirebilmektedir. Kombine makine görevini yerine getirmiş, tek bir makinada 3 farklı makinanın yapmış olduğu operasyon tamamlanabilmiştir. Çalışmalar sonucunda prototip olarak üretilen makine; ovalama süresi: 15-55 sn, 4 kademeli form verme, birincil klamp ve ikincil kuvvetleri: 15 ton, 15 ton, 10 ton, freze hassasiyeti: 0,1 mm, ovalama devri: 80-280 rpm ve ovalama gücü: 10 kW teknik özelliklerine sahiptir. Boru üretimi için sırasıyla form verme, ovalama ve kesme-freze işlemleri tek makinede gerçekleştirilerek elde edilen ürün test edilmiştir. Farklı çaplara sahip (18mm ve 21mm) tek boru üzerinde yapılan ölçümler sonucu azami hata değeri 0,035 mm elde edilmiş ve bu değer üretilen parçanın üretim kalitesinin oldukça yüksek olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Form Verme Makinesi, NC Kontrol, Ovalama Makinesi, Freze, Konstrüksiyon

QR ÖDEME SİSTEMİ SÜREÇ İYİLEŞTİRME VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

QR PAYMENT SYSTEM PROCESS IMPROVEMENT AND SOLUTION PROPOSALS

Çağlar PARILTI

Bilgi Teknolojileri Direktörü, Mobiliva Bilişim Teknolojileri AR-GE Merkezi,
ORCID: 0000-0001-7997-3873

Samet OLGUN

Çözüm Mühendisi, Mobiliva Bilişim Teknolojileri AR-GE Merkezi,
samet.olgun@mobiliva.com
ORCID: 0000-0002-8919-9057

ÖZET

Bilgi teknolojileri, iletişim ve internet altyapılarının gelişimine paralel olarak mobil ödeme sistemi kullanımı da yaygınlaşmaktadır. Mobil ödeme sistemi olarak tanımlanan QR ödeme, kasa ile tedarikçi arasında güvenli alışverişi sağlayan yöntemlerden biridir. Bu yöntemde tedarikçi karta yüklediği para ile QR ödeme uygulaması sayesinde kolayca alışverişini yapabilmektedir. QR ödeme işlemi şu şekilde gerçekleşmektedir; Müşteri kasiyere QR ile ödeme yapmak istediğini bildirir. Kasier süreci başlatır, işlem bilgileri önce OTS sistemine, buradan da Tedarikçi sistemlerine gönderilir. Tedarikçi gelen bilgiyi değerlendirir (kullanıcının durumu(aktif/pasif), yeterli bakiyesinin bulunup bulunmadığının, zincir şube limit kontrolü, sahtekarlık kontrolleri vb.) ve müşterinin mobil uygulamasına ödeme formunu gönderir. Müşteri işlemi onaylar ve bilgi Tedarikçi'ye gönderilir, bu esnada belirli periyotlar ile kasa yazılımı OTS sistemini, OTS sistemi ise Tedarikçi sistemini ödeme sonucunu almak için sorgular. İşlem sonucunda OTS mali ve bilgi fişlerini işlem tamamlandı bildirimiyle provizyon numarası ile birlikte kasa yazılımına gönderir ve çıktısı alınan fişler müşteriye teslim edilerek süreç tamamlanır.

Bu çalışmada QR ödeme sistemi süreci üzerinde iyileştirme ve geliştirmeler yapılarak Ön Ödemeli Servis Sağlayıcıların ihtiyaç duyduğu bütünsel bir ödeme sistemi oluşturulması için gerekli standartları belirlenmiştir. Buna ek olarak kolay ölçeklenebilir, dağıtık mimari tasarımına yatkın, altyapı kaynaklı sorunlara dirençli çevrimdışı sistemler ile yönetimi kolay ve esnekliği yüksek çevrimiçi sistemlerin ideal bileşiminin belirlenerek, çözüm satışlarında müşteriye özgü uygulama geliştirme gereksinimlerinin azaltılması ve yapılandırma için gerekli süreleri %30-40 kısaltılması amaçlanmıştır.

Ödeme işleminde kullanılan QR kodun belirli bir geçerlilik süresi ve QR kod müşteriye özel olmalıdır. Müşteri QR kod ile ödeme sırasında herhangi bir durumdan dolayı QR kod

okutulamaz ise örneğin QR Reader'ların olmaması, bozulması, hatalı okuması vb. problemler olmasından dolayı müşteri uygulamasında QR Kod bilgisinin altında yine müşteriye özel olacak şekilde n haneli numerik bir değerde QuickCode oluşturulmalıdır. QuickCode, QR kodun altında yer alan n haneli ve maksimum 3 dakika içerisinde kasaya yazılması gereken koddur. OTS sistemi kasa yazılımları ile tedarikçiler arasında bir köprü görevi görmektedir. Bu sistemde zincirler, tedarikçiler ile tek tek entegrasyon yapmak zorunda değildir. OTS sistemi ile yapılan tek entegrasyon sonrasında OTS sisteminin entegre olmuş olduğu tüm tedarikçi entegrasyonlarına direkt olarak sahip olmuş olur. Bu sayede tedarikçi entegrasyon için kasa firmalarına ekstra ücret ödemek zorunda kalmaz ve kaynak maliyetleri oluşmaz. Kasalarda bulunan eski yazılım ve dolayısı ile kısıtlı genişleme olanağı, tek seferde tek bir alan alınabilmesi veya gösterilememesi, karakter sınırlaması, printer bozulması, işlemin yarıda kalması vb. tipik sorunlara da çözüm bulunmuş olur.

Anahtar Kelimeler: Mobil Ödeme, QR Kod, Kare Kod, Dijital Teknolojiler

AR-GE YATIRIMLARININ ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERDE FİNANSAL BÜYÜMEYE ETKİSİ; TESTINIUM ÖRNEĞİ

Zeynep Özdemir GÜLER

Ar-Ge Merkezi Müdürü, Saha Bilgi Teknolojileri Eğitim Danışmanlık San. Tic. A.Ş.
ORCID: 0000-0003-1745-8125

İbrahim YILMAZ

Ar-Ge ve Teşvikleri Uzman Yardımcısı, Saha Bilgi Teknolojileri Eğitim Danışmanlık San. Tic. A.Ş. , ORCID: 0000-0002-2782-2624

Belçim ÇAKMAK

Ar-Ge ve Teşvikleri Uzmanı, SAHABT YAZILIM DANIŞMANLIK VE EĞİTİM A.Ş.
ORCID: 0000-0001-32-3457

ÖZET

Araştırma ve Geliştirme (Ar-Ge) teknoloji ve fikirler üzerinden ilerleyen deneysel aşamalar bütünü olarak tanımlanabilir. Mevcutta herhangi bir firmanın gelecekteki sürdürülebilirliği için gerekli en önemli etmenlerden biridir. Genel olarak Ar-Ge çalışması yapmak, firmanın ürünlerini, servislerini, vizyonunu değiştirmesini ve geliştirmesini, güncel teknoloji ile birlikte gelişimini sağlamaktadır. Firmaların ulusal ve uluslararası pazarda varlığını sürdürebilmesi ve rekabet gücünü arttırabilmesi için Ar-Ge çalışmalarına azami derecede önem vermesi gerekmektedir.

Bir firmanın Ar-Ge çalışmaları yapabilmesi ve Ar-Ge yapabilirliğini arttırması için Ar-Ge kültürü oluşturmaları ve tüm personellerine bu kültürü benimsetmesi gerekmektedir. Bunun yanında Ar-Ge yapabilirliği çeşitli iç ve dış faktörlerden etkilenir. Yöneticilerin tüm bu faktörleri önemsemesi ve Ar-Ge kültürünün hem Ar-Ge ekipleri içinde hem de şirket kültürü içerisinde arttırılması için ilgili konulara özen göstermesi gerekmektedir.

Günümüzde en fazla Ar-Ge çalışması bilişim sektörü üzerine yapılmaktadır. Bilişim sektörü genel olarak yazılım, donanım ve ekipman hizmetlerinin sağlanmasını içermektedir. Bilişim teknolojileri, sektörün ilerleyişini ivmeli olarak hızlandırmaktadır. Bu ilerlemede Ar-Ge çalışmaları yapmak en önemli tetikleyici güçlerden biridir. Boston Consulting Group (BCG) tarafından yapılan bir araştırmaya göre uluslararası pazarın en hızlı büyüyen yazılım firmaları yıllık gelirlerinin %20'lik kısmını Ar-Ge çalışmalarına ayırmaktadır. Düşük gelişim hızındaki firmalar dahi yıllık gelirlerinin %17 sini Ar-Ge çalışmaları için ayırmaktadır. Bu oranlar göz ardı edilemeyecek kadar yüksektir. Bilişim sektöründeki Ar-Ge çalışmalarının gelişimi ise yapay zeka, makine öğrenmesi, chatbots ve veri bilimi gibi alanlarla ilişkilidir. Ar-Ge çalışmalarına yatırım her geçen gün artmaktadır ve bu çalışmalara yatırımlarını yapmayan şirketler pazardan silinme, müşteri kaybetme, itibar ve sektör öncülüğü avantajlarını kaybetme gibi tehlikeler ile yüzleşmek zorundadır.

Farklı kaynaklar tarafından yapılmış birçok araştırma göstermiştir ki, firmaların ve ülkelerin Ar-Ge faaliyetlerine yaptığı yatırım, finansal olarak pozitif geri dönüşler sağlamaktadır. Katma değerli ürün üretimi, rekabet gücünün artırılması, yeni ürün veya yeni hizmet sunulması gibi alt kırınımları ortaya çıkaran Ar-Ge çalışmaları, tüm bu kırınımlar sonucunda firmalara ve ülkelere müşteri gözünde prestijinin artırılması ve kar payının artması olarak geri dönmektedir.

Bu çalışmada, Ar-Ge çalışmalarına ayrılan bütçenin finansal büyümeye etkisi, Ar-Ge yapabilirliğini etkileyen faktörler ve bilişim sektöründe faaliyet göstermekte olan Saba Bilgi Teknolojileri Eğitim Danışmanlık Sanayi Ticaret A.Ş. (TESTINIUM) özelinde Ar-Ge çalışmalarının ve Ar-Ge yapabilirliğin etkisi sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Araştırma geliştirme (Ar-Ge), bilişim sektörü, Ar-Ge harcamaları, finansal büyüme, KOBİ.

PISA SONUÇLARININ 2004 VE 2013 FEN ÖĞRETİM PROGRAMLARINA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

THE EVALUATION OF PISA RESULTS ACCORDING TO 2004 AND 2013 SCIENCE EDUCATION PROGRAMS

Mustafa YAZICI

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,
ORCID:0000-0003-1071-0316

Ramazan ŞAHİN

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı,
ORCID: 0000-0003-1219-7237

ÖZET

Bu çalışmada 2004 ve 2013 yıllarında değişen fen öğretim programlarının Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) sonuçlarına yansımaları karşılaştırılmalı olarak ortaya konulmaya çalışılmıştır. PISA sınavının içeriğine bakıldığında fen okuryazarlığı, matematik okuryazarlığı ve okuma becerilerinin ölçüldüğü görülmektedir. 15 yaş grubu öğrencilerin katıldığı ve her üç yılda bir yapılan bu sınava katılan öğrencilerin seçimi rastgele yapılmaktadır. Yaptığımız çalışmada değişen fen öğretim programlarının PISA sınavına etkisi araştırıldığından sadece fen okuryazarlığı ile ilgili veriler dikkate alınmıştır. Bu doğrultuda 2004 ve 2013 fen öğretim programlarının amaçları öğrenme alanları, kazanım yükleri, programın içeriği ve yapılan yenilikler açısından incelenerek Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) sonuçlarına yaptıkları katkılar gözlemlenmiştir. 2004 ve 2013 fen öğretim programları genel olarak karşılaştırıldığında 2013 öğretim programının öğrenme alanının artırıldığı, fen okuryazarlığının daha ön plana çıkarıldığı ve kazanım yükünün azaltıldığı gözlemlenmektedir. Çalışmamızda PISA sınavının Türkiye’de uygulandığı 2003 yılından 2018 yılına kadar tüm sonuçlar tablolar halinde derlenerek birbiri ile mukayese edilmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi deseni kullanılmıştır. Araştırmamıza konu olan PISA sonuçlarına ait veriler Milli Eğitim Bakanlığı PISA raporları ile bu alanda yazılmış makalelere ait veriler kullanılarak elde edilmiştir. Çalışmamızın birinci kısmında genel olarak PISA ve fen öğretim programları hakkında temel bilgiler verildikten sonra 2003-2018 arası PISA sonuçlarına ait bilgiler tablo 1’de verilmiştir.

Yıl	Katılımcı Sayısı	Türkiye Sıralaması	Yüzdelik Dilim
2003	41	33	80,48
2006	57	47	75,43
2009	65	42	66,15
2012	65	43	66,15
2015	72	54	74,28
2018	79	39	49,36

Tablo 1. 2003-2018 Arası PISA Sonuçlarına ait İstatistiksel Bilgiler

Tablo 1 incelendiğinde PISA sonuçlarına göre Türkiye'nin tüm zamanlarda göre en yüksek derecesini 2018 yılında elde ettiği görülmektedir.

Sonuç olarak 2018 yılı sonuçları dikkate alındığında PISA tarihindeki en iyi sonucu elde etmiş olsa da buradaki başarıyı sadece 2017 yılında yenilenen öğretim programına bağlamak yerine 2013 fen öğretim programının katkısı ile birlikte değerlendirmek yerinde olacaktır. Bu nedenle 2004 ve 2013 öğretim programlarında ortaya konulan sorgulamaya dayalı öğretim programlarının eğitime tam olarak yansımadağı görülmektedir. Karşılaşılan bu durumun temel sebepleri arasında programların kısa zaman aralıklarında değıştiğinden uzun bir uygulama süreci bulunmaması gösterilebilir. Programlar hazırlanırken bireylerin bilimsel okuryazarlık, okuduğunu anlama ve yorumlama, sorgulama, problem çözme, risk alma, özgün, özgüvenli, analitik ve eleştirel düşünme, gibi 21. yüzyıl kazanımlarının daha ön plana çıkarılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: PISA Sonuçları, Fen Öğretim Programları, Fen Okuryazarlığı

PIYANO ÖĞRENCİLERİNDE POSTURAL ENDURANSIN İNCELENMESİ: PİLOT ÇALIŞMA

Gül Deniz YILMAZ YELVAR

Dr. Öğr. Üyesi, İstinye Üniversitesi,
ORCID: 0000-0002-6960-5302

Naime ULUĞ

Dr. Öğr. Üyesi, Atılım Üniversitesi,
ORCID: 0000-0002-3062-1655

Hepşen OKAN

Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı,
ORCID: 0000-0002-8019-9755

Amaç: Enstrüman çalanlarda yorgunluk oluşmadan performansın gerçekleşebilmesi, uzun süre çalma ve pratikler için belirli duruşlar istenmektedir. Optimal üst ekstremitte hareketleri için iyi bir postural stabilite gerekmektedir. Bu bilgilerden yola çıkarak çalışmamızın amacı piyano öğrencilerinde postural enduransın incelenmesi ve kontrol grubuyla karşılaştırılmasıdır.

Yöntem: Çalışmaya Konservatuvar'da piyano eğitimi alan öğrenciler ile kontrol grubu olarak da herhangi bir enstrüman çalmayan öğrenciler dahil edilmiştir. Demografik bilgileri alınan olguların servikal ve lumbal bölge kas enduransları Biofeedback Stabilizer ile, ağrı eşiği analog basınç algometresi ile değerlendirildi. Postural enduransı değerlendirmek için sit-ups, modifiye Bering Sorenson ve lateral köprü testleri kullanıldı. Üst ekstremitte stabilitesini değerlendirmek için Üst Ekstremitte Kapalı Kinetik Zincir Stabilite testi yapıldı. İstatistiksel analiz SPSS 20.0 kullanılarak yapıldı. Verilerin normal dağılması nedeniyle gruplar arası farka Student t Testi ile bakıldı.

Bulgular: Çalışmaya Konservatuvar'da piyano eğitimi alan 16 ($22,12 \pm 2,84$) öğrenci ile herhangi bir enstrüman çalmayan yaşları benzer olan 14 ($22,21 \pm 1,47$) öğrenci dahil edilmiştir. Grupların karşılaştırılması yapıldığında servikal endurans ve suboksipital ağrı eşiği piyano öğrencileri lehine anlamlı, sit-ups ve sol lateral endurans testlerinde kontrol grubu lehine anlamlı olduğu ($p < 0.05$) diğer parametrelerde anlamlı bir farkın olmadığı ($p > 0,05$) görüldü.

Tartışma: Sonuçlara bakıldığında piyano öğrencilerinin servikal enduranslarının kontrol grubuna göre daha iyi olduğu bulunmuşken, gövde enduranslarının kontrol grubunda daha iyi olduğu gözlenmiştir. Literatüre bakıldığında, müzisyenlerde postural stabilitenin değerlendirildiği ve stabilitenin iyi bulunmadığı çalışmayla benzerlik göstermektedir. Postural stabilite, statik bir pozisyonu korumak ve dinamik pozisyon değişikliklerinde vücut koordinasyonuna yardımcı olmak için gereklidir. Uzun süreli ve kötü postür ileride kas-iskelet sistemi problemlerine yol açabilir. Piyano öğrencilerini değerlendirdiğimiz bu çalışmada öğrencilerin piyano çalma yılı düşünüldüğünde ileriki yıllarda üst ekstremitte kas-iskelet sistemi problemleri oluşmaması için gövde enduransını artıran egzersizlerin yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: piyano, endurans, postural endurans, postural stabilite

SURİYE'Lİ 2 YAŞINDA ÇOCUKTA KEMİK İLİĞİ BİOPSİSİNDE TANI ALAN LEISHMANİA OLGUSU

LEISHMANIA CASE DIAGNOSED IN BONE MARROW BIOPSY OF 2-YEAR-OLD BOY FROM SYRIA

Uzm. Dr. E. Arzu TAŞDEMİR

Kayseri Şehir Hastanesi, Patoloji Kliniği, Kayseri Türkiye. Orcid: 0000-0002-5183-6663

Giriş: Paraziter hastalıklar ülkemizde azalmış olmakla birlikte hala bir halk sağlığı sorunu olarak devam etmektedir. Zoonotik bir hastalık olan leishmania insanda, kala-azar denilen visceral leishmaniasis(VL), kutanöz, diffüz kutanöz ve mukokutanöz leishmaniasis şeklinde 4 ana formda görülür. Sıklıkla çocuklarda görülen ve ölüme sebep olabilen VL'de etken, L. donovani, L. infantum ve L. chagasi'dir. VL'in ana rezervuarı köpekler ve kemiricilerdir. Etkenin insana geçişindeki vektör, ülkemizde tatarcık veya yakarca adıyla bilinen kum sinekleridir. Visceral leishmaniasis düzensiz ateş, kilo kaybı, hepatosplenomegali ile karakterize bir hastalıktır. Kan tablosunda pansitopeniye kadar varabilen sitopeniler görülebilir. Eşlik eden hepatosplenomegali ve lenf adenopatiler görülebilir. Klinik bulgular ile sıtma, salmonelloz, bruselloz, tifo ve schistosomiasis ile sıklıkla karışabilmektedir. VL tanısında, klinik bulgular, periferik yayma kemik iliği veya lenf nodu aspirasyon materyalinden boyanmış preparatlarda leishmania amastigotlarının görülmesi, kültür, leishmania antikor veya antijenlerini tespit eden serolojik testler ve PCR gibi moleküler tekniklerden yararlanılır. Tanının akla gelmesi ve deneyimli birinin yapacağı mikroskop bakile tanı duyarlılığı %50-85 civarındadır. Eğer tedavi edilmezse hastalık kemik iliğini , lenf düğümlerini ve diğer iç organları etkileyebilir ve iki yıl içinde % 100 gibi yüksek bir mortalite oranına sahiptir. Tedavisinde beş değerli antimon bileşikler ve Amfoterisin B kullanılabilir. Bununla birlikte oral olarak kullanılan allopürinol ve ketakonazolda diğer seçeneklerdir.

Olgu: Ateş, kilo kaybı nedeniyle hastanemiz pediatri polikliniğine başvuran 2 yaşında Suriyeli erkek hasta kabul edilip tetkikleri yapılmıştır. Fizik muayenede genel durum orta, takipneik, dalak kot altında 5cm, karaciğer 2cm ele gelmekteydi. Kan testlerinde hemoglobin 6.8g/dl, hematokrit %22.3, beyaz küre 5110/mL, platelet sayısı, 133.000/ML olarak bulunmuştur. Pansitopenisi olan hastanın batin ultrasonografisinde hepatosplenomegalisi tespit edilmiştir. Hepatosplenomegali ve pansitopeni etyolojisi nedeniyle yatışı yapılan hastaya metabolik hastalık öntanısı ile Gaucher ve niemann-pick hastalığı için enzim çalışmaları gönderilmiş olup kemik iliği biopsisi yapılmıştır. Hastadan alınan kemik iliği biopsisi makroskobik olarak 0.5x0.3 cm. ölçüsünde olup değerlendirme için yeterliliği suboptimaldi. Mikroskobide artmış eritroid hücreleri içeren hematopoietik hücreler arasında histiosit ve plazma hücrelerinden zengin iltihabi hücreler izlenmiş olup, histiositler içerisinde şüpheli hücre kırıntıları izlenmiş olup, histokimyasal pas ve giemsa boyamaları uygulanmıştır. Bu boyamarda histiosit içerisinde interstisyel kemik iliğ mesafesinde dağınık yerleşmiş yuvarlak-oval, mekik şeklinde amastigotlar dikkati çekmiştir. Patoloji kliniğinde leishmania amastigotlar görülen hastanın kan yaymasında, serumunda IFA IgG ve PCR testleri pozitif gelmesi üzerine visceral leishmania tanısı konulup tedaviye başlanmıştır.

Sonuç: Ülkemiz, visceral leishmania açısından endemik bölgeler bulunmakla birlikte ilimizde oldukça nadir görülmektedir. Ancak iklim değişikliği, göçler, bağışıklığın baskılanması gibi durumlarda artış beklenebilen bir durumdur. Suriyeli bu olgu sunumu ile VL, tanısında çekilen zorluklara ve akıllarda bu hastalığında da bulunmasına dikkat çekmek amaçlanmıştır.

TREATMENT STRATEGY İN TRAUMATIC SCAPULA FRACTURES

Mustafa ÖZER

Doç. Dr., Necmettin Erbakan University, Orcid: 0000-0002-4199-836X

Faik TÜRKMEN

Doç. Dr., Necmettin Erbakan University, Orcid: 0000-0002-9293-645X

Tahsin Sami ÇOLAK

Dr. Öğr.Üy., Necmettin Erbakan University Orcid: 0000-0001-7028-9397

Numan DUMAN

Op. Dr., Beyşehir State Hospital, Orcid: 0000-0002-0183-4520

Ahmet SARAY

Dr., Necmettin Erbakan University Orcid: 0000-0002-1426-7035

ABSTRACT

Scapular fractures constitute 3-5% of all shoulder girdle injuries and 0.4 - 1% of all bone fractures. It is known that forces coming to the scapula can cause life-threatening chest trauma, because of scapula joints with the thorax. While primarily life-threatening injuries are dealt with in trauma patients, the diagnosis of scapula fractures is overlooked by 43%. The vast majority of scapula fractures are treated conservatively. Known surgical indications are; The glenoid neck angle is greater than 40 degrees, more than 1 cm displacement, known as floating shoulder.

The aim of our study is to evaluate the scapula fractures presenting to the emergency department in terms of mechanism, age, type of treatment and additional injuries.

Between 2015 - 2020, patients who admitted to the Emergency Department of Meram Medical Faculty, a database was created by recognizing the scapula fractures with the help of shoulder x-ray and computed tomography, evaluating in terms of the form of occurrence, fracture classification (AO/ATO), demographic parameters, treatment options and additional injuries.

65 patients, 83.1% were male (54) and 16.9% were female (11), were included in the study. The mean age of the patients was 45.18 ± 18.15 (16-86). 53.8% of the fractures were on the

right (35) and 46.2% (30) were on the left. 50% of them had traffic accident, 29.6% of them were falling from heights and 20.4% of them were struck by motor vehicles. According to AO/ATO classification, 30.7% were 14B2 (Scapula, body, fracture exits the body at 3 or more points), 26.1% were 14F1.3 (transverse or short oblique fracture of glenoid fossa), and 20% were 14B1 (Scapula, body, fracture exits the body at 2 or less points). 64.6% of the patients were treated conservatively and 35.4 % were treated surgically. The scapula fracture was accompanied by costal fracture in 23% of the patients, vertebral fracture in 18%, and clavicle fracture in 16.9%.

In accordance with the literature, patients in AO 14B were treated conservatively compared to 97% (32 patients), while 14F was treated surgically compared to 78.3% (18 patients). It was determined that the scapula fractures occur with falling from heights more when the age increases, whereas the fracture occurs mostly in the vehicle traffic accident in young patients.

Since patients with scapula fractures are most frequently accompanied by rib fractures and chest trauma, patients should definitely be evaluated in Emergency Department in terms of life-threatening chest trauma.

Key words: scapula fracture, osteosynthesis, trauma

DİYABETLİ HASTALARDA GLUKOZ KONTROLÜNÜN HEMATOLOJİK VERİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Taner DEMİRCİ

Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Sakarya, Türkiye. Orcid: 0000-0002-9579-4530

Hasret CENGİZ

Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Sakarya, Türkiye. Orcid: 0000-0002-5216-3368

ÖZET

Amaç: Diyabet, toplumun büyük kesimini etkileyen ve her geçen gün insidansı artan kronik metabolik bir hastalıktır. Tip 2 diyabet, insidans ve prevalansı en yüksek olan diyabet tipidir. Biz, bu çalışmada tedavi ile elde edilen glukoz kontrolünün tip 2 diyabetli hastalarda hematolojik parametreler üzerindeki olası etkilerini gözlemlemeyi amaçladık.

Yöntem: Çalışmaya insülin (n=51) ve OAD (oral anti-diyabetik) kullanan (n=51) olmak üzere toplam 102 tip 2 diyabet hastası alınmıştır. İnsülin kullanan hastalar kendi içinde intensif insülin (n=19), premix insülin (n=20) ve bazal insülin + OAD (n=12) olmak üzere 3 alt gruba ayrılmıştır. OAD kullanan hastalar da kendi içinde metformin (n=13), metformin + sulfonilüre (n=23) ve metformin + DPP-4 inhibitörü (n=15) olmak üzere 3 alt gruba ayrılmıştır. Tüm hastaların tedavi öncesi, tedavinin 3. ayında ve 6. ayında olmak üzere 3 farklı dönemde HbA1C düzeyleri ve hemogram analizinde bulunan hematolojik parametreler kaydedilmiş ve karşılaştırılmıştır.

Sonuçlar: İnsülin ve OAD grupları arasında yaş ve cinsiyet dağılımı açısından fark saptanmazken tedavi sürecinde (hem 3. ay hem de 6. ay) HbA1C düzeylerinde anlamlı düzeyde azalma izlenmiştir. OAD grubunda 6. ayda trombosit sayısında azalma ve premix insülin grubunda MCV düzeylerinde 3 ve 6. aylarda azalma izlenmiştir. Benzer şekilde, premix insülin grubunda monosit sayısı ve oranında 6. ayda artış ve intensif insülin grubunda bazofil sayısında 3. ayda azalma (ancak 6. ayda yeniden artış) gözlenmiştir. Diğer hiçbir hemogram parametresinde tedavi sürecinde anlamlı değişim tespit edilmemiştir.

Tartışma: Tedavi ile elde edilen glukoz kontrolü başarısı genel olarak hematolojik parametreler üzerinde anlamlı değişime neden olmamıştır. Az sayıda olan değişimler gruplar arasında tutarlı olmadığı için tedavi başarısı ile ilişkilendirilememiştir.

Yorum: Bu çalışma, amaç itibarıyla iyi bir hipoteze sahip olup hasta sayısı, alt grupların orantısız olması ve glukoz kontrolü dışında hemogram parametrelerini etkileyebilecek aktif enfeksiyon, kronik inflamasyon ve başka ilaç kullanımı gibi faktörlerin analizde kullanılmaması nedeniyle zayıf kalmıştır. Diyabet gibi pandemik metabolik bir hastalığın metabolik etkilerini değerlendirmek için çok sayıda hasta içeren ve iyi randomize edilmiş çalışmalar gerekmektedir

Anahtar kelimler: Tip 2 diyabet, hematolojik parametreler, insülin, oral anti-diyabetik ilaç.

THE EFFECT OF GLUCOSE CONTROL ON HEMATOLOGICAL DATA IN PATIENTS WITH DIABETES

Abstract

Purpose: Diabetes is a chronic metabolic disease that affects a large part of the society and its incidence is increasing day by day. Type 2 diabetes is the type with the highest incidence and prevalence. In this study, we aimed to observe the possible effects of glucose control obtained with treatment on hematological parameters in patients with type 2 diabetes.

Materials and Methods: A total of 102 type 2 diabetic patients were included in the study, including those using insulin (n = 51) and receiving OAD (oral antidiabetic) treatment (n = 51). Patients using insulin were divided into 3 subgroups as intensive insulin (n = 19), premixed insulin (n = 20) and basal insulin + OAD (n = 12). Patients using OAD were also divided into 3 subgroups: metformin (n = 13), metformin + sulfonylurea (n = 23), and metformin + DPP-4 inhibitor (n = 15). HbA1C levels and hematological parameters found in hemogram analysis were recorded and compared in 3 different periods: before treatment, in the 3rd month and 6th month of treatment.

Results: While there was no difference between the insulin and OAD groups in terms of age and gender distribution, a significant decrease was observed in HbA1C levels during the treatment process (both 3 and 6 months). There was a decrease in the platelet count in the 6th month in the OAD group, and a decrease in the MCV levels at the 3rd and 6th months in the premixed insulin group. Similarly, an increase in monocyte count and rate at 6 months in the premixed insulin group and a decrease in basophil count at 3 months (but a re-increase at 6 months) were observed in the intensive insulin group. No significant change was detected in any other hemogram parameter during the treatment process.

Discussion: The success of glucose control achieved with treatment did not cause a significant change in hematological parameters in general. Minor changes could not be correlated with treatment success, as they were not consistent between groups.

Conclusion: This study had a good hypothesis for its purpose and was weak due to the fact that the number of patients, subgroups were disproportionate, and factors such as active infection, chronic inflammation and other drug use that could affect hemogram parameters other than glucose control were not used in the analysis. Well-randomized studies involving large numbers of patients are required to evaluate the metabolic effects of a pandemic metabolic disease such as diabetes.

Keywords: Type 2 diabetes, hematological parameters, insulin, oral anti-diabetic drug.

THERMOELECTRICAL PROPERTIES OF Al-Sn-Zn ALLOY

Canan ALPER BİLLUR

Assist. Prof., Sivas Technical Sciences Vocational School , Cumhuriyet University, 58140
Sivas, Turkey, Orcid: 0000-0002-6888-8013

Buket SAATÇİ*

Prof. Dr., Department of Physics, Erciyes University, 38039 Kayseri, Turkey,
ORCID: 0000-0002-1351-5279

ABSTRACT

The main purpose of this study to examine the thermo-electrical properties of the Al-Sn-Zn alloy and determine how the addition of Sn and Zn elements to the aluminum affects the change of this property. The electrical resistivity, thermal conductivity and microstructure of the 70 at. % Al-15 at. % Sn-15 at. % Zn alloy have been investigated. The electrical resistivity of the alloy were obtained by four-point probe (DC 4PPT) method in the range of 300-520K. It was observed that these values increased linearly with increasing temperature. When the electrical resistivity of pure Al is examined, it is seen that the resistivity of the alloy decreases with the addition of Sn and Zn elements. Electrical resistivity measurements are used in conjunction with Wiedeman-Franz (W-F) law and Smith-Palmer (S-P) equations to obtain the thermal conductivity of the alloy. The thermal conductivities decrease with increasing temperature. It is observed that the decrease in thermal conductivity is slower compared to the increase of electrical resistivity. This result was the same for both Smith-Palmer and Wiedemann-Franz laws. The closeness of the results obtained with these two formulas can be seen.

The microstructure parameters of the Al-Sn-Zn ternary alloy were obtained by XRD. The crystal structure of each of the Al, Sn, Zn phases of the alloy is cubic, tetragonal, hexagonal, respectively. The surface and phases of alloy were showed by SEM, MAPPING and the composition of each phase was determined by EDX. According to these analyzes, the alloy was homogeneous and no structural defects or impurities were observed.

Keywords: Microstructure, Electrical resistivity, thermal conductivity

NADİR SAPTANABİLECEK BİR PACEMAKER LEAD DİSLOKASYON VAKASI

Dr . Öğr. Üyesi Mücahit YETİM

Hitit Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı, Çorum

Orcid: 0000-0002-2444-7523

Dr. Öğr. Üyesi Lütfü BEKAR

Hitit Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı, Çorum

Orcid: 0000-0002-3920-1382

ÖZET

79 yaşında erkek hasta son 3 aydır olan kilo kaybı, yemek yiyememe şikayeti ile hastanemize başvurdu. 10 yıl önce koroner bypass operasyonu geçiren hastaya 3 ay önce kalp yetersizliği nedeniyle intrakardiyak defibrilatör (ICD) takıldığı ve sonrasında bu şikayetlerinin başladığı öğrenildi. Bu dönemde yaklaşık olarak 15 kilogram vücut ağırlık kaybı yaşadığı öğrenildi. Hastanın muayenesinde yüklenme bulgusu yok idi. Elektrokardiyografide pace spikeler mevcuttu. Laboratuvar incelemesinde anormal bulgu saptanmadı. Hastanın akciğer filminde ICD leadin normal lokasyonda olmadığı izlendi (Resim-1). Transtorasik ekokardiyografik incelemede ise sol ventrikül ejeksiyon fraksiyonu % 30 olarak ölçüldü. Sağ ventrikül içinde pace lead izlenmedi. Subkostal pencerede pacemaker leadinin hepatik ven içerisinde seyrettiği izlendi (Resim-2). Bu leadin mideye yakın bölgede olması ve kronik olarak bu bölgenin stimülasyonun yemek yiyememe ve bunun sonucunda kilo kaybına neden olduğuna karar verildi. Hastaya yeni lead replasmanı yapıp eski lead yerinde bırakılarak iptal edildi (Resim-3). Polikliniğimize kontrole gelen hastanın yemek yiyememe sorunun düzeldiği ve son 1 ayda 1,5 kilogram aldığı öğrenildi.

Pace lead dislokasyonu kalıcı pacemaker veya ICD uygulaması sonrası görülebilen nadir görülebilen komplikasyonlardandır. Bu hastaların değerlendirilmesinde elektrokardiyografi, akciğer filmi ve ekokardiyografi önemli rol oynar. Kalıcı pacemaker veya ICD takılan hastalarda işlem sonrası yemek yiyememe, kilo kaybı gibi durumlar saptanırsa leadin hepatik vende olabileceği akılda tutulmalıdır.

Resim-1: Pace leadin diyagram seviyesinin altında olduğu izlenmekte

Resim-2: Subkostal ekokardiyografik pencerede pace leadin hepatik ven içerisinde olduğu izlenmekte

LV: Sol ventrikül, IVS: İnterventriküler septum, RV: Sağ ventrikül PL: Pace lead H:Karaciğer dokusu

Resim-3: Pace lead yerleştirilmesi sonrası normal ve anormal yerleşimde olan leadler izlenmekte

Anahtar sözcükler: pacemaker, ekokardiyografi, kilo kaybı, akciğer grafisi

AHLAKİ KİMLİĞİN İNŞASINDA KISA HİKÂYELERİN KULLANIMI VE NECİP MAHFUZ’UN “EL-CEBBÂR/ZORBA” ADLI KISA HİKÂYESİNDEKİ AHLAKİ ÖNERMELER

Yusuf Sami SAMANCI

Dr. Öğr. Üyesi., Selçuk Üniversitesi

ORCID: 0000-0002-6093-9621

Merve ÖZER

Yüksek Lisans Öğrencisi, Selçuk Üniversitesi

ORCID: 0000-0002-1635-7325

ÖZET

Kısa Hikayeler, yetişkin bireyler için kaleme alınan edebi bir tür olmasının yanı sıra, çocuklara ve gençlere de hitap etmesi bakımından, içerik ve nitelik olarak büyük bir dikkatle telif edilen yapıtlardır. Kısa hikayeler kurgulanırken, okuyucunun tek bir açıdan değil de, her yönden gelişimine uygun olmasına özellikle özen gösterilmektedir.

Hikayelerdeki etkin unsurların en başında kahramanların kişilik özellikleri gelmektedir. Okuyucularda ve toplumda, bu karakter güçlerinin etkileri görülmektedir. Ayrıca bu eserler, çocuk ve ergenlerin kişisel özelliklerini geliştirmelerine katkı sağlamaktadır. Zira onlar, okudukları, dinledikleri yahut görsel materyal olarak izledikleri kısa hikayelerde, sosyal, toplumsal ve ahlaki olarak birçok mesaja muhatap olmaktadır. Bu bağlamda, edebi bir yapıt olan ve nesilden nesile aktarılan kısa hikayeleri, mücerret okumakla kalmamaktadırlar. Zira kısa hikayelere yönelik okumalar, bilgeliğe, cesarete, adalete, insaniyete, ölçülülüğe ve erdem sahibi olmaya yönelim göstermeyi desteklemektedir. Bu anlamda, ahlaki eğitimde kısa hikayelerin rolü, azımsanamayacak kadar büyüktür.

Kısa hikaye ile eğitim metodu, genel olarak tüm eğitim alanlarında, özelde ise din ve ahlak eğitiminde kullanılan en iyi ve etkili yöntemlerden biridir. Bunun bir nedeni kısa hikayelerin, dinde ve ahlaki unsurlardaki soyut kavramları, somut örneklerle ifade edebilmesidir.

Bu çalışmada, dindar ve ahlaki kişiliklerin inşasında kısa hikayelerin rolü ele alınmaktadır. Aynı zamanda bu hikayelerin özelliklerinin ve avantajlarının üzerinde durulmaktadır. Buna binaen örneklem mahiyetinde, Mısırlı yazar Necip Mahfuz’un kaleme aldığı ve Türkçeye tercümesinin tamamlandığı “دُنْيَا اللَّهِ /Allah’ın Dünyası” isimli hikaye mecmuasındaki kısa hikayelerden biri olan “el-Cebbâr/Zorba” isimli kısa hikayesindeki ahlaki unsurlara dair mesajlar, hikaye analizinin muhtevası çerçevesinde ortaya koyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kısa Hikaye, Necip Mahfuz, Ahlaki Eğitim, Mesaj

YAŞLI BİR HASTADA NADİR BİR YERLEŞİM YERİ OLAN ÇİZGİLİ KAS BİRLİKTELİĞİ GÖSTEREN MULTİPL KİST HİDATİK OLGUSU A CASE OF MULTİPL CYST HYDATIC WITH STRIPED MUSCLE COMBINATION WITH A RARE PLACE IN AN OLD PATIENT

Uzm. Dr. Arzu TAŞDEMİR

Kayseri Şehir Hastanesi, Patoloji Kliniği, Kayseri, Türkiye Orcid: 0000-0002-5183-6663

ÖZET

Giriş: Kist hidatik Ekinokokus Granülosis'in etkeni olduğu paraziter bir hastalıktır. Hastalık yavaş büyüyen kistik bir kitle şeklinde kendini gösterir. Kist hidatik özellikle tarım ve hayvancılığın yaygın olduğu ülkelerde sık olup çoğunlukla köpek dışkılarıyla insana bulaşır. Kist hidatiğin en sık yerleştiği organlar sırasıyla karaciğer (%55-70) ve akciğer (%18-35) olmakla birlikte multio rgan tutulumu şeklinde de görülebilir. Dalak yerleşim sıklığı bakımından 3. sıklıkla görülmektedir. Çizgili kas tutulumu ise oldukça nadir olup tüm kist hidatiklerin %1-5'ini kapsamaktadır. Batın ultrasonografi ve bilgisayarlı tomografi (BT) gibi radyolojik teknikler tanı da oldukça etkili olmakla birlikte, bu hastalığın tanısında pek çok serolojik test de kullanılmaktadır.

Olgu: Karın ağrısı nedeniyle hastanemiz genel cerrahi polikliniğine başvuran 68 yaşında kadın hastanın yapılan ultrasonografisinde, karaciğer sol lobta 51mm ve 60 mm birbirine bitişik iki adet kistik oluşum rapor edilmiştir. Çekilen bilgisayarlı tomografi tetkikinde karaciğer ve dalak normal boyutta olup, karaciğer sol lobta büyüğü 5 cm çaplı 2 adet (Resim1), dalakta 15 cm çaplı bir adet, quadratus lumborum kası içinde 56 mm çaplı hidatik kist ile uyumlu kistik lezyonlar izlendi(Resim2). Bu bulgularla operasyona alınan hastaya splenektomi, karaciğer kist hidatiğine kistostomi- drenaj ve quadratus lumborum içerisindeki kiste sağ retroperitoneal kist eksizyonu yapıldı(Resim3,4).

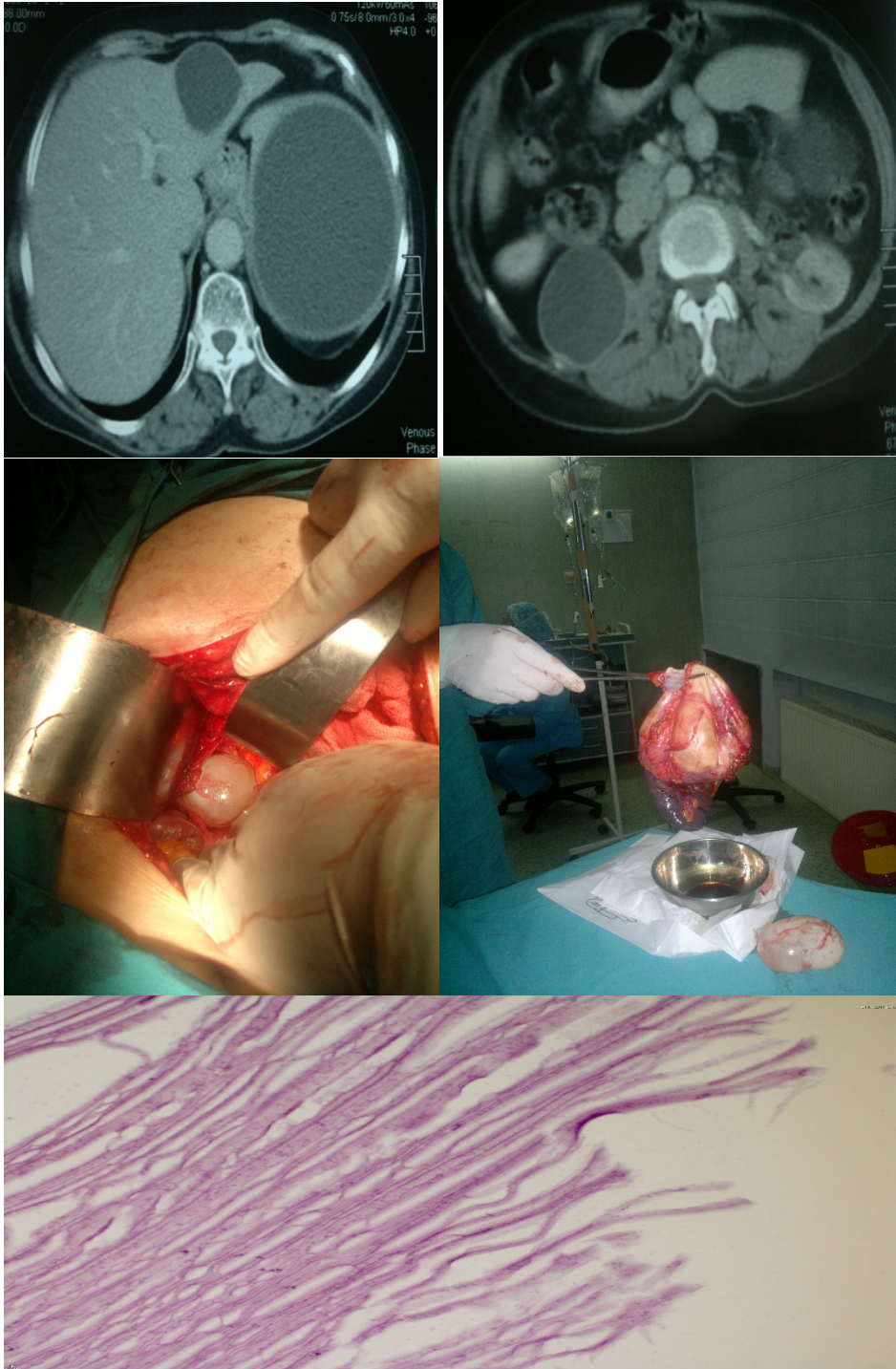
Makroskobik olarak 443 gr. Ağırlığında 16x10x4 cm ölçülerinde splenektomi materyalinde arka duvara yapışık 13x8 cm ölçülerinde kistik doku, kutiküler membran görüldü. Kas kayıtlı olan 6 cm çapında kistik yapı, karaciğer kayıtlı olan büyüğü 6 cm, küçüğü 4 cm ölçülerinde 2 adet kistik yapı görüldü. Mikroskobide eosinofilik boyanan lameller kutiküler membran ve skoleksler izlendi(Resim 5), patolojik olarak kist hidatik tanıları aldı. Operasyon sonrasında, 3. gün taburcu edilen hastanın, post poeratif sürede 3 ay süreyle Albendazol tedavisi(15 mg/kg/gün) aldı. 6 ay sonrasındaki kontrollerinde lokal ve sistemik olarak herhangi bir sorunla karşılaşılmamıştır.

Sonuç: Hidatik kistler multipl ve nadir yerleşimli olabilirlikleri göz önünde tutularak herhangi bir lokalizasyonda rastlandıklarında, bası semptomları olmasa bile total vücut taranması uygulanmalıdır. Ölümcül komplikasyonlarına engel olmak amacıyla erken cerrahi ile kistin total eksizyonu alınması gereken tedbirlerdendir.

Anahtar Kelimeler: Kist hidatik, multipl, quadratus lumborum, skoleks.

Resimler

UŞAK İLİ EŞME İLÇESİNDEKİ SIĞIR İŞLETMELERİNDEKİ YATALAK İNEK SENDROMU İLE ALAKALI BİR ÇALIŞMA

Süleyman HACISALİHOĞLU

Öğretim Görevlisi, Uşak Üniversitesi

ORCID: 0000-0001-9853-3312

Salih SEZER

Öğretim Görevlisi, Uşak Üniversitesi

ORCID: 0000-0002-8360-3434

ÖZET

Günümüzdeki süt sığırcılığı ekonomik kazanç alanları açısından hayvancılık sektörünün önemli bir kısmını oluşturmasının yanı sıra insanlar için ise vazgeçilmez bir gıda kaynağıdır. Süt sığırcılığının ekonomik ve gıda kaynaklı olan bu öneminin azalmasına neden olabilecek çeşitli rahatsızlıklar ile karşılaşılabilir. Süt sığırcılığındaki meydana gelen rahatsızlıklar arasında metabolik rahatsızlıklar önemli bir yer almaktadır. Bu metabolik rahatsızlıklar süt sığırlarının özellikle geçiş dönemlerinde daha fazla görülmektedir. Geçiş dönemi olarak ifade edilen aralıklar kuru döneme giriş, kuru dönemden çıkış ve laktasyon başlangıcı dönemleridir. Toplamda ortalama 4-5 aylık dönem içerisinde süt sığırlarının gerekli enerji ve besin maddesi ihtiyacına göre beslenmeli, barınak koşulları ona göre hazırlanmalı yani gerekli bakım ve besleme koşulları sağlanmalıdır. Gerekli koşullar sağlanılmazsa hayvanlarda asidozis, metritis, abomasum deplasmanı, mastitis, retensiyo sekundaryum, hipokalsemi gibi birçok rahatsızlık meydana gelebilmektedir ve bu rahatsızlıkları takiben yatar pozisyonunda birkaç günden daha fazla süre kalan ineklere ise uzun süreli yatalaklık halini ifade etmek için yatalak inek sendromu (Downer Cow Syndrom) denilmektedir. Bu yapılan çalışmada Uşak ili Eşme ilçesi içerisindeki süt sığırları yetiştiriciliği yapan işletmelerin hayvanlarını için yapılan çalışmada; İşletmelerde kaç adet sığır var, İşletmelerdeki ahır ve yetiştirme şekilleri nasıl, İşletmelerdeki besleme yöntemleri ve beslemede kullanılan yem maddeleri nelerdir, Hastalıklar ilk defa mı yoksa tekrar eden sayılarda mı görüldü, hastalıkların görülme durumlarında bir hayvanda mı yoksa sürünün genelinde mi görülüyor, Yatalak inek sendromuna yakalan sığırlara nasıl bir tedavi uygulandı mı?, Hayvanlar tedaviye cevap verdiler mi? ve tedavi edilemeyen hayvanlar kesime sevk edildi mi? gibi sorular ile bir anket çalışması yapılmıştır. Bu anket çalışması sonucunda Uşak ili Eşme ilçesi içerisinde bakım, besleme ve yetiştiricilik kaynaklı olarak meydana gelen Yatalak İnek Sendromu hakkında bir bilgi oluşturmak hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metabolik Rahatsızlıklar, Yatalak İnek Sendromu, Süt Sığırları Rahatsızlıkları

YEŞİL İŞLETME KAVRAMLARI ÜZERİNDEN PERFORMANS VE REKABET DEĞERLENDİRMESİ: TEORİK BİR İNCELEME

Dr. Tarkan TUNÇ

Nippon Paint Betek, tarkan.tunc@betek.com.tr, drtunc474@gmail.com

ORCID: 0000-0002-1132-6677

ÖZET

İşletmeler, ekonomi öncelikli karar ve faaliyetlere dayalı örgütsel yapılardır. Onlardan, faaliyetlerini yürütürken içinde bulundukları topluma ve çevreye zarar vermemeleri beklenir. “Öncelikle zarar vermeme” ilkesini benimseyen yeşil işletmeler, kararlarında sürdürülebilirlik düşüncesine bağlı, eylemlerinde ise yeşil ilkelere uygun hareket ederler. Çalışma, yeşil işletmelerin yaşamlarını şekillendiren bu ilkelerin temelinde yer alan kavramlarla ilişkilidir.

Yeşil işletme kavramları, işletmelerin sürdürülebilirlik düşüncesini ve yeşil faaliyetlerini şekillendirir. Çalışma, bu kavramların; temel işletme fonksiyonlarından hangileri ile daha fazla ilişkili olduğunu, sürdürülebilirlik boyutlarının temel performans göstergeleri ve rekabet avantajı üzerindeki etkilerini incelenmeye yönelik olarak yürütülmüştür. Böylelikle yeşil faaliyetlerin sürdürülebilirliğin hangi boyutları ile daha fazla ilişkide olduğu ve sürdürülebilirliği ne oranda desteklediği tespit edilmektedir.

Çalışma sonuçları, yeşil işletme kavramları perspektifinde yürütülen faaliyetlerin sürdürülebilirliğin daha çok çevresel boyutuyla ilişkili olduğunu, ekonomik ve sosyal boyutların daha geride kaldığını göstermektedir. İncelenen kavramlardan tamamı çevresel sürdürülebilirliği desteklerken, yarıdan biraz fazlası ekonomik sürdürülebilirliği, yarıdan biraz azı da sosyal sürdürülebilirliği desteklemektedir. Bu sonuç, öncelikle ekonomik gerekçelerle kurulan işletmelerin yeşil faaliyetler konusunda arzu edilen seviyelere ulaşamamasının nedenlerinden biri olabilir. Oysa çevresel kazanımların yanı sıra ekonomik kazanımları da artıracak yaklaşımların geliştirilmesi ve araştırmaların bu alanlara yönlendirilmesi hem yeşil faaliyetlerin hem de sürdürülebilirliğin gelişimini desteklemek için gerekli görünmektedir. Bu kapsamda Üçlü Bilanço, Kurumsal Sosyal Sorumluluk ve Yönetim Sistemleri kavramları çerçevesinde yürütülen faaliyetlerin sürdürülebilirliğin üç boyutunu birden desteklediği, diğer faaliyetlerin ise geliştirilmesi ve iyileştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Kavramların, işletme fonksiyonlarından en çok Üretim/operasyon fonksiyonuyla yakın ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, Yönetim, Pazarlama ve Lojistik temel fonksiyonlarına yönelik faaliyetlere ağırlık verilmesi gerektiğini göstermektedir. Mevcut durum üretim/operasyon odaklı çevresel faaliyetler şeklindedir ve dağılımın diğer fonksiyonlara da genişletilerek daha dengeli bir duruma kavuşturulması sağlanmalıdır.

Rekabet, varlıklarını sürdürebilmek için işletmelerin kazanmak zorunda oldukları bir yarıştır. Bu nedenle işletmeler kendilerine rekabet avantajı sağlayacak alanlara yönelirler. Çalışma; Yalın Üretim, Eko-verimlilik, Endüstriyel Simbiyoz, Üçlü Bilanço, Kurumsal Sosyal Sorumluluk ve Yönetim Sistemlerinin sürdürülebilirliğin tüm boyutlarını da pozitif şekilde etkilemek suretiyle rekabet avantajı sağlama noktasında ön plana çıktığını göstermektedir. Temiz Teknoloji, Ürün Yönetimi, Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu, Faktör X, Atık Yönetimi ve Yaşam Döngüsü Analizi daha düşük seviyelerde gerçekleşen avantaj unsurlarıyla; Kirlilik Önleme, Çevre için Tasarım ve Doğal Adım ise rekabet etkisine en düşük seviyede sahip olan kavramlar olarak görünmektedir.

Çalışmada, işletmeleri yeşil olma yolunda destekleyecek ve daha doğru kararlar almalarını sağlayacak temel kavramlar ve bu kavramların performans ve rekabet üzerindeki etkilerinin açıklanması hedeflenmiştir. Bu kapsamda işletmelere, sürdürülebilirliği tek bir boyutuyla değil tüm yönleriyle ele alması ve faaliyetlerini bu boyutlarla zenginleştirilmesi ve çeşitlendirmesi önerilebilir.

Anahtar Sözcükler: Yeşil işletme, Sürdürülebilirlik, Performans, Rekabet Avantajı

YÜKSEK ENTROPİLİ ALAŞIMLARDA FAZ TAHMİN ARALIĞININ MAKİNE ÖĞRENİMİ (TENSORFLOW) İLE İNCELENMESİ

Kağan ŞARLAR

Arş. Gör. Dr. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi. Orcid: 0000-0002-8871-2357

ÖZET

Antik çağlardan beri insanlık, toplumun gelişmesi için yeni malzemeler keşfetmiş ve geliştirmiştir. Son yıllarda ise bu malzemeler gelişen teknolojinin ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır. Bu yüzden yeni nesil malzemelerin geliştirilmesi endüstriyel ve teknolojik uygulamalar için büyük bir öneme sahiptir. Yüksek Entropili Alaşımlar (YEA) bu açıdan ele alındığında ve kompozisyonda en az beş veya daha fazla element içermesi göz önünde bulundurulduğunda, teknolojik yenilik anlamında çok önemli potansiyele sahip olan yeni nesil malzemeleri barındıran bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. YEA'lar ilk olarak literatüre girdikleri 2004 yılından itibaren özellikle son yıllarda malzeme bilimcileri ve fizikçiler tarafından daha yoğun bir şekilde araştırılmaktadır. Bu araştırmalarda üretilen malzemeler katı çözelti (BCC, FCC, BCC+FCC, HCP vb) formunda olabileceği gibi amorf yapıda da olabilmektedir. Guo gibi araştırmacılar YEA'ın üretilmeden önce hangi faz yapısında oluşabileceğini bulabilmek için karışım entropisi, karışım entalpisi, elektronegatiflik farkı ve yapı faktörü gibi değerleri içeren faz tahmin aralığı modeli geliştirdiler. Bu model çoğunlukla işe yaramasına rağmen bazı istisnalarda olabilmektedir.

Günümüzde makine öğrenimi dolandırıcılık önleme, risk analizi, daha iyi müşteri iç görüşü edinme gibi diğer birçok alanda ve tıp bilimini geliştirmek gibi daha karmaşık çözümler için de yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Yapay Zeka temelde insan zekasını taklit etmeye çalışan teknolojinin genel adıdır. Makine öğrenimi de bu teknolojiyi destekleyen hesaba dayalı yöntemlerin uygulamasıdır. Makine öğrenimi diğer uygulamalardan farklı olarak insan zekasını taklit ederken, bizim yorumlayıp tanımlayacağımız kurallara ihtiyaç duymayan algoritmalar bütünüdür. Makine öğrenmesi nasıl bir insan yeni bir bilgi öğrenirken birilerinin bu bilgileri beynine işlemesi gerekmezken, aynı şekilde kendisine sunulan veri kümelerini anlayarak yapılması istenen görevi öğrenir. TensorFlow, çeşitli görevlerde veri akışı ve farklılaştırılabilir programlama için ücretsiz ve açık kaynaklı bir yazılım kitaplığıdır. Sembolik bir matematik kitaplığıdır ve sinir ağları gibi makine öğrenimi uygulamaları için de kullanılır. Google'da hem araştırma hem de üretim için kullanılmaktadır. TensorFlow, Google Brain ekibi tarafından dahili Google kullanımı için geliştirilmiştir. 9 Kasım 2015'te Apache License 2.0 altında açık kaynak kod olarak ücretsiz bir şekilde yayınlanmıştır. Bu çalışmada Guo tarafından ortaya konulan faz tahmin aralığı değerleri Tensorflow makine öğrenmesi programına öğretilerek yeni veriler ışığında üretilcek alaşımın hangi olasılıkta amorf fazda yada katı çözelti fazında oluşacağı hesaplanacaktır. Ayrıca bu olasılık hesaplanmasında hangi parametrenin hangi ağırlıkta makine öğrenimi tarafından uygulandığı gösterilecektir.

Anahtar kelimeler: Yüksek Entropili alaşımlar, Makine Öğrenmesi, Tensorflow

MİLENYUM TÜRKİYE'Sİ YEREL DİZİLERİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET BAĞLAMINDA KADINA BAKIŞ: SIDIKA DİZİSİ ÖRNEĞİ

Zühre AYVAZ

Arş. Gör., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

ORCID: 0000-0001-6310-1616

ÖZET

Toplumsal cinsiyet en kısa tanımıyla biyolojik cinsiyetin toplumdaki rollerine göre tanımlanmasıdır. Dinamik bir yapıya sahip olan toplumsal cinsiyet, kadın ve erkek arasında hiyerarşik bir sistem oluşturmaktadır. Bu hiyerarşik yapı içerisinde erkekler özne/aktif/olumlu taraf olarak tanımlanırken, kadınlar ise öteki/pasif/olumsuz olarak kodlanmaktadır (Korkmaz ve Başer, 2019: 4). Ataerkil (erkek egemenliğinin hâkim olduğu) sistemlerde, kadınlara annelik, temizlikçi, ev kadını gibi pasif roller verilirken; erkeklere yönetici, asker, avcı (evin iâşesini temin etmek) gibi aktif roller verilmektedir.

Modernleşmeden itibaren kitle iletişim araçlarıyla egemen ideoloji ve barındırdığı kodlar yeniden üretilerek topluma aktarılmaktadır. Bu kodların iletilmesini gerçekleştiren en kolay araç ise bilindiği üzere hemen hemen bütün hanelerde olan televizyondur. Erkek egemen yapıya sahip medya, toplumsal cinsiyet normlarını ve baskın eril kodlarını televizyon dizileriyle gündelik hayatımıza kolaylıkla yerleştirebilmekte ve ataerkil düzende rol tanımlarını benimsetmektedir. Toplumsal hayattaki ve teknolojik alandaki gelişmeler bu düzeni değiştirmemiş, eril kodlar yeniden inşa edilerek sunulmaya devam edilmiştir. Milenyum çağına doğru Türkiye’de, toplumda modern, güçlü bir kadın görüntüsü oluşmaya başlamıştır. Eril egemen siyasette, ilk kez bir kadın başbakan seçilmiştir. Medyada ise özel televizyon sayılarının artmasıyla dizi patlaması yaşanmıştır. Ancak televizyon dizilerinde değişen kadın görüntüsünün yeniden eril kodlar etrafında üretilerek yansıtılması devam etmiştir. Günümüzde toplumsal cinsiyet konusunda özellikle kadının toplumdaki tanımı ve yerine yönelik olumlu düzenlemeler yapılmaya; bazı dizilerde şiddet, töre, namus gibi konular farkındalık oluşturmak adına ele alınmaya başlansa da kadın, eril karakterden zayıf olarak temsil edilmeye devam etmektedir.

Çalışmada milenyum Türkiye’sine ait televizyon dizilerinden 1997-2003 yılları arasında özel bir televizyonda yayınlanan, 98 bölümden oluşan ve ana karakteri kadın olan Sıdika adlı dizinin ilk üç sezonu incelenmiştir. İnceleme, kadın karakterlerin ataerkil düzen içinde sürdürdükleri hayatın içinde ülke gündemine, siyasete dair algılarına yönelik yapılmıştır. “Kız intihar edersen baban seni öldürür!” repliğiyle hafızalarda yer edinen dizi, erkek egemen söylemin birebir içinde geçmektedir. Çalışmada öncelikle cinsiyet, toplumsal cinsiyet, ataerkil kavramları ele alınmıştır. Daha sonra toplumsal cinsiyet kavramının medya ile ilişkisine değinilmiş; medyanın eril kodları yeniden üretim etkinliği üzerinde durulmuştur. Çalışmanın amacını ortaya koymak adına, dönemin ülke gündemini hayli işgal eden olaylara yer verilmenin de faydalı olacağı düşünülmüştür. Son kısımda ise içerik analizi yöntemiyle dizinin analizi yapılmış, kadının ülke gündemine bakışında ataerkil yapının etkisi ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Kadın ve Gündem, Ataerkillik, Medya, Temsil.

NEVZAT KÖSOĞLU'NA GÖRE “KIBLESİ MİLLETİNE DÖNÜK” AYDIN OLABİLMEK

Zühre AYVAZ

Arş. Gör., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

ORCID: 0000-0001-6310-1616

ÖZET

Türk Dil Kurumu'na göre aydın; “ışık alan”, “ışıklı” anlamlarına gelen bir sıfattır. Yine maddede ikinci anlamı olarak “kültürlü, okumuş, görgülü, ileri düşünceli (kimse), münevver, entelektüel” şeklinde tanımlanmaktadır. “Aydın insan” kavramı ise bu anlamdan türeyen “ışığını almış”, “etrafını bu ışıkla aydınlatacak kişi” demektir. Değişik çağlarda ve toplumlarda aydınlara farklı isimler verilmiştir: Pareto'nun “Elitleri”, Weber'in “Karizmatik Liderleri”, Osmanlı'nın “Havas ve Uleması”, Rusya'nın bir dönem “Entelijansiyası”, günümüz Batı dünyasının “Entelektüeli” bunlardan bazılarıdır (Aydın, 2005:46). Bu insanlar; sanat, bilim, siyaset, kültür gibi hemen her alanda bilgileriyle toplumu yönlendiren ve etkileyen güçlü bir role sahiptirler. Aydın, değişim ve dinamiğin merkezinde olan insandır.

Aydın olmanın görevleri ve sorumlulukları vardır. Her şeyden önce değişimi takip ederek yeniden üretmesi gerekmektedir. Aydın, ait olduğu toplumun tarihine hâkim olmalı; böylelikle olayları geçmişten bugüne bir bütün içinde ele alabilmelidir. O, her zaman sorgulayıcı olmalıdır. Halkı iyi tanımalı, değerlerini ve kültürünü iyi bilmeli, çıkarımlarını bu şekilde yapmalıdır. Aydın, halktan uzaklaştıkça ülke ve toplumun beklentilerini karşılayamaz hâle gelmekte, topluma yön verememeye başlamaktadır. Bu durum aydın-halk zıtlaşmasına yol açmaktadır.

Türk milliyetçiliğinin önemli fikir insanlarından biri olan Nevzat Kösoğlu için kültür değişmelerinin yönlendirilmesi ve taşınmasında, aydınlar önemli bir işleve sahiptir. Aydınlar, değişen dünya düzenindeki gelişmeleri, ait oldukları toplumun kültürü gözünden okuyarak kültür değişimini yönlendirmelidir. Türk aydınının, Batı'daki gelişmelere hayranlık duyması, onu, kendi kültürüne yabancılaştırmaya başlayacaktır. Kendi kültürüne uzak düşen aydınlar, aydın-halk zıtlaşmasına neden olabilecektir. Kösoğlu'na göre aydın, bilgili olmasının yanı sıra kendi kültürünün değer ve zevklerine sahip olan, “kiblesi millete dönük” kişidir.

Çalışmada Nevzat Kösoğlu'nun “aydın” anlayışı ve “Türk aydınları” hakkındaki görüşleri incelenmiştir. Bu görüşlerine ağırlıklı olarak Kitap Şuuru ile Türk Kimliği ve Türk Dünyası eserlerinde yer verdiği için çalışmada bu 2 eserin içerik analizi yöntemiyle incelenmesi esas alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nevzat Kösoğlu, Aydın, Kültür, Türk Aydını.

Ω KATSAYISININ İKİ FARKLI MAKİNE ÖĞRENİM YÖNTEMİ İLE YÜKSEK ENTROPİLİ ALAŞIMLARDA BCC YA DA FCC YAPIDA OLDUĞUNUN TAHMİNİ

Kağan ŞARLAR

Arş. Gör. Dr. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi.

Orcid: 0000-0002-8871-2357

ÖZET

İlk yüksek entropili alaşımların (YEA) 2004 yılında sentezlenmesinden bu yana, bu alaşımların yüksek mukavemet, iyi aşınma direnci, yüksek korozyon direnci, yumuşak manyetik özellikler ve termal kararlılık gibi mükemmel özellikleri ile benzersiz yapıları araştırmacıların dikkatini daha fazla çekmeye başlamıştır. YEA'lar, eşit veya birbirine yakın molar oranlarda veya % 5 ila % 35 arasında konsantrasyonlarda en az beş veya daha fazla element içeren yeni sınıf bir malzeme olarak tanımlanır ve bu malzemeler çok elementten oluşmasına rağmen karmaşık olmayan yüzey merkezli kübik yapı (FCC), cisim merkezli kübik (BCC) veya amorf gibi basit yapılar oluşturma eğilimindedirler. Oluşan faz yapısının türü YEA'ların yukarıda sayılan özelliklerini doğrudan etkilemektedir. Deney sonunda oluşacak faz yapısının tahmini çok önemli bir rol oynamaktadır. Ω parametresi karışım entropisini kullanarak alaşımın faz yapısının amorf ya da katı çözeltimi olacağını tahmin etmek için kullanılan yöntemlerden biridir.

Makine öğrenimi, sistemin sizin yazdığınız programlardan ziyade verilerden öğrenmesini sağlayan bir yapay zeka biçimidir. Ancak, makine öğrenimi basit bir süreç değildir. Eğitim verileri algoritmalar tarafından alınır; daha sonra bu veriler temel alınarak daha doğru modeller üretilir. TensorFlow, çeşitli görevlerde veri akışı ve farklılaştırılabilir programlama için ücretsiz ve açık kaynaklı bir yazılım kitaplığıdır. Sembolik bir matematik kitaplığıdır ve sinir ağları gibi makine öğrenimi uygulamaları için de kullanılır. Google'da hem araştırma hem de üretim için kullanılmaktadır. TensorFlow, Google Brain ekibi tarafından dahili Google kullanımı için geliştirilmiştir. 9 Kasım 2015'te Apache License 2.0 altında açık kaynak kod olarak ücretsiz bir şekilde yayınlanmıştır. Bu çalışmada Zhang tarafından ortaya konulan faz tahmin aralığı değerleri Tensorflow makine öğrenmesi programına iki farklı yöntemle öğretilerek (linear model ve Gradient Boosted Trees modelleri) yeni veriler ışığında üretilen alaşımın hangi olasılıkta BCC fazda ya da FCC fazında oluşacağı hesaplanacaktır

Anahtar kelimeler: Yüksek Entropili alaşımlar, Makine Öğrenmesi, Tensorflow

INFORMATION SECURITY POLICY AND THE PROCESS OF COMBATING CYBERCRIME IN UZBEKISTAN

Aliev Alimbek Aibekovich
Researcher at Andijan state University
(Uzbekistan)

**Ўзбекистонда ахборот хавфсизлиги сиёсати ва кибкер жиноятчилиikka қарши
кураш жараёни**

Алиев Олимбек Айбекович
Андижон давлат университети тадқиқотчиси
(Ўзбекистон)

**Политика информационной безопасности и процесс борьбы с
киберпреступностью в Узбекистане**

Алиев Олимбек Айбекович
Научный сотрудник Андижанского государственного университета
(Узбекистан)

Аннотация

Мазкур мақолада Ўзбекистонда кибер жиноятчилик ва унга қарши кураш борасида мулоҳазалар юритилади. Ахборот хавфсизлиги тушунчаси, унинг моҳияти ва иқтисодий тараққиётга таъсири масалалари таҳлил қилинади. Ахборот хавфсизлиги борасида амалга оширилаётган ишлар борасида маълумотлар қайд этилган.

Аннотация

В данной статье рассматриваются вопросы киберпреступности и борьбы с ней в Узбекистане. Анализируются вопросы концепции информационной безопасности, ее сущность и ее влияние на экономическое развитие. Отмечается, что информация о проводимой работе по информационной безопасности.

Annotation

This article discusses the issues of cybercrime and the fight against it in Uzbekistan. The article analyzes the issues of the concept of information security, its essence and its impact on economic development. It is noted that information about the ongoing work on information security.

İNTESTİNAL ATREZİLİ VAKALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ:

15 YILLIK DENEYİM

Mustafa Alper AKAY

Dr. Öğretim Üyesi, Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı,
pedcerr@gmail.com

Amaç: Son 15 yılda kliniğimizde opere edilen intestinal atrezi tanılı hastaların geriye dönük değerlendirilmesi amaçlandı.

Yöntem: 2005 – 2020 yılları arasında kliniğimizde opere edilen 54 intestinal atrezili hasta yaş, cinsiyet, atrezi seviyesi, hastanede kalış süresi, enteral beslenmeye geçiş süresi ve total parenteral nutrisyon (TPN) kullanımı açısından geriye dönük olarak incelendi.

Bulgular: Hastaların ortalama yaşı $1\pm0,4$ gün idi. 30 hasta erkek, 24 hasta kız idi. Oniki hastada duodenal, 21 hastada jejunal, 21 hastada ileal atrezi mevcuttu. Duodenal atrezisi olan 2 hastaya gastrojejunostomi yapıldı. Genel durumu kötü olan bu 2 hastada cerrahi sürenin uzamaması gastrojejunostominin tercih sebebi idi. Yedi hastaya duodenoduodenostomi, 3 hastaya duodenojejunostomi yapıldı. Jejunal atrezili hastalara jejunojejunostomi yapıldı. İleal atrezisi olan 2 hastaya ileostomi, 14 hastaya ileoileal anastomoz, 5 hastaya da ileokolik anastomoz yapıldı. Hastanede kalış süreleri ortalama 19 ± 8 gün idi. Duodenal atrezilerde enteral beslenmeye geçiş süresi ortalama $21,8\pm13$ gün idi. Jejunal atrezilerde $15,2\pm6$ gün idi. İleal atrezilerde ise 7 ± 2 gün idi. Bu dönemde ileal atrezili 2 hasta hariç tüm hastaların TPN ihtiyacı oldu. Takip süresi 124 ± 33 aydı. Jejunal Tip 3C atrezili 2 hasta kısa barsak sendromu gelişmesi sonucu kaybedildi. Diğer hastalar sorunsuz izlendi.

Sonuç: İntestinal atrezilerde tedavi atrezik uçların rezeksiyonu ve anastomoze edilmesidir. İntestinal atrezilerde atrezi ne kadar proksimalde ise, atretik segmentin dilatasyonu o derece artar. Operasyon sonrası dilate segmentin normal bir motilite kazanması ve enteral beslenmeye geçilmesi için ortalama 2 hafta süre geçmesi gerekebilir. Sunulan seride ileal atrezili vakalarda enteral beslenme daha erken olmuş, duodenal ve jejunal atrezili vakalarda ise bu süre uzamıştır. Enteral beslenmeye geçiş süresinin 5 günü geçeceği öngörülen vakalarda verilecek TPN desteğinin mortalite ve morbiditeyi azaltacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: İntestinal atrezi, Anastomoz, Enteral Beslenme, TPN.

EVALUATION OF INTESTINAL ATREZIA CASES:

15 YEARS OF EXPERIENCE

Mustafa Alper AKAY

Assistant Prof., Kocaeli University Faculty of Medicine, Department of Pediatric Surgery,
pedcerr@gmail.com

Objective: We aimed to retrospectively evaluate patients diagnosed with intestinal atresia who were operated in our clinic in the last 15 years.

Method: Fifty-four patients with intestinal atresia who were operated in our clinic between 2005 and 2020 were retrospectively analyzed in terms of age, gender, atresia level, duration of hospitalization, time to enteral nutrition, and use of total parenteral nutrition (TPN).

Results: The mean age of the patients was $1 \pm 0,4$ days. 30 patients were male and 24 patients were female. Twelve patients had duodenal atresia, 21 patients had jejunal and 21 patients had ileal atresia. Gastrojejunostomy was performed in 2 patients with duodenal atresia, 7 patients had duodenoduodenostomy, and 3 patients had duodenojejunostomy. Jejunojejunostomy was performed in patients with jejunal atresia. Ileostomy was performed in 2 patients with ileal atresia, an ileoileal anastomosis in 14 patients, and an ileocolic anastomosis in 5 patients. The average length of stay in the hospital was 19 ± 8 days. The mean time for transition to enteral feeding in duodenal atresia was $21,8 \pm 13$ days. It was $15,2 \pm 6$ days in jejunal atresia. It was 7 ± 2 days in ileal atresia. During this period, all patients except 2 patients with ileal atresia needed TPN. The follow-up period was 124 ± 33 months. Two patients with jejunal type 3C atresia died as a result of short bowel syndrome. Other patients were followed up without any problem.

Conclusion: Treatment in intestinal atresia is resection and anastomosis of atresia segments. Atresia segments are more dilated in proximal atresia. After the operation, it may take an average of 2 weeks for the dilated segment to regain normal motility and to start enteral feeding. In the series presented, enteral feeding was earlier in cases with ileal atresia, and this period was prolonged in cases with duodenal and jejunal atresia. We think that TPN support will decrease mortality and morbidity in cases where the transition period to enteral feeding is predicted to exceed 5 days.

Keywords: Intestinal atresia, Anastomosis, Enteral Nutrition, TPN.